

Ishaja vsak dan s jutraj raven
v ponedeljk in dnevih po pram-
nikih. — Posamezna številka
Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—,
mesečna naročnina Din 20.—, sa
tujine Din 30.—. Uredništvo v
Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.
Telefon uredništva 30-70, 30-69 in
30-71.

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo.
— Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4. tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Aleksan-
drova cesta št. 24. telefon 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 172

Ljubljana, nedelja, dne 21. decembra 1930

Leto I.

Tajne organizacije vseh vrst proti fašizmu

Protifašistovska nacionalistična organizacija - Komunistični elementi v fašistovskih organizacijah - „OVRA“
nadaljuje z aretacijami

Trst, 20. decembra. v. Danes objav
ljajo listi vest, ki jo je očitno razširila
uradna agencija »Stefani«, da so policijske
oblasti postavile pred posebno sodišče
za zaščito države osem protifašistovskih
elementov, ki so pripadali in vodili tajno
nacionalistično organizacijo, ki naj bi str-
moglavila režim. Med aretiranci sta dva
časnikarja, več učiteljev, en odvetnik in
kontrolor centralnega telegrafskega urada
v Veroni. Enemu izmed obtožencev se je
posrečilo ubežati. Organizacija, katere
glavni voditelj je bil baš ta begunec, De
Boris po imenu in publicist po poklicu,
je imela namen s tajnimi publikacijami
širiti odpori duh med ljudstvom in pri-
praviti oboženo upor. Njeni člani so ši-
rili takšne publikacije v obliki okrožnic.
Eno takih okrožnic je dobila v roke po-
licija. Okrožnica je imela naslov »Nacio-
nalna zveza« in podpisal jo je »direktorij«.
Njegov program je bil združiti vse pro-
tifašistovske sile: razen komunistov, vreči
režim in vzpostaviti nacionalno vladno, ki
bi jo podpirala krona, vojska in Vatikan.
V okrožnici so popisali nevzdržno stanje

italijanskega gospodarstva, obsodili faši-
stovsko zunanjo politiko in notranje-poli-
tično nasilje.

Proces proti voditeljem te organizacije
se bo pričel pred posebnim sodiščem pri-
hodnji ponedeljek.

Zanimivo pri vsem tem pa je, da se v
zadnjem času vedno bolj pogostoma po-
navljajo pred italijanskim posebnim sodi-
ščem procesi nekomunistične narave. Spo-
četka je posebno sodišče sodilo same ko-
muniste, kvečjemu še socialiste in člane
narodnih manjšin, in še celo ti poslednji
so bili večkrat obsojeni zaradi komuni-
stično-slovanske (!) propagande. Mahoma
pa se je ta »protikomunistična« politika po-
sebnega sodišča spremenila. Mussolini sam
je v svojem govoru tik pred pričetkom de-
vetega fašistovskega leta priznal, da se
fašizem tudi v Italiji ne more razširiti na
vso nacijo, da ima torej tudi v lastni dr-
žavi silne nasprotnike, ki jih je treba
iztrebiti s »silo fašistovske pravice«. Brž-
kone je moral tedaj misliti na to naciona-
listično organizacijo, ki so jo baš nekaj

dni poprej razkrili, njene voditelje pa vsaj
deloma pozaprl.

Pariz, 20. decembra. p. Po zanesljivih
informacijah delujejo komunisti revoluci-
jonarno proti fašizmu v dveh različnih
področjih, v dveh skupinah. Eno skupino
tvorijo oni elementi, ki se jim je posre-
čilo že v prvih časih fašistovskega gibanja
vtrihotapiti se kljub vsej čuječnosti faši-
stovskih voditeljev v samo organizacijo
italijanskega fašizma. Računa se, da je šte-
vilo takih skritih komunistov zelo veliko.
Druga področje tajnega komunističnega
delovanja v Italiji tvorijo posebne pod-
zemne komunistične organizacije izven
fašizma. Posebna fašistovska politična po-
licija javlja o odkritju obsežne take orga-
nizacije, katere člani pridejo te dni pred
posebni tribunal za zaščito države. »Ovra«

je baje ugotovila, da je bila ta organiza-
cija razpredena po več pokrajinskih države
ter se je delila v nekoliko sektorjev, a ti
poslednji so obsegali številne celice. Or-
ganizacija je tajno širila komunistične li-
ste »Unita« in »Avanguardia« ter sprav-
ljala med ljudstvo protifašistovske leta-
ke.

Aretriranih je bilo 45 oseb, med katerimi
pa jih je bilo 15 izpuščenih vsled pomanj-
kanja dokazov. Vsi ostali so bili izročeni
posebnemu sodišču za zaščito države.

Milan, 20. decembra. Aretracije protifa-
šistovskih elementov v gornji Italiji se
nadaljujejo. Po nekem uradnem poročilu
je bilo radi neke protifašistovske mani-
festacije aretriranih 20 oseb. V Milanu se
pridno ugiblje, katere osebe oblasti v
tem poročilu pravzaprav mislijo, kajti zna-
no je, da je bilo samo v Turinu zaprtih
nad 250 oseb, dalje, da je policija prijela
v Padovi, v Firenzi, v Empoliju, v Se-
sto Fiorentino, Signo, v Lastri, Bologni
in Modeni na stotine ljudi, med njimi ze-
lo mnogo študentov.

Protiitalijansko gibanje med Grki Dodekaneza

Upor proti karabinerjem na otoku Kalimnosu - Tri vojne ladje prihitele na pomoč
Apel zveze dodekaneške grške omladine

Pariz, 20. decembra. n. Te dni so grški
listi poročali, da je na otoku Kalimnos
prišlo do ostrega spopada med italijan-
skimi karabinerji in skupino Grkov do-
mačinov. Pri tem spopadu so bili karabi-
nerji premagani in eden izmed njih celo
ubit. Ker se italijanskim oblastim ni po-
srečilo takoj prijeli krivcev, so zahtevale
pomoči iz Italije in v luko Kalimnos so
prihitele 3 vojne ladje z močnimi oddelki
karabinerjev in fašistovske milice. V zvezi
s tem spopadom so grški listi poročali o
fašistovskem režimu na Dodekanezu in o
zatiranju tamkajšnjega grškega prebival-
stva ter o njegovem nasilnem italijanizi-
ranju.

Listi so poročali tudi, da je zveza grške
omladine z Dodekaneza, ki je razširjena
pred vsem med dodekaneškim dijaštvom,

ki študira na grški univerzi v Atenah, iz-
dala proglas, v katerem poziva ves kulturni
svet, naj dvigne svoj glas in zaščiti za-
tirane Grke na Dodekaneških otokih, ka-
kor tudi ostale narodne manjšine v Ita-
liji, ki jih tlačijo fašistovski režim.

Fašistovski tisk ni ne o tem incidentu,
kot tudi na splošno ne o položaju na Do-
dekanezu ničesar poročal. Šele akcija gr-
ških listov in visokošolcev je izzvala urad-
no agencijo Stefani, da je izdala poročilo,
v katerem je na svoj način obrazložila in-
cident na Kalimnosu. »Stefani« pravi, da
se je na Kalimnosu dne 8. t. m. tajno iz-
krcal bandit Cuaca. Pri tem pa so ga opa-
zili karabinerji. Cuaca je začel nanje stre-
ljati iz revolverja, enega karabinerja je
ubil, civilnega policijskega agenta pa tež-
ko ranil. Oblasti so takoj uvedle strogo

preiskavo, toda Cuaca se je skril. Preiska-
ve so trajale deset dni. Več oddelkov ka-
rabinerjev in drugih sil je pod vodstvom
kapetana Luce iskalo bandita, na kate-
rega glavo so razpisali tudi nagrado, ker
je, kot poroča agencija Stefani, v zadnjem
času zakrivil več zločinov. Končno je delo
policije zelo uspeh. Izsledili so bandita, a
ta se je z orožjem zoperstavil. Cuaca ni
ubil nobenega, pač pa je neki karabiner
njega samega ustrelil. Agencija poroča, a
je med prebivalstvom zavladalo zadovolj-
stvo, ko je izvedelo, da bandita ni več med
živimi. Kakor poroča agencija Stefani, o
bili ljudje zelo navdušeni. Zadržanje od-
delkov karabinerjev, finančnih stražnikov,
vojakov, fašistovskih milicnikov in poli-
cijskih agentov je bilo v vseh desetih dneh
preiskave vzorno.

Povratek romunske kraljice

Bukarešta, 20. decembra. AA. Rador poroča,
da se je kraljica-mati Marija s princeso Ileano
vrnila včeraj iz Beograda v Bukarešto.

Poincaréju gre stalno na bolje

Pariz, 20. decembra. AA. Poincaréjevo stanje
se stalno boljša.

Romunska išče posojilo

Bukarešta, 20. decembra. n. Predsednik mini-
strskega sveta Mironescu odpotuje prihodnjo
sredo v Švico, da izpopolni pogajanja za večje
državno posojilo, ki je Romuniji potrebno za
jamčenje stabiliziranja leja. Mironescu name-
rava potovati tudi v Pariz.

Predsednik nemškega parla- menta na Dunaju

Dunaj, 20. decembra. d. Jutri pride na Dunaj
predsednik nemškega državnega zbora Paul
Loebe, da se udeleži sej nekaterih rajhovsko-
nemških društev, pri katerih je član načelstva.

Novi indijski podkralj

London, 20. decembra. AA. Listi toplo po-
zdravljajo imenovanje lorda Willingdona za
indijskega podkralja.

To imenovanje je napravilo na indijsko kon-
ferenco dober vtis. Willingdona smatrajo za
najbolj sposobnega za odgovorno mesto indij-
skega podkralja, ker si je pridobil pri indij-
skih princih in delegatih indijske konference
velike simpatije zaradi liberalnega duha, v ka-
terem je sodeloval kot pokrajinski guverner v
Indiji pri Montaguejevih reformah.

Indijski politični krogi upajo, da bo novi
podkralj ugodil indijskim željam.
Willingdon je star 64 let in je bil od leta
1926. dalje generalni guverner v Kanadi. V
Bombaju je bil guverner 5 let, v Madrasu pa
6 let. Preden je bil imenovan za člana lordske
zbornice, je bil poslanec liberalne stranke v
epodnji zbornici.

Sijajno uspel jugoslovanski koncert v Varšavi

Varšava, 20. decembra. AA. Sinoči je prire-
dila varšavska filharmonija koncert jugoslo-
vanskih pesmi. Dirigiral je Krešimir Baranovič.
Sodelovala pa sta čelist Tkalčič in operni
pevec Vraga. Kompozicije jugoslovanskih av-
torjev in umetnikov so bile sprejete od var-
šavske publike z največjim razumevanjem in
odobravanjem. Koncert je prenašal varšavski
radio po celem svetu. Po koncertu se je vršil
banket za 100 oseb. Skladatelja Baranoviča in
čelista Tkalčiča je pozdravil predsednik polj-
sko-jugoslovanske lige Hilarović ter podpred-
sednik varšavske občine Vladislav Višnjavski,
v imenu Male antante tiska pa urednik Ejsal-
ski. Za vse pozdrave se je zahvalil Krešimir
Baranovič. Danes se vrši velik sprejem pri
prvem tajniku poslaništva Kulmerju.

Nove igre dr. Aljehina v Zagrebu

Zagreb, 20. decembra. k. Danes nastopi Alje-
hin v dvorani novinarskega doma proti 10 naj-
boljšim zagrebškim šahistom. Pogoji tekme je,
da v dveh urah napravijo 30 potez in po 15 po-
tez vsako naslednjo uro. Tekmo pričakujejo s
velikim zanimanjem.

Pred rekonstrukcijo francoske vlade

Pariz, 20. decembra. n. Zasedanje zbornice so
odgodili do 20. januarja. Ta sklep Steegove vlade
je izzval med desničarji veliko vznemirjenje.
Ko je Steeg baš čital o odgoditvi zasedanja, so
hoteli nekateri desničarji staviti na nekatere
ministre nujne interpelacije, ali vsi člani vlade
so ob času zapustili dvorano, tako da interpela-
cij ni bilo mogoče izročiti ministrom.

»Echo de Paris« napoveduje, da bo Steeg te dni
rekonstruiral vlado tako, da bo sedanji notranji
minister Leygues prevzel mornariški resor, mi-
nister mornarice Sarraut pa notranje minist-
stvo.

Pariz, 20. decembra. AA. Parlamentarna sku-
pina republikanske unije, ki je prej pripadala
večini v senatu, je sklenila na današnji svoji
seji resolucijo, v kateri pravi, da ne more
podpirati vlade, ki je pristala na sodelovanje
s stranko, ki je nevarna notranjim razmeram
in miru v Franciji. Chéron je takoj dal ostavko
na članstvo omenjene skupine.

Pomen Bethlenovega obiska na Dunaju

Dunaj, 20. decembra. AA. Kakor poročajo, bo
o priliki poseta madjarskega ministrskega pred-
sednika Bethlena na Dunaju podpisana nova
razsodiščna in prijateljska pogodba med Ma-
djarsko in Avstrijo, ki bo prijateljske vezi med
tema državama še bolj ojačala.

Demonstracija proti jugoslo- vanskemu in francoskemu konzulu v Hamburgu

Hamburg, 20. decembra. d. Sinoči so v krat-
kem drugo za drugim na francoskem in na ju-
goslovanskem generalnem konzulatu s kamenji
razbili šipe na oknih. Po listkih, ki so jih tam
našli, se zdi, da gre za komuniste, ki so v var-
stvu teme ubežali Zupan Ross je obema kon-
zulatoma izrazil obžalovanje senata nad dogodki.

Venizelosovo potovanje v inozemstvo

Grški ministrski predsednik odpotuje, čim izvede rekonstrukcijo
vlade - Poseti Beograd, Varšavo, Dunaj in Rim

Atene, 20. decembra. AA. Na današnji
seji ministrskega sveta so predali vsi mini-
stri Venizelosu svoje ostavke. Gotovo je,
da bodo pripadali rekonstruiranemu kabi-
netu razen Mihalakopulosa in Marisa tudi
nekateri drugi ministri sedanje vlade. Li-
sta novih ministrov bo predložena takoj
predsedniku republike Zaimisu v podpis,
tako da bo kriza zelo kratka. Kriza je po
trditvi obveščenih krogov nastala radi tega,
ker Venizelos želi, da zavzame čim
večje število osebnosti njegove velike
stranke položaj ministra.

Atene, 20. decembra. AA. Takoj po re-
konstrukciji kabineta bo odšel Venizelos
na potovanje, verjetno 27. decembra. V po-
nedeljek se sestane parlament, da konča
razpravo o predloženih zakonih.

Atene, 20. decembra. AA. Preden odide
Venizelos na potovanje, bo sklical komi-
sijo za zunanje zadeve, katere člani so biv-
ši zunanji ministri, bivši predsedniki vlad
in vsi šefi strank. Konferenca se bo ver-
jetno vršila noč. Na konferenci hosta Ve-
nizelos in Mihalakopulos obvestila kovi-
sijo o razlogih Marinkovičevega obiska in o
poteku razgovorov. Razen tega bo Venize-
los na predlog Papanastasia pokrenil
vsa vprašanja, načeta na prvi balkanski
konferenci v Atenah, ki so praktična in
ostvarljiva in ki bi mogla zanimati tudi
ostale vlade. Nazadnje bo Venizelos poro-
čal o razlogih svojega obiska v Beogradu,
Varšavi, Dunaju in Rimu.

Rim, 20. decembra. AA. Listi poročajo,

Dr. Schober o avstrijski zunanji politiki

Budimpešta, 20. decembra. l. Listi prinašajo
posebno izjavo avstrijskega zunanjega ministra
Schobera, ki je dejal, da se avstrijska zunanja
politika v ničemer ne bo spremenila in da se bo
še nadalje ravnala po dosedanjih načelih. V
pogledu Bethlenovega poseta na Dunaju je Scho-
ber dejal, da pride Bethlen na Dunaj sredi me-
seca januarja. Ob tej priliki bodo sklenili pakt
prijateljstva in arbitraže. Ta pakt bo pa vse
bolj vezal Madjarsko in Avstrijo, kakor vežejo
druge slične pogodbe poedine države. Pakt bo
prav takšen, kakršne je Madjarska sklenila s
severnimi državami.

Rikov odstopil s svojega mesta

Moskva, 20. decembra. AA. Tas poroča: Rikov
je na lastno prošnjo vzrešen svojega mesta
kot predsednik centralnega odbora. Za nasle-
dnika mu je postavljen Molotov.

Šef rimske policije zaprt

Rim, 20. decembra. n. Pred kratkim so zaprli
šefa rimske policije in njegovega namestnika,
ker sta poneverila 1,175.000 lir.

V dobo ustvarjanja

Ko so izgubili francoski plemenitiš predrevolucionarne dobe svoj kompas, se se udali samo uživanju in njih geslo je bilo, da treba samo uživati in naj pride tudi nad nje vesoljni potop. Ni jih brigala ne uroda Francije, ne uroda njih potomstva, trenutnemu užitku je bil posvečen vse. In prišla je potem ura maščevanja, ko so padale glave francoske aristokracije, pa čeprav so bili marsikateri od njih tudi brez česne krivde. Ali greh očetov je prišel nad otroke. Tudi po svetovni vojni je zavladovala v Evropi ista lahkomišljenost, ko so ljudje samo iskali zabave in užitka in naj pride potem nad nje magari vesoljni potop. A tudi to pot niso izostale posledice in po dnevih kratkega uživanja je nastopila dolga doba gospodarske krize. Ta kriza pa je postajala vedno močnejša in močnejša in onega lahkomišljenega veseljačenja je bilo konec, ker je prišlo iztuzenje in pomanjkanje. Ljudje so spoznali, da ni drugega izhoda, kakor da je treba pas pritegniti in iti s podvojeno silo na delo.

Vse to velja tudi za naš narod. Tudi naše ljudi je prišla povojna omotica, da so mislili, da ni treba delati, temveč samo uživati. Tudi pri nas so izgubili že mnogi vsak čut odgovornosti do potomstva in tudi pri nas bi nekateri najraje vzklkali: pa naj pride nad nas vesoljni potop! Za noben drug narod pa ni to geslo tako napadno, ko za naš. Saj mi smo se s svojo silo baš rešili iz potopa, saj smo mi s svobodo šele prišli na zeleno trato. Ne sicer popolnoma, toda vsaj v glavnem in sedaj se nam je šele odprla možnost dela in s tem pot v lepšo bodočnost. Sedaj po osvoboditvi in ujedinjenju se je šele odprla za nas doba ustvarjanja, a s tem tudi dolžnost, da skrbimo za svoje potomstvo in da mu prepustimo dobro urejeno hišo.

Prav tisti stari pregovor, da treba v mladosti skrbeti za stare zobe, je dobil za nas polno veljavo. Ni padel en cel milijon žrtev zato, da bi se samo veselili in zapravili plod teh žrtev, temveč, da nastane država, ki bo za vse čase zagotovila vsem Jugoslovanom varen obstanek. Svobodo smo dobili le zato, da lažje skrbimo za svoje potomstvo in svobodnejše življenje nam je bilo dano, da lažje delamo za bodočo generacijo. To je ona velika in neoprostljiva dolžnost, ki izvira iz svobode, in to dolžnost moramo izvršiti ali pa smo podobni onim lahkomišljenim plemičem, ki so zaigrali vse.

Treba je torej delati več in s povečano požrtvovalnostjo, ker le v tem je izhod iz krize. A delati je treba tudi inicijativno in sicer vsak posameznik mora biti inicijativen. Vsak kmetovalec, vsak obrtnik, vsak industrialec mora stremeti za tem, da poveča in izboljša svojo produkcijo in dan na dan mora misliti, s katerimi sredstvi doseže najhitrejši ta cilj. Zlasti naš kmetovalec bo hitro spoznal, kje more povečati svoj dohodek. Če ima le nekaj njiv zemlje, ali je treba, da raste na njegovi zemlji nepotrebno grmičevje, ko bi na prav istem mestu lahko dajalo obilen sad koristno sadno drevo? In če se vidi, da bi le maljarek mogel osušiti močvirnato zemljo, zakaj se ne bi tak jarek tudi takoj izkopal? Zakaj pa ne bi bili ob naših cestah dreveredi sadnih dreves, ki bi dali cesti prijetnejše lice in dajali ljudem lep izkupiček. In pozimi! Koliko časa se preseda po kmetijskih hišah brez haska, ko bi domači obrt mogel dati ljudem vsaj nekaj zaslužka.

V vseh panogah našega kmetijstva je polno možnosti za izboljšanje in dvig produkcije. Ni pa mogoče, da bi se vse te možnosti izkoristile le z naredbami od zgoraj, temveč vsak kmetovalec mora sam pričeti izkoriščati vse te možnosti. Vsak kmetovalec mora gledati, da zapusti svojim otrokom bolj obdelano zemljo, kakor pa jo je sam podedoval. Po vsaki generaciji mora biti naša dežela za stopnjo na višjem mestu, dokler ne postane vrt, kjer sploh ni več neizkoriščane zemlje.

Isto velja tudi za obrtnike, ki morajo izboljšati svoje obrate tako, da bodo pri cenejši produkciji zaslužili več ko njih očetje, ker bodo producirali več in bolje. Ambicija obrtnika mora biti v tem, da dela ceno, hitro in točno, ne pa v tem, da doseže visoko plačane račune.

Z obima nogama, ne samo z eno, je treba stopiti v dobo ustvarjanja, ker le v tem je izhod iz gospodarske krize. Pritegniti je treba pasove, stisniti pesti in delati, da se popravi in nadomesti vse to, kar je bilo zamujeno v nesvobodnih dneh. Vsak za sebe mora pričeti z inicijativnim delom, vsak mora v svojem obratu, na svoji zem-

Po ponesrečeni revoluciji na Španskem

Sedem in dvajset garnizij se je udeležilo gibanja - »Izdajniki med republikanskimi voditelji« - General Berenguer obljublja bližnje volitve

Madrid, 20. decembra. d. Republikanski voditelj Zamora je v ječi dal izjavo, po kateri je bilo 27 garnizij udeleženi na vstaji. Voditelji pa so za denar izdali začetek gibanja. Zamora grozi s škandaloznimi odkritji.

Madrid, 20. decembra. d. Major Franco je kaznilci v Madridu, kjer je bil zaprt, iz Portugalske brzojavil, da je tam pozabil svoje rokavice in svojo čepico, ki si bo v kratkem prišel ponje.

Lisabona, 20. decembra. d. Portugalska vlada je španskemu letalskemu majorju Francu in drugim španskim letalcem, ki so Franca spremljali na njegovem begu, na njih predlog dala dovoljenje, da smejo Portugalsko zapustiti.

London, 20. decembra. d. Po vesteh iz Madrida, sta se socialistična voditelja De Los Rios in Caballero, ki sta spadala k vo-

dilnim osebam revolucionarnega gibanja, prostovoljno predala policiji, da s tem pokažeta solidarnost s priprtimi revolucionarji.

Pariz, 20. decembra. d. Španski ministrski predsednik general Berenguer je posebnemu poročevalcu »Matina« Julesu Sauerweinu izjavil: »Prikazati me bočejo kot diktatorja, čeprav sem v resnici prišel samo za to, da napravim konec diktaturi. Približujemo se prav hitro normalnim volitvam, pri katerih bo vsaka stranka morala dokazati svojo moč. V onem trenutku ne bo mogoč noben bluf več. Nasprotniki režima bodo preštetli in videli bomo takrat, ali so res tako množični, kakor pripovedujejo sedaj. V parlamentu bo republikancem dano popolnoma na prosto, da zavzamejo svoje stališče do monarhije in da predlagajo spremembo ustave.

Carinska vojna med Češkoslovaško in Madjarsko

Razburjenje v madjarskih političnih krogih

Budimpešta, 20. decembra. l. Carinska vojna, ki se je začela med Češkoslovaško in Madjarsko, je izzvala silno razburjenje v gospodarski javnosti. Danes je »Pesti Hirlap« objavil članek praškega lista »Narodna Politika«, v katerem je med drugim rečeno: Nasprotja, ki so nastala med Češkoslovaško in Madjarsko, ne bodo mnogo vplivala na češkoslovaško gospodarstvo. Nepogodbeno stanje z Madjarsko bo omogočilo Češkoslovaški, da se spozna z Jugoslavijo, s katero Češkoslovaška ni mogla skleniti carinsko-tarifne vo-

godbe baš zaradi tega, ker bi morala priznati iste koncesije, ki bi jih dovolila Jugoslaviji po klavzuli največjih medsebojnih ugodnosti, avtomatsko tudi Madjarski. Madjarski tisk seveda komentira ta članek in pravi, da Češkoslovaška s takimi argumenti nikakor ne bo mogla preplatišiti Madjarske. Češkoslovaška tudi v bodoče ne bo mogla skleniti sporazuma z Jugoslavijo, ki ne bo veljal istočasno tudi za druge države. Edini izhod za Češkoslovaško in Jugoslavijo je, da skleneta med sabo sporazum na preferenčni bazi.

Zastoj v italijanskem poletu v južno Ameriko

Letala se še vedno nahajajo v Los Alcazaresu in na Maiorci

Rim, 20. decembra. n. Italijanska vodna letala, ki so pod vodstvom letalskega ministra Balba odletela na daljši polet preko Oceana, so še vedno zasidrana v aerodromu Los Alcazares blizu Kartagene, in deloma v zalivu Puerto de Campos na z debelimi črkami poročilo ministra Balotoku Maiorci. Fašistiški listi so prinesli ba, ki ga je včeraj prejel Mussolini. Zanimivo je, da danes fašistiški tisk na široko poroča, kako divja na zapadnem delu Sredozemskega morja besen vihar, kakršnega tamkajšnji ribiči ne pomnijo že celih pet let. Iz njihovih poročil sledi, kot smo že poročali, da je pristalo 8 letal srečno na španski obali, 4 pa, med njimi letalo ministra Balba, so morala predčasno pristati na Balearskih otokih.

»Giornale d'Italia« pravi, da je treba opozoriti, da je to zapreko italijanskega letalskega pohoda v Brazilijo postavilo neugodno vreme. Toda takšne nepravilnosti ne pomenijo nevarnosti za polet preko Oceana. Italijanski letalci nikakor ne morejo doživeti neuspeha, ker je polet tako organiziran, da bodo letalci še vedno pravčasno prišli v Brazilijo. Poleti do 2., 3. in 4. etape so tako urejeni, da bodo letalci preleteli Ocean, progo 3000 km med Bolamo in Port Natalom 4. ali 5. januarja. Balbo je bil seveda tako previden, da je že naprej računal s takšnimi nepravilnostmi. Nepotrebno in smešno bi bilo, pravi »Giornale d'Italia«, izpostavljati se nepotrebni opasnosti, ko se da brez vsake nevarnosti izvesti veliki let preko Oceana.

Pravilnik o plačevanju davka na samce

Beograd, 20. decembra. AA. V zvezi s sprejetjem zakona o davku na samce in oprostitvi tega davka oseb s 9 ali več otrok je davčni oddelek finančnega ministrstva poslal vsem oblastvom tole okrožnico:

Počeni s 1. januarjem 1931 stopi v veljavo davek na samce. Oproščeni so tega davka osebe s 9 ali več otroki. Ker se plače uslužbencev in drugega osebja plačujejo vnaprej, je potrebno, da se organi, ki izplačujejo, seznanijo z odredbami tega zakona pred 1. plačilom, da bodo znali pravilno ravnati.

Po odredbi zakona so

I. dolžni plačati davek:
A) Vsi neoznjeni moški,
B) vdovci brez zakonske dece,
C) vsi moški, ki so sodnijsko ločeni, če nimajo zakonskih otrok in ne vzdržujejo žene in otrok. Vse to velja počeni s 1. januarjem 1931, če so izpolnili 30. leto in niso prekorčili 60. leta in stanujejo v mestih, mestecih, trgih in sreskih krajih. (U gradovima, varošima, varošicima in sreskim mestima).

II. Oproščeni pa so tega davka:
1. Vse posvečene osebe, ki jim je zakon predpisan po cerkvenih predpisih;
2. osebe, ki se zaradi cerkvenih predpisov ne morejo ponovno oženiti;
3. vojniki in oficirji pod zastavo in nižji oficirji;
4. obsojenci v zaporih za dobo sedenja kazni;
5. tujei;
6. osebe, ki so po civilnem zakoniku nesposobne upravljati svoje imetje;
7. polni invalidi;
8. osebe v uradnih odnosjih, katerih plače ne znašajo več kakor 250 mesečnih Din.

III. Davek plačajo osebe od 30. do 35. leta v iznosu 50% neposrednega davka po členu 95 in 96 zakona o neposrednih davkih. Osebe med 35 do 40 let plačajo 40% kakor zgoraj, med 40. in 50. letom 25%, med 50. in 60. letom pa 10%.

Po tem takem plačajo 50% davka one osebe, ki so najkasneje 31. decembra dopolnile 30., niso pa prekorčile 35. leta. Davek v iznosu 40% plačajo take osebe med 35. in 40., 25% med 40 in 50, 10% pa med 50. in 60. letom.

Iji doseči izboljšanje, ker šele potem bo napredovala tudi celota. Zato vodi pot do blagostanja Jugoslavije le iz privatne inicijative.

mentirati s listinami. Prav tako morajo dokazati dotične osebe, da so sodno ločene in da morajo vzdrževati ženo ali zakonsko dečo. Namščenci ustanove osebe, ki imajo 9 ali več otrok, so oproščeni od plačevanja vseh davkov, torej tudi uslužbenškega davka, tedaj tudi tega davka. To velja za osebe, ki so imele 9 ali več živih otrok.

Vse navedene osebe morajo podati veljaven dokaz oni blagajni, ki vrši izplačilo. Vsi uradi, ki nakazujejo ali izplačujejo plače in prav tako tudi uslužbenci, se morajo po tem ravnati.

Ta davek, ki se plačuje tako kakor uslužbenški, se mora voditi v posebni rubriki na račun odnosno v partijah državnih dohodkov.

Nalaga se dalje vsem davčnim oblastvom, da takoj po prejemu te okrožnice pisмено obveste vse ustanove in vsa oblastva na svojem teritoriju, da so dolžna od 1. januarja 1931 odtegniti od plače ta davek in ga predati v državno blagajno. Uradi, ki sprejemajo na blagajnah plače za svoje uradnike, so se dolžni seznaniti s tem in morajo opozoriti nameščence, da pravčasno predložijo vsa dokazila o svojih davčnih obvezah ali oprostitvah. Razen tega so davčna oblastva dolžna potom javnih glasil ali na drugi način obvestiti o tej okrožnici zasebne delodajalce in jih opozoriti, da morajo 1. januarja 1931 plačati ta davek obenem z uslužbenškim.

V vsem drugem pa veljajo zakonske odredbe.

Povratek ministra Serneca v Beograd

Beograd, 20. decembra. l. Davi se je vrnil v Beograd minister za gozde in rudnike g. inž. Dušan Serbec. V njegovem spremstvu so prišli šef kabineta g. Suša in načelnik ministrstva g. Belančić. Dne 16. t. m. so odpotovali v Zenico, kjer so si ogledali železarno, nato pa v Kakanj, kjer so pregledali dela pri raziskavanju novih izvorov nafte, ki so jo delavci pretekli teden slučajno odkrili.

Božične počitnice na šolah

Ljubljana, 20. decembra. AA. Glede na to, da se v zadnjem času češče pojavljajo obolenja učencev, je ministrstvo prosvete pod O. M. Br. 51.963 z dne 20. decembra 1930. sklenilo, da s v tekočem šolskem letu začne na vseh osnovnih, meščanskih, srednjih in strokovnih šolah božični odmor 23. decembra 1930. in da traja do 15. januarja 1931.

V tem času naj starešine zavodov izvrše desinfekcijo šolskih prostorov, v kolikor bo to potrebno. (Kr. banska uprava Dravske banovine).

Premestitve

Beograd, 20. decembra. l. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog ministrstva za gozde in rudnike premeščen šumarski svetnik I-4 in šef šumarske uprave v Kranjski gori Fran Miklavac k sreskemu načelnstvu v Ljubljani kot sreski šumarski referent.

Sprememba zakona o uvedbi novega kazenskega zakonika

Beograd, 20. decembra. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra pravde po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o spremembi zakona, ki uveljavlja in uvaja kazenski zakon, zakon o sodnem kazenskem postopku in zakon o izvrševanju kazni odvzema svobode.

§ 1. Drugi del drugega člena zakona, ki uveljavlja in uvaja kazenski zakonik, zakon o sodnem kazenskem postopku in zakon o izvrševanju kazni odvzema svobode z dne 15. februarja 1929., objavljenega v Službenih novinah št. 47. XXX. z dne 26. februarja 1928. se spreminja in glasi:

Na področju bivše Srbije in Črne gore dobi zakon o kazenskem sodnem postopku v celoti obvezno moč in to v področju beograjskega apelacijskega sodišča 1. aprila 1931., v področju skopskega apelacijskega velikega sodišča in podgoriškega velikega sodišča 1. januarja leta 1932.

§ 2. Zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem objave v Službenih novinah.

Vremenska napoved

Dunaj, 20. decembra. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: S kraja malo spremembe, v nižavah mrzlo, marsikod tvorjenje megle, na višavah jasno in toplo.

Najlepše božično darilo je

MALI CONTINENTAL - PISALNI STROJI!

Samoprodaja: I V A N L E G A T

specijalist za pisarniške stroje

LJUBLJANA

Prešernova ulica 44
Telefon int. 2636

MARIBOR

Vetrinjska ulica 30
Telefon int. 2434

Kaj bo dalje v Avstriji?

(Od našega rednega dopisnika.)

Po odhodu polufasistiške vlade Vaugoinove ni je globoko oddahnila vsa poštena avstrijska javnost, poštena pravica, to pomeni: vsa resnično demokratska javnost, ki išče srečo svoje države v korektnih odnosih z ostalo Evropo, zlasti s sosedi, med katere spadamo pač tudi mi. Zato so zadovoljni s sedanjimi razmerami v Avstriji tudi sosedi, ki gotovo ne marajo, da bi naša Avstrija dala povod za evropske konflikte.

Saj je pa bil položaj v Avstriji tudi res nevaren, nevarnejši nego kdajkoli poprej. Na čelu manjšinske vlade je stal mož, ne previsoke inteligence, zato pa neizmerno čestitaven in hrepeneč po velikem činu, ki bi proslavilo njegovo ime na vekov veke. Poleg vsega tega je ta mož oboževalec staro-avstrijske habsburske tradicije. Njegovi nasprotniki ga ne imenujejo povsem brez povoda — novi Radecki.

Po tej strani se je proslavil z dejanji: obnovil je staro avstrijsko himno, čeprav z drugačnim besedilom, — in pobarval je na črno-rumeno — dasi morda le površno, ali kolikor je pač mogel! — tudi avstrijsko vojsko.

Tak je ta Karol Vaugoin, ki ga je bila največja avstrijska stranka krščanskih socialistov postavila na stol zveznega kancelarja z določeno nalogo, da za vsako ceno porazi socialno demokracijo pri novih volitvah, ki postaja že nevarna opozicija, kajti pri prejšnjih volitvah je združila okoli sebe do 45% vseh volilcev in ji torej do večine ne manjka mnogo.

Zato so se na skrajni desnici pod okriljem Seipla, Kienbocka, Schmitza čedalje bolj oddaljevali politiki kompromisov z drugo največjo stranko — socialistično demokracijo. Zato pa tudi Vaugoinu ni bilo težko, prepričati ves svoj parlamentarni klub, da bi z energično uporabo vladne moči in zlasti s pomočjo oborožene Heimwehra bilo prav lahko mogoče preprečiti socialistom pot do večine.

Da so pa šli Vaugoin in njegovi prijatelji še dalje nego njihov parlamentarni klub, tega ni treba šele dokazovati. Vaugoin se je že videl v avstrijski monarhiji. In proti takemu cilju je jedrala vsa delavnost Vaugoinova: zlasti z očitno zvezo s Heimwehrom, z imenovanjem dveh heimwehrovskih ministrov, s konfiskacijo samo socialističnega orožja, z razpustom parlamentarne kontrole vojaške komisije, z imenovanjem dr. Straffella za vodstvo vseh železnice itd. — Saj še ni več mnogo manjkalo, da bi štajerski general Heimwehrov — Elissen vkorakal na Dunaj, da bi preprečil volitve in vstolil diktaturo najgršje vrste. Ta načrt je bil še o pravem času izdan in je bila alarmirana čehobrova policija, pa tudi — inozemstvo, zlasti soseščina.

Ali razmere v Avstriji so se drugače razvijale, nego si jih je zamislil Vaugoin, ker je ta v svoji megalomaniji razbil staro koalicijo z Landbundovci in Velenemci, ki so napravili na šahovski avstrijske politike izborni protipotezo — pritegnili popularnega Schobra na čelo svojih zvez. Ta Schobrov blok je šel z velikim pogumom na volitve proti Vaugoinu in socialistom. Vaugoin je imel pa tudi boj na dve fronti, obe prav nevarni. Edini njegovi zavezniki so ga prevarali, kajti njegovi preljudi Heimwehrovci so šli deloma z njim, a po večini proti njemu za svoj Heimwehrblok. In tako se je zgodilo, da so vsi načrti padli, soc. demokrati pa prišli v parlament kot najmočnejša stranka.

Po takem porazu Vaugoinu pač ni drugega ostalo, nego — odstopiti, a njegovi prijatelji so morali hočeš nočeš začeti misliti na to: kaj pa zdaj, kaj z novo vlado, — kaj moremo rešiti po tolikih porazih? In po težkih in dolgotrajnih pogajanjih je prišlo vendarle do koalicije krščanskih socialistov in Schobrovega bloka, kar je stalo prve težkih koncesij.

In tako smo prišli v Avstrijo do vlade Ender-Schobrove. Po kancelarja so morali iti v najmanjši avstrijski deželici — Predarlško, po moza čiste preteklosti, moza zdravil načel in še bolj zdravih kompromisov. Ta vlada ima izvesti korenito spremembo političnega kurza...

Ali se ji to posreči? — Težek odgovor! — kajti avstrijski fašizem ni še urokčen... Ta ima tudi v novi vladi svojega Vaugoina, in sicer na čelu vojnega ministrstva in ima v svojih rokah avstrijsko vojsko, ki je mnogo bolj oborožena in ima več sposobnosti za obrambo svoje države in — če treba režima nego si na zunaj mislijo... Orožništvo in policija pa tudi nista še prosta tistih življenj, ki jih je tjakaj natrepal knez Starhemberg v dobi svojega ministriovanja.

Heimwehri so zadnji čas sicer oslabei valed notranjih sporov, o katerih danes ni mogoče nič reči, kako končajo. Tudi so oslabei vsled odločilnejšega nastopa krščanskih socialistov, ki po doželeh velik del Heimwehrovcev spravljajo pod vodstvo svojih deželnih glavarjev, — toda do polnega oslajenja je še daleč. — Isto tako se skrajna desnica še vedno nada, da zopet pride za nje ugoden trenutek... Je to videti zlasti v zadnjih dneh, ki mečejo kabinetu Enderjevemu pridno polena na pot. Dunaju hočejo vzeti pri razdelitvi skupnih davščin kar 41 mil. šilingov in jih dati deželam. Enako je v vprašanju nezaposlenosti. Tu se mečejo v boj najradikalnejša gesla, samo da bo spor s socialisti tem hujši in da pride Ender sam s svojo vlado čim prej v slepo ulico.

K sklepu naj rečem: nevarnost heimwehrov, skega prevrata v Avstriji še ni povsem odstranjena, toliko bolj, ker se zdijo močni vplivi iz — Rima in Berlina.

Nov poskus cepitve Prekmurja

Maribor, 20. decembra.

Kakor smo izvedeli, so v Čakovcu uvedli akcijo, da bi se tam ustanovilo novo okrožno sodišče, ki naj bi poleg medjimurskih srezov Čakovca in Preloga obsegalo tudi dolinlendavski srez v Prekmurju. Tozadevni predlog so že predložili pravosodnemu ministarstvu, ki bo v kratkem poslalo v Čakovac posebno komisijo pod vodstvom načelnika ministrstva dr. Janjiča.

Kakor vse dosedanje, v Čakovcu, Varaždinu in Zagrebu započete akcije zasleduje tudi ta najnovejša prozoren smoter, odtegniti Prekmurje ali vsaj njegovo vzhodno polovico od Dravske banovine in Ljubljane ter pritegniti v hrvatsko interesno sfero. Proti temu pa moramo najbolj odločno protestirati. Če je že potrebno novo okrožno sodišče, potem naj, kakor so ob svojem času že sklenili, ustanovijo v Murski Soboti za vse Prekmurje in Ljutomerški srez odnosno tudi ormoški srez sodni okraj. Nikakor namreč ne gre, da bi se del ozemlja Dravske banovine v sodnem ali kateremkoli drugem oziru podredil višjim instancam druge banovine. Prepričani smo, da bodo vsi mero-dajni faktorji storili vse, da se ta namera prepreči in da se slične akcije sploh nehaljo.

Proračuni naših občin

Ljutomer

Kakor povsod, se je tudi Ljutomerški občinski proračun povišal; za tekoče leto je znašal 421.258 Din, za l. 1931 pa je predvidenih 568.551 Din izdatkov, katerim stoji naproti 571.856 Din dohodkov; prebitka je torej 3305 Din. Povišanje proračuna je bilo potrebno, ker je bilo treba vpoštovati stanarino za učiteljstvo (še tudi za tekoče leto), penzijo za bivšega tajnika in obrestovanje ter odplačilo manjših posojil. Za gospodarstvo je predvidenih 112.500 Din izdatkov, za upravo 91.712 Din, za glavnice 120.490 Din, za redarstvo 47.370 Din, za javna dela 62.400 Din, za zdravstvo 1850 Din, za druge izdatke 21.518 Din, za socialno skrbstvo 3500 Din, za šolstvo in prosveto 82.451 Din, za kmetijstvo 16.560 Din, izrednih izdatkov pa bo 6200 Din. — Dobrodo se stekajo: iz gospodarstva 228.594 Din, iz glavnice 37.930 Din, iz pristojbin 10.950 Din, iz javne uprave 7700 Din, drugih pa je 1300 Din. Vse to znaša 286.474 Din — ostane še primanj-ljaja 282.077 Din, ki se bo kril takole: 40% doklada na vse neposredne drž. davke bo dala 104.732 Din, trošarina na vino (100 Din od hl) 78.400 Din, na viniki mošt (50 Din od hl) 1500 Din, na pivo (125 Din od hl) 59.500 Din, na sadjevec (25 Din od hl) 12.500 Din, in na žganje ter špirit (10 Din od hektoliterske stopnje) 8000 Din; dalje se uvedejo nekatere nove davčine, tako od vsakega zaklanega goveda 20 Din, od telet 10 Din, od prašičev 15 Din, od avtomobilov 250 Din, od motociklov 50—100 Din, od biciklov 10 Din, od psov razen psov-čuvajev 20 Din, od brezalkoholnih pijač 150 Din za steklenico, od tujskih postelj 2 Din. Doklade in davčine so preračunane na 285.382 Din. Kljub temu, da se je proračun izdatno povišal, je ostala doklada na drž. davke neizpremenjena.

Proračun obžnega sklada predvideva 12.032 Din izdatkov in prav toliko kritja, h kateremu treba iz občinskega proračuna prispevati 400 Din.

Litija

V sredo 17. t. m. je bila proračunska seja občinskega odbora. Seje se je udeležil tudi sreski poglavar Franjo Podboj, ki je poudarjal potrebo štednje. Na seji so znižali občinske doklade, povišali pa trošarino na 75 par za liter vina na 1 Din pa za pivo in mošt. Skupni izdatki proračuna znašajo 490.877 Din 64 para. V splošnem so odborniki sprejeli županove predloge. Zvišali so podporo gasilskemu društvu od 3 na 7000 Din, Sokolu pa od 1000 na 4000 Din, za spomenik padlih vojakov je županstvo predlagalo 5000 Din. Občinski svet pa je postavko znižal na 2000 Din. Za občinsko pokopališče so določili 6000 Din. Druge postavke so večinoma brez ali z le malenkostnimi spremembami soglasno sprejeli.

Seja celjske občinske uprave

Celje, 19. decembra.

Danes se je vršila seja mestne občinske uprave. Načelnik g. dr. Gorican je ob 18.15 otvoril sejo ter ugotovil sklepčnost. Overovale-ljem zapisnika je imenoval g. Dobovičnika ter g. Ferka. Po odobritvi zapisnika je načelnik prečital nujni predlog, podpisan v smislu poslovnega reda občinske uprave od 11 njenih članov. Predlog se glasi: Mestnemu načelniku g. dr. Alojziju Goricanu v Celju. Pri celjski Mestni hranilnici ni redne uprave, temveč začasen gerent. Celjska mestna občina pa ima radi svojega jamstva pri tem zavodu velik interese na tem, da dobi zavod čim prej redno upravo. Glede na to predlagamo podpisani v smislu čl. 21 poslovnega reda, da občinska uprava sklene urediti v tem pogledu potrebno posredovanje pri g. ministrskemu predsedniku in pri g. banu Dravske banovine. Sledi 11 podpisov. Predlog je na kratko utemeljil fin. ref. g. dr. Vrečko, na njegova izvajanja je odgovoril g. dr. Kalan, nakar je še sledila replika g. Posavec. Predlog je bil nato z večino glasov sprejet. Nato je sledila tajna seja. Fin. ref. g. dr. Vrečko je v zopetnji javni seji podal svoje resno poročilo.

Vojaska uprava predlaga, da se ojašnica kralja Aleksandra pobeli, kar bi po komisi-onalni ugotovitvi stalo Din 39.000, če bi pa vojaki pri delu pomagali samo Din 14.000. Še odkloni ker ni kritja. Iz istih razlogov se odkloni popravo ograje pred vojašnico. Mestnim ter delavcem elektrarne in plinarne se bo tudi letos dalo božično darilo v denarju. Gosp. ref. g. prof. Mravljak poroča o prošnji tovarne Metka za odstop zemljišča med tovarnami

Schimmel ter Weinberger; se odkloni, pač pa se je tovarno pravočasno obvestilo, ko bo na prodaj svet severno od tovarne.

Za obrtno-tožni odsek poroča g. Dobovičnik Prošnja Dostavnika Josipa za lokalno porabo za avtobusno podjetje Šostanj—Braslovce—Celje se odkloni. Za šolsko-kulturni odsek poroča g. Voglar. Skladatelj g. dr. Schwab v daljši spomenici predlaga, da se pred kratkim iz Benjamina Ipavčeve v Ipavčeve ulice preimeno-vana ulica zopet preimenuje v Ulico bratov Ipavcev, češ, da bi na ta način dobil zadošče-nje skladatelj Gustav Ipavec, ki ima največ zaslug za našo glasbo, a je najbolj neznan. Ker stoji večina na stališču, da naj bodo imena ulic čim krajša, se predlog odkloni. Krajni šolski odbor predlaga ureditev sledečih vprašanj: državni trgovski šoli naj se ne odpove-jo prostori v mestni narodni šoli, ker le-tej primanjkuje prostori; obnovi se naj zopet mestni otroški vrtec, ki je bil ob začetku voj-ne radi pomanjkanja prostorov ukinjen. Za občinska podjetja poroča g. moj. Posavec. Društvo »Oficirski dom« se oprosti plačanja za električno luč, ki jo je uporabilo pri svoji za-bavi na kraljev rojstni dan. Enemu prošnjiku iz okolice za inštalacijo vodovoda se povišanja odkloni, tvrdki Batič, ki potrebuje vodo v in-dustrijske svrhe, se postavi vodomer. Na to-varniškem kompleksu na Sp. Lanovžu se po-stavi hidrant za slučaj požara ter da bi delav-ci imeli pitno voo. Za vodno-regulačni od-sek poroča zelo obširno g. ravnatelj Brinar. Komisija, ki so jo tvorili uradniki kr. banske uprave, sreskega načelstva ter zastopniki ob-čin, je 31. oktobra napravila proračun za pri-pravljajna dela regulacije, ki bi stala 220.000 dinarjev. Mestna občina je te številke plačala, pač pa se ji vračunajo v njen prispevek za regulacijo. Po obravnavanju slučajnosti, ki je trajalo delj časa, je načelnik ob 20. zaključil sejo ter želel vsem članom občinske uprave veselo božične praznike.

Pismo iz Zagorja

Občni zbor čebelarjev — Zaključek sokolske prednjaške šole

Zagorje, 20. decembra.

Čebelarji bodo imeli v nedeljo 28. t. m. ob pol 16. uri redni občni zbor na Lokah v gos-tilini Ašič. Dnevni red je silno važen, osobito radi debate o ukinitvi dosedanjega čebelar-skega glasila »Čebelarja« in ustanovitvi skupne-ga »Gospodarsko kmetijskega lista«. Ob tej priliki bo tudi zanimivo strokovno predavanje banskega referenta g. Okorna. Vsi čebelarji naj prinesejo s seboj legitimacije, ki je na zadnji strani »Čebelarja« zaradi žigosanja, kajti le z žigosano legitimacijo lahko dobijo v Ljubljani pri blagovnem oddelku različne čebelarske potrebščine.

Danes dopoldne se bo zaključila 14 dni tra-jajoča prednjaška šola zagorskega Sokola, ka-tero je redno obiskovalo 25 članov in 6 članic. Pouk je bil praktičen in teoretičen. Splošnih predavanj se je udeležavalo tudi netelovadeče članstvo in je bil obisk teh prav lep — do 100. Glavno delo v tečaju sta vršila župni prednjak br. Burja in načelnik br. Klun. Dr. Murnik je predaval dvakrat, in sicer Sokolska misel in Ritem, dr. Zarnik pa je temeljito in nazorno obrazložil uporabo društvene lekarne in prvo pomoč v neizgodi, župni starosta br. Smertnik pa o Sokolstvu. Društvo si je tako izvežbalo lepo število vadiateljev in vadiateljic in bo od-slej delo v telovadnici še intenzivnejše kakor doslej. Izlaški bratje so pokazali svojo sokol-sko vztrajnost s tem, da so ob vsakem vre-menu prihitali k nam, da bi se izpopolnili v sokolskem znanju. Posebno za nje je imela šo-la velike vrednosti. Zvečer bo ob 20. v veliki dvorani Sokolskega doma ples s čajanko. Vab-ljeni vsi!

Knjige Cankarjeve, Vodnikov in Mohorjeve družbe so že razdeljene med vaščane. Največ naročnikov je letos imela Mohorjeva družba (190), potem Vodnikova (160), Cankarjeva pa 142, kar je zelo lepo število ob njenem dve-letnem obstoju. V dolino je prišlo torej okoli 500 izvodov, toda k temu moramo prišteti še knjige Slovenske Matice, Modre ptice in dr., kar znači, da Zagorjani ljubimo dobro čtivo. Pa še marsikdo bi bil rad naročnik teh knjig, toda treba je stiskati tudi dinarčke.

Danes je privrkat zapela mesarjeva sekira v zadržni mesarji, ki jo tehnično vodi mesar g. Dobnik. Za sedaj so določene cene mesa za kg: govedina (krave) Din 14, (voli) 15 Din, svinjina in teletina 18 Din. Če na bo zadruga videla, da pokriva režijske stroške, bo te ce-ne še znižala. Obeta se nam torej dobro, a poceni meso.

Napredujoči sokolski oder v Novem mestu

Novo mesto, 19. dec.

Dne 17. t. m. nas je prav prijetno presenetilo naše sokolsko gledališče. V proslavo rojstnega dne Njegovoga Velikanstva so nam zaigrali in pokazali, da so vajeni odra.

Igrali so Petrovičev »Gozd« tako dovršeno, da so želi za svoj nastop res odkritosrečno prizna-nje popolnoma zasledene dvorane.

Pred igro nas je brat starosta tukajšnjega So-kola v jedrnatih, lapidarnih besedah spomnil na visoke obveznosti, ki jih imamo do svojega re-šitelja in voditelja v dneh krize — orisal nam je pomen dneva in iskreno želel naši lepi do-movini srečno bodočnost in izrekel v svojem in našem imenu neomajno vdanost Nj. Velikanstvu.

Sokolski orkester je zaigral nato državno him-no in takoj zatem smo se znašli v »Gozdu«.

Igrali so br. Menard, Pavčič, Pirnat in Štr-benk ter sestra g. Sušnikova. Odlično so rešili svojo nalogo. Igra sama na sebi ni bogve kako primerna za naš precej materijalizirani svet. Pre-več nam pripoveduje besede, premalo je v njej dejanja. Toda nam ne škoduje, če se navži-mo nekoliko gozdnih poezije, ako nam gozd dokaže, da le v njem in po njem prihaja ozdrav-ljenje v uničene duše, v strta telesa.

Gotovo izražam željo vsega gledalstva in me-žanstva, če kličem igralcem: »Na svidenje in to kaj kmalu na odru!« — Anton Mervič.

Za pravično presojanje ne-sreč v železniškem obratu

Direkcija državnih železnice v Ljubljani sma-tra za svojo dolžnost, da s tem opozori občin-stvo na pravo stanje in pravilne odnose med upravo in občinstvom, ker to razne neizgode v železniškem obratu ne obravnava vedno pra-vilno in stvarno.

Železniška uprava nima interesa na potvar-janju pravega stanja ter bo škodo, ki jo je po stvornih in nepristranskih ugotovitvah priza-dejala komurkoli, tudi poravnala. Dolžna je pa pri tem varovati ugled in interese države.

V pojasnitvi ti-le primeri: Po tragični ne-sreči, ki se je zgodila pred dnevi vsled trče-nja avtobusa z vlakom, ki vozi na Vrhniko, na nezavarovanem prelazu državne ceste med Brezovico in Drenovim grčem, se je splošno kritiziralo upravo železnice, ker prelaz ni za-varovan z zapornicami. Na tej čisto lokalni že-leznici vozi dnevno šest vlakov, ki prekinejo cestni promet vsak za 8 do 10 sekund, vsi sku-paj torej dnevno za 50 do 60 sekund, ali ko-maj 1 minuto. Avto, ki pasira progo, potrebuje za to komaj 1/3 do 1 in 1/3 sekunde. Že to dej-stvo kaže, da trčenja z vlakom ni baš lahko doseči. Zahteva po zapornicah je tu direktno nesmiselna. Ne le, da taka naprava zahteva velike stroške v breme države, ampak pomeni bič, ki ga cestni vozniki kličejo nase. V vseh modernih državah je baš vsled vedno močnej-šega cestnega prometa tendenca, da se odpravi čimveč cestnih zapornic, pač pa da se pasanti vzgojijo k čim večji pazljivosti. Statistika že-lezniških neizgod na prelazih jasno kaže, da so neizgode bolj pogoste tam, kjer so prelazi za-varovani z zapornicami, kakor na prostih pre-lazih, neglede na to, da povzročajo zapornice velike izgube časa zlasti za avtomobiliste. Kriv-da leži pri takih slučajih večinoma na nepaz-ljivosti, nepravilni vožnji ali na nesrečnem slučaju, krivda železniškega osebja je zelo red-ka. V zvezi s tem smatramo za potrebno opo-zoriti vse občinstvo, zlasti pa avtomobiliste, da predpisuje novi zakon o železnicih za javni promet, ki velja od meseca oktobra t. l., v čl. 119, da mora vsakdo, ki hoče pasirati neza-varovan železniški prelaz, obstati in pogledati, ali ne prihaja s katere strani vlak. S tem za-konom je pač na pravičen način varovan inter-es države, nikdar pa ni mogoče dovoljno pre-prečiti nepazljivosti in malomarnosti, ki je naj-večkrat povod neizgodam.

V zadnjem času niso redki slučajni, da kdo izmed potujočega občinstva pade iz vlaka. Krivda se po navadi pripisuje železniškemu o-sobju, redkokdaj pa uvideva težko službo osebja, zlasti pri navalih občinstva. Kljub navodilom, ki so nabita v vozovih, in opozorilom usluž-bencev, ki se jih rado smatra za šikane, mnogi potniki najraje slonijo ob vratih, izstopajo na napačni strani in pustijo vrata za seboj neza-varovana, kar drugemu potniku lahko povzroči smrt. Zopet se krivdo rado pripisuje upravi in njenim uslužbenecem.

Uprava se zaveda, da je delo, ki ga vršijo železničarji, odgovorno, težko in nevarno. Mno-go železničarjev plača in konča to delo s svo-jim življenjem. Zavedati se pa mora uprava tudi tega, da ji tisoči potnikov zaupajo svoje življenje in premoženje, ter da mora to delo vršiti ne samo z nezmožljivimi stroji, temveč glavno s svojimi uslužbenci, ki so kakor drugi ljudje podvrženi vsem človeškim slabostim. Jasno je, da v takem položaju ne zadostuje povsod in pri vsakem dobra beseda, niti ni mo-goče pri vsakem pregrešku klicati na pomoč kazenskega zakona. Uprava ima svoje pre-dpise in svoje kazni. Toda kakor se rado kriti-zira upravo, da ne vrši svojih dolžnosti in ne poučuje svojih uslužbencev, kadar gre za ne-zgodo kakakega zasebnika, tako je nasprotno zo-pet uprava krivda, kadar doleti nesreča kakakega železniškega uslužbenca. V slučaju smrtni ne-zgode nadzornika proge Kolariča v Zagorju se je predbacivalo upravi, da je kriva neizgoda, ker je nadzornik proge moral nadomestovati istočasno tudi sosednjega nadzornika, kjer ni poznal krajevnih razmer. Take substitucije, ki so navadno le kratkotrajne, se vrše spora-zumno z osebjem in v korist osebja, ki bi dru-gače mnogokrat ne moglo izkoristiti svojih let-nih odmorov v zaželenem času. Diktira pa to splošna situacija vseobče štednje v državi. Ne-poznanje krajevnih razmer bi po tej logiki mo-ralo dnevno dovajati do smrtnih neizgod nešte-tih železničarjev, ki vršijo svojo službo kot na-domestniki, zdaj tu, zdaj drugod. Vzrok ne-zgode, ki bi jo lahko pojasnil le Kolarič sam, leži najbrž v kaki slučajni raztresenosti, ki jo doživi dnevno skoro vsak človek, in ki pri obi-čajnem človeku povzroči mogoče malenkostne ali nikakih posledic, pri železničarju pa se s tem povzroči lahko težke neizgode s težko ma-terijalno škodo ali celo s človeškimi žrtvami. Gotovo pa ni pravično niti pošteno, ako se take tragične slučaje uporablja v agitacijske svrhe proti upravi in državi. Največkrat dostavljajo časopisom take, namenoma potvorne vesti, demagoško razpoloženi železničarji sami, na kar se pod krinko stvarna kritike raznesejo med državljane, gotovo ne v korist države in njenih podjetij, niti v korist železničarjev.

Pod črto

V resnici opažamo sedaj pred prazniki obilo lepih in okusnih izložb po ljubljanskih ulicah. Radovednost vodi človeka od izložbe do izlož-be, saj preko te radovednosti v teh težkih časih itak ne pridemo. In kaj se vse vidi in kaj vse čita. Če vas radovednost zanese po Mestnem trgu, ne pozabite ogledati si izložbe, ki nudi mornariške čepice in če imate doma nadebudnega sinčka, ki je član podmladka »Jadranske Straže«, mu boste gotovo kupili ta-kole mornarsko čepico. In prav tam na Mest-nem trgu imate v resnici bogato izbero tako v oblikah kakor ponosnih napisih. Če ste v resnici pravi ljubljanski »purgar«, boste iz-brali čepico, čujte in strmite, z napisom: »Graf Zeppeline«, manjkata pa na vsaki strani samo še dve frankfurtski, eventualno pa še kak »Kaiserliche« ali pa k. u. k. In take čepice imate v izložbi slovenske prestolice, da ne bo-ste mislili, da je to mogoče v Gradcu.

Dnevne vesti

— Kontra admiral Franjo Vučer. Kakor smo že poročali, je napredoval naš rojak g. Franjo Vučer v kontra admirala. Rojen je bil 1875. v Dolenji Brezovici. Po prevratu so ga sprejeli v našo mornarico in je bil najprvo v službi v odelku za mornarico v ministertvu vojne in mornarice. Po tem je bil komandant pomorskega arzenala v Titvu in komandant tretje in prve obalske komande.

— Zakon o obtem upravnem postopku in zakon o banski upravi z vsemi izpremembami in dopolnitvami izide v najkrajšem času kot posebna knjižica v zbirki »Zakoni in uredbi«, ki jo izdaja tiskarna »Merkur«. Uradni prevod zakona o obtem upravnem postopku je oskrbel g. banski svetnik in sreski načelnik Rudolf Andrejka. Cena mehko vezani knjižice je Din 20,—, v platno vezani pa Din 25,—, na kar interese že danes opozarjamo.

Pot vas pelje tudi mimo založbe staroznane tvrdke
C. I. HAMANN
na Mestnem trgu št. 8.
Blagovolite si ogledati in naštiti bo-
ste primerno darilo za svoje. (922)

— Triglavski dom na Kredarici bo od 23. decembra t. l. do 6. januarja 1931 odprt in oskrbovan. Ta naša najvišja postojanka bo torej nudila prijetno zavetje onim, ki želijo praznovati božične praznike in silvestrovo noč v divni gorski naravi. V okolici doma je krasen smuški teren in možni so tudi daljši in krajši izleti. Ker je v domu postavljena nova velika peč, ki greje dve veliki skupni ležišči, je preskrbljeno za tople prenočišče večjemu številu posetnikov. Najprikladnejši dostop je iz Mojskranje skozi Krmo.

— Dvodnevni kletarski tečaj bo 12. in 13. januarja 1931 pri banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru. Pouk je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 8. do 12. in od 14. do 17. ure. Potrebni obiskovalci tečaja, ki izkažejo to s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano. Skupno prenočišče je brezplačno. Zanimanci, ki se želijo tečaja udeležiti, naj javijo to najkasneje do 10. januarja upravi nasada.

PRAKTIČNA
božična darila
J. MAČEK
konfekcija za gospode in dečke.
Ljubljana, Aleksandrova cesta 12.

— Belo-modra knjižnica javlja svojim članom, da so pravkar izšle nove štiri knjige za l. 1930: Marija Jezernik: Princeza Iza, Marijana Kokalj: Željeznova: Brezdomci, Ljudmila Šlibar: Lepodružne vaje za mladino in žene in Ženski almanah. Naročniki jih lahko dvignejo v pisarni Atene, Dunajska c. 1, a/II. kreditna banka). Posamezne knjige so na prodaj po vseh knjigarnah.

JOSIP OLUP
LJUBLJANA, Stari trg 2.
Za gospode in dečke velika izbira oblek, klobukov, čepic, kravati in perila lastnega izdelka. Po najnižjih konkurenčnih cenah.

— Ženska založba Belo-modra knjižnica telesno-kulturnega društva Atena. Prihaja drugič s svojo 20. Dina izdajo. Kdor pozna njene laneke knjige bo z veseljem žrtvoval tudi letos teh 20 Din za štiri lepe, po vsebini in po vnanosti skrbno izbrane knjige. V teh knjigah se zrcali delo slovenskih žen, najsi bodo to dela mater, gosposin, poklicnih žena ali naše doraščajoče ženske mladine, kajti vsako delo izvršeno natančno in vestno zasluži globoko spoštovanje. 1. V romanu »Brezdomci« nam prikaže Kokalj Željeznova v grofih Stroganovih primer, kako so gigantski zgodovinski vrtinci zajeli bratski ruski narod, kako neizprosno se poigravajo z rodbinami, jih trgajo, a naposled spuščajo uboge in izmučene na tla. 2. Mladinska knjiga »Princeza Iza«, Marije Jezernikove je nadaljevanje tako priljubljenega Medvedovega Godrnjavčeka. Ves mladi svet bo pozdravil z veseljem mično zgodbo lisičke princeze Ize. Umetniško dovršene slike ilustratorja Podrekarja spremljajo nazorno to povest gozdnega življenja. Oj kako so radovedne vse živahle male in velike, rožice in grm; vse se sklanja k princezi Izi, ki jo je ropar krugulj spustil na tla med bojem s svojim bratom za plen. 3. V telesno-vzgojni knjigi »Lepodružne vaje za mladino in žene« obravnava Ljudmila Šlibarjeva številne probleme, kako dosežemo lepo držo telesa in obvarujemo telo prosto telesnih hib. Knjiga je ilustrirana s celo vrsto lepih slik, ki nazorno pojasnjujejo posamezne vaje. 4. Almanah prinaša po-
učne in zabavne črtice naših žen, ljubiteljem kakej pa še posebej izbrana navodila in slike o uspešni gojitvi teh bizarnih rastlin. Poleg drugih slik, srečamo tu originalne skice naših mladih dekliških risarskih talentov. Slovenke poprimite se te knjižnice, v vašo žanst dala, za vas in vaše hčere. Vsaka naročnica, ki se od-

zove, pomaga graditi žensko delo, spodbuja žene k delu. Naročila sprejema pisarna Atene, Dunajska cesta 1 a/II. 990

— Prečitajte celostranski oglas Bate v današnji številki »Jugoslovan«. Našli boste gotove čevlje, ki jih še nimate, a jih nujno rabite ter si jih zaradi nizke cene lahko tudi takoj kupite.

— Fotoaparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 888

— Še je čas, da izbere Božič natično pero z garancijo za vse življenje. Med par sto komadi najde za vsako roko primerno pero. A. Prelog, Ljubljana, Marijin trg. 1008

— Meinlovi nameštenci še vedno v stavki. Dne 3. decembra je začela stavka nameštencev v vseh podružnicah tvrdke Meini v Jugoslaviji. V Zagrebu so pa te dni otvorili od 21 podružni-
— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiranih tovarna Jos. Reich. 819a

— Tudi malenkosten prehlad ima lahko težke posledice, zato ga zatrite takoj, čim se pojavi. Najenostavnejši način zdravljenja: Pijte Radensko zdravilno vodo z mlekom! 819a

— Lepo darilo za Božič. Opozarjamo na današnji oglas tvrdke Bata, katere izdelki so dosegli radi odlične kakovosti in zmerne cene, na svetovnem trgu velik uspeh. Izdelki tvrdke Bata so lepo darilo za Božič.

Črne suknje, obleke, smokinge itd.
kupite najbolj ugodno pri
JOS. ROJINA, Ljubljana

— Vreme. Barometer včeraj ob 7. uri v Ljubljani 778.9, temperatura — 2.0. Mirno je bilo v Sarajevu in Skopju, drugod so pihali severni in zapadni vetrovi. Jasno je bilo samo v Ljubljani, drugod pa megleno. Deževalo je v Mostaru (5 mm), in Kumboru (9 mm). Snežilo pa v Beogradu (2 mm), Sarajevu (10 mm) in v Skopju (4 mm). Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 0.0, najnižja pa — 8.0. V Mostaru je bila najnižja temperatura — 2, v Zagrebu — 2, v Beogradu — 3, v Sarajevu — 4 in v Skopju — 1.0 C.

Ljubljana

Nedelja, 21. decembra 1930, Tomaž. Pravo-
slavni: 8. decembra, Tomislav.
Ponedeljek, 22. decembra 1930, Demetrij. Pravo-
slavni: 9. decembra, Prerad.

Nočno službo imajo danes v nedeljo lekarna Bahovec na Kongresnem trgu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Šiški. Jutri v ponedeljek pa lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti.

Do torka zvečer prinese obleke v kemično snaženje perila izgotovi sigurno do praznikov tovarna **JOS. REICH**. 660

— Akademija gojencev drž. konservatorija na korist božičnice ljubljanske ubožni deci bo danes v nedeljo dopoldne ob pol 11. uri v dvorani Filharmonične družbe. Vabljen je vsakdo, vetop je prost, kupiti se mora le program, ki stane 5 Din. Začetek točno ob pol 11. uri, konec malo pred 12. uro, akademija bo v dvorani Filharmonične družbe.

— Ljudska univerza za obrtniške vajence. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi pod okriljem »Jadranske straže« v Ljubljani v ponedeljek 22. decembra ob pol 19. uri v veliki dvorani Mestnega doma na Krekovem trgu VI. vajeniško poučno predavanje. Predava gospod dr. Valentin Rožič, profesor na Tehnični srednji šoli v Ljubljani »O našem Jadranu« s skiciranimi slikami. Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki. — Vstopnina je prosta.

Koks za kovače in centralne kurjave
iz angleškega premoga
75 Din za 100 kg
franko pilnarna nudi
Ljubljanska mestna pilnarna.

— Odprta noč in dan so groba vrata! V Ljubljani je umrl g. Josip Pogačnik, sodni oficijal v pokopju. Pokopali so ga včeraj iz hiše žalosti na Dolenjski cesti 15 k Sv. Križu. — Na Selu-Moste j umrla ga. Jožeta Rajšp. Pokopali jo bodo danes ob 16. iz hiše žalosti Poljska pot št. 29 k Sv. Križu.

— K nesreči v Knafljevi ulici, o kateri smo včeraj poročali, da si je upokojeni pisar. ofic. Slavina radi padca na zledenem hodniku zlomil desno roko, moramo pristaviti, da se nesreča ni zgodila na hodniku pred Kranjsko hranilnico, temveč na cesti.

— Na dan, reprizo znamenite drame Maksima Gorkgega »Vprizori Delavski oder« »Svobode« danes v nedeljo 21. decembra ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice.

— Božičnica. Prvo prostovoljno gasilno in reševalno društvo Ljubljana-mesto priredi na praznik sv. Štefana 28. t. m. ob 20. v dvorani

Mestnega doma svojo tradicionalno božičnico z običajnim sporedom.

— Kriminalen predal. Na policiji danes ni nikakih novic. Naznanjenih je bilo le nekaj prestopkov proti oestno policijskemu redu.

— Nesreče. Danes sta se dogodili v strojnih tovarnah in Hvarnah dve nesreči. 87-letni zidar Merjasec Matevž iz Zg. Pirnič pri Smartnu je padel z zidarskega odra in dobil notranje poškodbe. — V prepiru se navadno dogodi kaka nesreča. To je spoznal tudi zidarski vajence Jakob Medved iz Zaloga. Danes je pospravil skupno s B. Valenčičem v podstrežju strojnih tovarn in livarn. Mladenčič sta se sprla. Valenčič je tako razgrel, da je potegnil nož in ga zasadil nasprotniku v hrbet. Medveda so prepeljali v bolnico, Valenčič bo pa radi prevelike vročevrstnosti kaznovan. — Zavrtnik Franc iz Podkraj pri Radečah je progovni delavec državne železnice. Danes opoldne je delal na postaji Hrastnik. Skočil je po lopato in pri tem spregledal, da se mu bliža premikajoči vlak z nekaj vagoni. Stroj je nesrečnega Zavrtnika podrl, da je padel pod kolo, ki mu je popolnoma odrezalo desno roko nad komolcem. Poleg tega je dobil precejšnje poškodbe na glavi in telesu. Težko ranjenega so danes popoldne s vlakom prepeljali v Ljubljano.

Tekstilbazar d. z o. z.
jubljana, Krekov trg št. 10
audi po zelo ugodni ceni vsakovrstno manufakturno blago najbolje kvalitete za dame in gospode 447

Maribor

m Dvadnevni kletarski tečaj bo dne 12. in 13. januarja pri banovinski trsnici in drevesnici v Pekrah pri Mariboru. Pouk bo teoretičen in praktičen od 8.—12. in od 14. do 17. ure. Ubožnejši obiskovalci tečaja, ki se izkažejo s potrdilom pristojnega občinskega urada, dobe prispevek za hrano. Skupno prenočišče bo brezplačno. Kdor se želi udeležiti tečaja naj to javi najkasneje do 10. januarja upravi nasadov v Pekrah.

m Izredni občni sbor nabavljalne zadruge državnih nameštencev bo danes v nedeljo ob 10. uri vdomu na Rotovškem trgu. Kot legitimacija služi članska ali nabavljalna knjižica.

m Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, tel. 2358. Najmodernejši urejen za operacije in zdravljenje z zdravilnimi aparati. Lastnik: primarij dr. Mirko Černič, specialist za kirurgijo.

m Nedelja v gledališču. Jutri v nedeljo se bo ob 15. uri vprizorila Audranova melodijona in zabavna opereta »Lutka«, zvečer ob 20. uri Achardova optimistična komedija »Življenje je lepo« zadnjič letos in po znižanih cenah.

m Is gledališča. Danes v nedeljo popoldne se bo ob 15. uri ponovila zabavna Andranova »Lutka«. Kuponi. Zvečer ob 20. uri bo poslednja predstava Achardove optimistične komedije »Življenje je lepo«. Znižane cene. Na praznik 25. t. m. zvečer bo letošnja premijera popolnoma na novo zrežirane in inaspirirane Leharjeve operete »Grof Lukenburški. Deloma nova bo tudi zasedba.

m Občni sbor društva učitelje. Društvo učitelje v Mariboru je imelo te dni svoj letošnji občni sbor, katerega se je udeležilo precejšnje število učitelje in učiteljice. Občni zbor je vodila gdnja Levstikova. Glavno vprašanje, o katerem je razpravljala občni sbor, je bilo vprašanje o združitvi s slišnim društvom v Ljubljani. Tozadevni predlog so sprejeli in so kot glavno poverjenico v imenu Maribora določili gdn. Levstikovo. Društvo je med letom priredilo več poučnih predavanj in nadaljevalo akcijo za zgraditev doma učitelje v Mariboru.

m Zgodovinsko društvo v Mariboru se obrača na svoje člane z vljudno prošnjo, da mu pošljejo oni, ki tega ne potrebujejo, celotni letnik I, XI, XII ter Kovačičevo knjigo »Trg Središče«, Maribor 1910. Društvo plača publikacije po običajni ceni, oziroma vračuna vrednost poslanega v članarino. Naši javnosti so pri društvu na razpolago za Din 10.— grbi mesta Maribora, katere je izdelal g. Mravljak Josip iz Vučenice. Tisk prvega anopisa XXVI. letnika »Casopisa za zgodovino in narodopisje« se bliža h koncu; prosimo vse naše članstvo, zlasti pa še gospode poverjenike, da opozorijo svoje znanke na ČZN in da pridobivajo novih članov. Pošiljajte zaproseni publikacij, naročila za grbe Maribora in prijave novih članov (letna članarina Din 50.—) naj se pošiljajo na naslov: Zgodovinsko društvo v Mariboru.

m Sokolski smučarski tečaj. Mariborska sokolska župa priredi tedenski tečaj za smučanje pri Sv. Martinu na Pohorju. Pričetek tečaja 25. decembra t. l. Celodnevna oskrba je preračunana na 25—30 Din na dan. Društva naj takoj javijo svoje udeležence, najkasneje pa do 24. t. m. Na poznejše prijave se ne bo oziralo. Odhod iz Maribora v četrtek, dne 25. t. m. ob 9.00. Opremo in potrebno perilo naj prinese vsak s seboj. — Župno načelstvo.

m Dobrodelni policijski ples. Društvo državnih policijskih nameštencev in upokojencev v Mariboru bo priredilo dne 24. januarja l. 1931. v vseh prostorih pivovarne Union pod pokroviteljstvom upravnika g. Vekoslava Keršovana veliko plesno prireditev v prid vdovam in sirotam društvenih članov. Ostala društva se naprošajo, da omenjenega dne ne prirejajo svojih zabav.

m Dve novi industriji. Svetovnosnana tvrdka Barendorf, ki izdeluje nože, vilice in ostali pribor, je kupila v Studencih veliko parcelo, na kateri bo prihodnje leto zgradila novo tovarno za Jugoslavijo in ostale balkanske države. Kakor se nam poroča, je pa v teku tudi

akcija za osnovanje prve jugoslovanske tvornice za izdelovanje radijskih aparatov in potrebnih. Ni pa izključeno, da se bo obnovila tudi tvornica »Volta« za izdelovanje žarnic na Koroški cesti, ki bo te dni prodana na dražbi.

m Lekarniška služba. Nočno lekarniško službo bo imela od danes opoldne do prihodnje nedelje opoldne lekarna Vladovič »Pri zamorec« v Gosposki ulici.

m Tovarni kolodvor v Hočah. Že pred leti započeta akcija za zgraditev tovarnega kolodvora v Hočah, ki je postal po postavitvi novega mostu pri Dupleku še bolj nujno potreben, se bliža ugodnemu zaključku. Gradbeni dela se bodo najbrže pričela že spomladi. Zasluge za ta uspeh ima v prvi vrsti odbor z g. Florjancem, županom pri Sv. Miklavžu.

m Občinska davčina na blagovni promet. Ministrstvo financ je odobrilo sklep mariborskega mestnega občinskega sveta radi prenosovanja dosedanje tovarniške davčnine v davčnino na blagovni promet. Ta spremenjena davčina se bo pričela pobirati s 1. januarjem 1931. Tozadevni pravilnik je na vpogled pri mestnem knjigovodstvu. Stranke, ki žele plačevati davčnino proti mesečnemu obračunu ali pavšalirano, naj se javijo pri knjigovodstvu.

m Trenčevati, usnjeni jopiči, zimski plašči, Hubertov-plašči, snežni čevlji in snežni škornji, gube, čez 300 vrst krsna, kakor tudi vse manufakturno blago na obroso, L. Ornik, Maribor, Koroška 9. 852

m Slaninarski trg. Na včerajnji trg je pripeljal 95 slaninarjev 279 zaklanih prašičev in 1 govedo.

m Sobotni trg. Včerajnji trg je bil sprva slabo založen, krog 10. ure pa je prihajalo vedno več blaga. Okoličani so pripeljali 5 voz krompirja, čebule in zeljnih glav, 3 voze lesenih in lončenih izdelkov, 1 voz sadja, krog 1000 glav perutnine in istotoliko božičnih dreves. Cene so poskočile, le meso se je prodajalo po navadnih cenah. Kokoši so se prodajale celo po 50 do 60 Din ena. Božična drevesca so se prodajala z ozirom na velikost od 3 do 100 Din. Kupev je bilo zelo veliko.

m Smučarski tečaj. Mariborski smučarski klub priredi v času od 25. t. m. do 1. januarja 1931. pri koči na Pesku na Pohorju smučarski tečaj pod vodstvom smučkega učitelja g. Franka iz Ljubljane. Odhod iz Maribora dne 25. t. m. Prva skupina odide z vlakom ob 5.45, druga z vlakom ob 18.17 do postaje Sv. Lovrenc na Pohorju, od tu pa z avtom do podnožja Pohorja. Prijavnina, oskrbina in prenočnina za ves tečaj, to je za 7 dni, stane za vsakega člana 270 Din, za nečlana pa 320 Din. Prijave se sprejemajo v trgovini Stojec, Maribor, Jurčičeva ul. 8.

m Policijska kronika. V petek sta bila v Mariboru aretirana Josip K. zaradi tatvine in Antonija K. zaradi potepuštvja in tajne prostitucije. Prijav je bilo 11, poročili 2.

m Obsodba motociikista. Tukajšnje okrožno sodišče je včeraj obsodilo 30letnega trgovskega potnika Ludvika Žigerja na 8 mesece zapora pogojno za dobo 5 let. Žiger je meseca junija letos povozil zasebnega uradnika Josipa Huberja.

Gelje

• Ratko Salmič t. Včeraj dopoldan se je po mestu naglo širila vest, da je umrl rano jutraj v bolnici juveir g. Ratko Salmič. Nihče ni mogel verjeti, da je kruta smrt ugrabila tega orjaka, ki smo ga še nedavno videli, kako je krepko korakal po mestu, ko je v jeseni praznoval svoj 60. rojstni dan. G. Salmič se je rodil 12. septembra 1870 v Postojni kot sin narodno zavedne kraške rodbine. Že v mladih letih se je naselil v Celju, kjer si je stekel neveljavne zasluge za slovensko narodno življenje. Bil je Soko, od mladih nog in se tudi v Celju kot tak močno uveljavil. Pa tudi v drugih narodnih društvih je neumorno deloval. Največ zaslug pa si je pridobil za slovenski teater. Bil je močan gledališki talent in je kreiral nešteto vlog, nastopil je mnogokrat tudi v Ljubljani, slovensko gledališče v Celju pa je on ustvaril. Svojo rodbino je vzgajal v strogo narodnem duhu, starejši njegov sin je bančni uradnik, mlajši mornariški oficir, hčerka pa učiteljica. Velik in važen list celjske zgodovine lega s pokojnim Salmičem v grob. Pogreb nepozabnega narodnega borca in velikega igračca bo v ponedeljek 22. t. m. ob 15.50 na okoliški pokopališče. Rafiku Salmiču slava, njegovi rodbini iskreno sožalje!

• Zvočni film so sinoči prvič predvajali v razprodanem Mestnem kinu. Dvorana je popolnoma preurejena in je zvočno predvajanje zelo dobro.

• Mrkonjičev steg skavtov v Celju priredi danes ob 16.30 božičnico v gimnazijski telovadnici s pestrnim sporedom ter s skiciranimi slikami. Obdarovani bodo revni dijaki in šolska mladina iz Celja in Gaberja.

• Mestna knjižnica bo v torek pred prazniki odprta od 17. do 21. v četrtek, na Božič, pa bo zaprta. Redno poslovanje zopet v soboto od 18. do 20.

• Smrtina kosa. V javni bolnici je umrla 17. t. m. 41-letna Smole Marija, žena posestnika iz Sv. Štefana pri Šmarju, 19. t. m. pa 5-letna Čaš Marija, hči kočarja iz Stranj pri Šmarju.

• Danes na sloto nedeljo bodo trgovine v mestu ves dan odprte.

• Važno za veterinarje. Mestno načelstvo poziva vse v Celju bivajoče diplomirane veterinarje, ki spadajo pod celjsko vojno okrožje in so odelužili predpisani rok ter položili imit za rezervnega veterinarskega oficirja, a niso bili povšilani v čin rez. oficirja, da se sezlase do 31. t. m. na vojaškem oddelku mestnega načelstva, soba št. 2.

• Prof. Janko Mlakar, znan in priljubljeni predavatelj, bo jutri 22. t. m. ob 20. v Ljudskem domu predaval o Sredozemskem morju.

• Predavanje o teatru, ki ga bo imel jutri, v ponedeljek, 22. t. m. v meščanski šoli g. prof. Šest, se prične šele ob 20.30 in ne ob 20., kakor smo zadnjič javili.

• Snežno poročilo. SPD v Celju javlja, da je stanje snega sledeče: Winterjeva koča na Pesku pod Rogljo: sneg 60 cm, vreme jasno, smuka idealna, sneg suh. Izgledi za nedeljo iz praznike prav dobri.

Pavel Dežman †

Ljubljana, 20. decembra.

Kdo izmed jugoslovanskih železničarjev v naši ožji in širši domovini ga ni poznal? Kot ustanovitelj in dolgoletni predsednik, v zadnjem letu pa častni predsednik društva strojevodij kraljevine Jugoslavije, oblasti uprave Ljubljana je poznal le preveč dobro svoje dolžnosti do domovine, do državno-prometnih ustanov, do jugoslovanskega železničarstva, osobito pa do svojih kategorijskih tovarišev-strojevodij. In na tem položaju je bil cel mož, mož dela, neumornosti, skrajne pridnosti in

požrtvovalnosti, ki je vseskozi podredil svoje lastne interese koristim splošnosti. Le tako si moremo danes tolmačiti veliko bol jugoslovanskih strojevodij, ko se poslavljajo od svojega tovariša, katerega jim je neizprosna roka mrzle smrti takorekó preko noči ugrabila iz svoje srede. Nepriznana novica, da Dežman ni več med živimi, je osupnila vsakogar, še težje pa je, sprijazniti se s tem dejstvom. Kdo ga bo sedaj nadomestil na vseh onih njegovih položajih, katere je zavzemal v stanovskih organizacijah, narodnih in kulturnih društvih, ki bi tako voljno prevzel svojo dolžnost ter tako dobrohotno pomagal vsakomur, ki je od njega zahteval podpore ali pomoči? Poleg vseh občečloveških vrlin, pa je posvečal veliko skrb in nego svoji ljubljani družini. Po zunanjem delu izčrpan, je šel rad k svojim dragim, kjer je zopet dobil moč in nove sile za nove napore. Ko vidimo danes užaloščeno soprogo, ko s svojimi 4 nepreskrbljenimi otroci, nemo gledajo v zavedno zaprte očetovske oči, ki so jih vedno ogrevale s tako milino in skrbjo, tedaj se nam odkrije še večje gorje, katerega je povzročila ta nenadna izguba.

Da, za vedno je utihnilo blago srce, polno sočutja do svojega bližnjega! Bodi na tem mestu izrečeno globoko prizadej družini naše najiskrenejše solzalje, Tebi pa, dragi Pavle, spomin na Te nam ostane svetel in hvalečen, odpodij se od naporov, počivaj mirno!

Zadnja pot Pavla Dežmana

Danes je Pavle Dežman nastopil svojo zadnjo pot. Njegovo truplo so položili na oter, ki je bil postavljen v društvenih prostorih organizacije strojevodij v Šiški, Frankopanska cesta pri Kerčiču. Ze pred 14. uro so se začele zbirati mnoge deputacije strojevodij iz vseh krajev širne domovine. Skromno prirejeni pogreb je pokazal, kako velike simpatije je pokojnik užival med železničarji.

Po opravljenih cerkvenih molitvah je pevski zbor železničarske »Sloge« zapel Premrlovo »Blagor mu«. Za križem so stopali najprej člani šišenske Citalnice z zastavo. Sledila je železničarska godba »Sloge«, za tem pevski zbor železničarjev, a nato nosilci vencev. Okoli 30 vencev so poklonile razne železničarske organizacije. V sprejemu samem je bilo 15 vencev, med temi lep venec centrale organizacije strojevodij iz Beograda, ljubljanske žel. direkcije in drugi. Za venci je korakala dolga vrsta deputacij strojevodij iz Beograda, Subotice, Sarajeva, Zagreba, Maribora, Celja, Murske Sobote, Kranja. Novega mesta in iz drugih krajev. Bilo je v sprejemu do 300 strojevodij in drugih železničarjev. Za krsto so sledili žalnemu sprejemu pokojnikova družina in sorodniki, nato ženstvo,

a naposled v izredno velikem številu uradništvo in nameščenci ljubljanske žel. direkcije z direktorjem dr. Borkom na čelu. Pogreba so se med drugimi udeležili tudi pokojnikov šef, načelnik strojnega oddelka direkcije inž. Dolinšek in vsi ostali načelniki direkcije, minister n. r. dr. Niko Zupančič, ker mu je bil pokojnik osebni prijatelj in politični sodelavec, obč. svet. dr. Vladimir Ravnihar, člani šišenskega Sokola in mnogi drugi. Ob odprtem grobu so pokojniku pevci zapeli »Človek glej življenje svoje«, a od njega so se poslovili predsednik ljubljanskih

stake organizacije strojevodij, strojevodja Ivan Stajer, predsednik centralne organizacije strojevodij Sima Stanković iz Beograda in v imenu uradništva direkcije kontrolor Jenko.

Ko se je sprevod pomikal po Gosposvetski cesti, je pokojniku v zadnji pozdrav piskala 5 minut lokomotiva na šišenskem kolodvoru. Organizacija strojevodij v Ljubljani je prejela iz Prage sožalno brzojavko češkoslovanskih strojevodij, s katerimi je imel pokojnik stanovske in bratske zveze. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin!

Zanimive podrobnosti o veliki tatvini draguljev

Mamljivo zlato povzročilo tragično smrt starega vlakovodje -- Dva mariborska železničarja po krivem obdolžena tatvine -- Trdki »Pretiosa« manjka še za 140.000 Din

Ljubljana, 20. decembra.

Listi so že obširno pisali o veliki železniški tatvini draguljev in zlatnine.

Ze pred več meseci je bila izvršena v prtljajem vozu velika tatvina raznega blaga. Te tatvine sta bila obdolžena dva mariborska železničarja, proti katerima je bilo uvedeno kazensko postopanje ter je bila za te dni določena tudi že glavna razprava. Sedaj v zaporih se nahajajoči Alojzij Fajfer pa je priznal, da je to tatvino izvršil sam. Po krivem obdolžena železničarja sta mnogo prestala in bosta dobila sedaj popolno zadoščenje.

Železniška policija mora še razvozlati prav težko vprašanje. Kakor znano, je posebna komisija, obstoječa iz zastopnikov železniške policije, ljubljanske policije, trdke »Preciosa« in Jugoslovanske zavarovalnice v hotelu »Slon« v Ljubljani, kamor sta bila prenešana oba kovčega, ugotovila na podlagi točnih trdkih zapiskov, da je iz obeh kovčegov izginilo točno za 3 kg raznih draguljev in zlatnine v skupni vrednosti 348.108 Din. Železniški policiji se je posrečilo, da je dobila dragulje in zlatnino. Zanimiva pa je okolnost, da so sedaj dobili pri obeh aretiranih in pri nekem vlakovodji zlatnine za 315 kg. Ugotovilo se je, da izvirajo nekateri zlatni predmeti še iz drugih tatvin. Zagrebška trdka »Pretiosa« pa trdi, da ji manjka na podlagi točnih seznamov vseh draguljev in zlatnine še za 140.580 Din zlatnine. Pač težaven problem!

Ta velika tatvina zlatnine pa je bila neposreden povod tragični smrti starega vlakovodje. Pri potniškem vlaku št. 14. ki je vozil iz Vin-

kovec proti Zagrebu, je bil usodno noč zaposlen 1. 1872 rojeni vlakovodja Mirko B., mož poštenjak, ki je vzgajal svoje otroke tako, da zavzemajo sedaj ugleden položaj. Ko sta Dogan in Fajfer v prtljajem vozu manipulirala s kovčegi, ju je opazil vlakovodja B. Da bi ga pridobila, sta mu podarila za 1.15 kg draguljev in zlatnine v vrednosti 25.321 Din. B. je to zlatnino spravil v podstrešju svoje hišice v Zagrebu. Ko so pozneje odkrili tatvino in aretirali oba železničarja, se je B. zbal ter je 7. decembra neznano kam izginil. Javil se tudi ni več v službi. Pozneje so ga našli obešenega pri Mirogoju. Vlakovodja B. je imel že toliko službenih let da bi prhodnje leto stopil v pokoj. Aretirana Dogan in Fajfer trdita sedaj, ko sta namreč zvedela za tragično smrt vlakovodje, da je tudi on sodeloval pri vladu v kovčegu. Verjetneje pa je, da sta mu dala zlatnino kot nagrado za molk, kar je tudi sprva Fajfer izjavil.

Železniška policija je nadalje odkrila, da sta Dogan in Fajfer izvršila še več drugih tatvin. Tako so ugotovili, da je Fajfer pred meseci ukradel na progi Zagreb-Osijek več klobukov, ki jih je poslala tovarna Oberwalder iz Domžal neki trdki v Osijek.

Solastnik trdke »Pretiosa« Jakob Julius Schwarz je odposlal oba kovčega po železniški kot kovčega z vzorci. Za slučaj, da ne bi izsledili tatov, bi Schwarz dobil od železniške uprave prav malenkostno odškodnino, kvečjemu kakih 500 Din, toda sam bi bil kaznovan z visoko globo, ker je pošiljko napačno deklariral. Taka globa znaša do 20.000 Din.

Odtisi prstov so ga izdali

Vlom v graščinsko pisarno v Brežicah pojasnjen -- Vlomilca so izsledili s pomočjo daktiloskopije

Brežice, 19. decembra.

Kakor je »Jugoslovan« že podrobno poročal, so v Brežicah pred tedni vlomili v pisarno Attemsove graščine v Brežicah in odnesli blagajno, v kateri je bilo 6000 Din.

Marljivi brežiški orožniki so takoj uvedli strogo preiskavo in obvestili o vladu tudi zagrebško policijo, ki je poslala v Brežice svoje organ. Ugotovili so, da so lomilci priti iz Brežic na dvorišče graščine in se skrili v drvarnico v kleti ter ponoči vdrli v pisarno. S plenom so se nato izpustili po vrvi iz prvega nadstropja na prosto in pobegnili v goz. Policiji »daktiloskopije« odtise na vlomljeni blagajni toda vlomilcev s tem ni našla, ker jih še ni imela v

zapiskih svojih kriminalnih zapiskov.

Orožniki v Brežicah so pa osumili nekatere domačine ter jih daktiloskopirali ter poslali od tise v Zagreb. Tu so ugotovili, da se odtisi nuzarskega pomočnika Josipa Priverška ujemajo z odtisi, katere so dobili na vlomljeni blagajni. Tako je bilo dokazano, da je bil Priveršek udelež pri vladu. O tem so iz Zagreba takoj obvestili orožnike v Brežicah, ki so Priverška aretirali. Ta je vladu takoj priznal ter tudi povedal, da je vladu s trgovskim potnikom Ivanom Ramšakom, ki je brez stalnega bivališča. V četrti sekundi kriminalni detektivi našli ter ga izročili orožnikom v Brežicah, ki ga bodo seve izročili sodišču. Tako je ta vladu popolnoma pojasnjen. Vse pa kaže na to, da sta ista vladu vladu tudi v glavno zalogo tobaka v Brežicah in odnesla nekaj tisočakov in tobaka.

Najprimernejša darila

za božič in novo leto

Vam nudi **NOVA ZALOŽBA**
r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kongresni 19.

Knjige

domače in tuje, slikovnice in vse mladinsko slovstvo,

pisarniške potrebščine

tudi cele garniture, risalno orodje, nalivna peresa itd. itd.

dekorativni predmeti

za stanovanja in pisarne.

Bogata izbira božičnega nakita in vseh vrst koledarjev.

Cankarjevi in Finžgarjevi zbrani spisi v posebno lepi opremi.

Božičnica Rdečega križa v Šoštanj

Šoštanj, 19. decembra.

Rdeči križ se v miru s svojo idejno in gmotno pomočjo udeležuje povsod, kjer se pojavi ljudska beda in kjer človekoljubje zahteva, da se nesrečnikom dejansko pomaga.

In kdo je bolj potreben pomoči, ko uboga šolska deca, za katero stariši ne morejo ali nočejo zadostno skrbeti? Le stopite jutraj pr d šolo! Polovica otrok se ti zasmili v srce. Ob hudem mrazu še bosi ali iz čevljev palec jim gleda. Spodnje perilo je mnogim nepoznan luksu, rokavice — privilegij bogatih otrok. In če

Gojzerce!

Nov patentiran način izdelave.

Garantirano nepremočljivo.

Oblika po želji in meri.

DETAJLNA PRODAJA »PRI POLLAKU«
Dunajska cesta, 28 — Dvorišče

bi videli v njih žledček? V njih ne bi videli — ničesar.

Šoštanski krajevni odbor Rdečega križa si je postavil za svojo najvažnejšo nalogo, da pomaga ravno tej ubogi šolski mladini tukajšnjih šol. Ponekod pošilja Rdeči križ otroke na morje in na letovanje v gore. Tega pri nas ni treba. Planin, solca in dobrega zraka imamo v izobilju. Manjka le denarja, da bi se otroke toplo obleklo in obulo. Zato je šoštanski Rdeči križ z dohodki žajanke in drugih zbirk obdaroval lani 120, letos pa nad 200 otrok z najnujnejšo obleko, perilom in obutvijo. Božičnica, ki se jim je priredila v sredo po slovesni maši v Sokolskem domu, je bila nad vse prišrna in ganljiva. Predsednik društva s. d. predstojnik Anton Potočnik je v svojem nagovoru na otroke poudarjal, da se ne zahteva od njih drugega, ko da se trudijo, da bodo kdaj sami prišli v tak gmotni položaj, da bodo lahko podpirali ubogo šolsko deca. V imenu obdarovalnih otrok se mu je zahvalil šolski upravitelj g. Tine Vrečko.

Damske zimske plašče

s kožuhovino ali brez od 290 Din, otroke v vseh velikostih od 160 Din naprej v veliki izbiri priporočila

F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

799 Oglejte si blago in cene v naših izložbah!

F. Fajdiga sin

Ljubljana, Sv. Petra cesta 17

Zaloga pohištva in tapetniških izdelkov

Pismo iz Trebnjega

Predbožično razpoloženje — Trebanjci nismo zaspanci!

Trebnje je v znamenju božičnih praznikov. Še do nedavno jesensko-poletje, ki nam je obetalo prav tople božične dneve se je z zapadlim snegom namah spremenilo in nastopila je ostra zima. Zavladalo je pravo zimsko razpoloženje in ga občutimo šele sedaj. Narava je odeta v zimsko odejo in sedaj vemo, da prihaja toliko željeni božič. Mladina je na nogah! Pridno nosi domov mah za jaslice ter skrbno išče po ure in ure božičnih drevesc. Pred okusno aranžiranimi izložbami tukajšnjih trgovcev pa ogledujejo malčki lepa božična drevesca, jaslice itd. Na obrazu se jim bere ono pravo pravilno božično razpoloženje, ki je tako tajinstveno, da človek pozabi na vse, in živi le v tem, da se bliža »božični mož«, ki nosi mir in tolažbo.

Da Trebanjci nismo zaspanci, kakor se krivično širi glas o nas, nam dokazuje naše javno družabno življenje. Pred vsem je tu Sokol! — Društvo v Trebnjem se je vsestransko poživelo. Telovadba je v polnem razmahu. Prosvetni odbor pripravlja veliko silvestrovanje, ostali odseki Sokola pa tudi neumorno delajo. Trebnje ni še imelo do danes tako neumornih in nesebičnih sokolskih delavcev. Manjka nam le še prepotrebni dom! Pa tudi dom bomo dobili, saj se bo v najkrajšem času osnoval poseben odbor, ki bo skrbel, da se prične v tem smislu delovati. Zadnja odborova seja nam je pokazala, da je pri nas resna volja, in predneseni načrti se morajo z dobro voljo Trebanjcev izpeljati. Na občenem zboru 11. januarja 1931 pa bodo članstvu stavljeni konkretni predlogi. Tudi druga društva ne spe! Agilno Prosvetno društvo nam bo dalo za božič krasno nabožno igrice z živimi slikami »Pastirji in kralje«, na katero opozarjamo že danes. — Tako dragi čitatelj: Trebanjci nismo zaspanci, ker smo se zdramili, kar si zapomni! Pika.

Gorenje polje

Glede na dopis iz Žužemberka dne 16. t. m. »Konja utonila v Krki« se ugotavlja, da je župan občine Gorenje Polje, čeravno je zemlja graščinska in cesta banovinska, ta prostor dvakrat zagradil, pa obakrat so vozniki ograjo razmetali, da izruvanih stebrov in ostalega lesa ni najti. Krivda teh nesreč leži večinoma na voznikih samih, ker iz malomarnosti ali kaj, konjev pri napajanju ne izprežejo. — Res umestno bi bilo ta prostor kot napajališče prepovedati. Opozoriti je obenem na nevaren, nezavaran kraj ob cesti, oddaljen nekaj sto metrov od tega napajališča proti Dvoru. Kar pomenimo, je bila cesta na dotičnem kraju na levi strani zavarovana, a sedaj nekaj let pa ne več. Odkar vozijo tod avtomobili in avtobusi, je nevarnost še večja. Ni treba ravno hudo plašljivega konja in vozniku se lahko primeri, da se s konjem vred prekucne v globčino.

RADIJSKA ODDAJNA POSTAJA LJUBLJANA

RADIO, kot si ga želite

namreč visok v kvaliteti in nizek v ceni

Naša REKLAMNA PRODAJA, ki traja od 10. novembra do 30. decembra 1930, obsega sledeče radijske sprejemne naprave:

- 400 Deteftorskih aparatov, kompletnih z vsemi potrebščinami, ki so za poslušanje potrebne, za naplailo Din 80.—, ter petkratno mesečno plačilo po Din 45.—
- 300 1-elektronskih aparatov, kompletnih z elektrono, baterijami, antenskim materijalom ter 1 slušalko, za naplailo Din 100.— ter osemkratno mes. plačilo po 75.—
- 200 3-elektronskih aparatov »Reinartz«, kompletnih z elektronskimi, akumulatorjem 18 ah, anodno baterijo 90 Volt, finim zvočnikom ter antenskim materijalom, za naplailo Din 240.— ter desetkratno mesečno plačilo po Din 180.—
- 100 4-elektronskih aparatov »Reinartz« z visokofrekvenčno elektrono z zamreženo anodo ter akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt, izbornim angleškim zvočnikom Amplion AC 27 ter antenskim materijalom, za naplailo Din 380.— ter dvanaestkratno mesečno plačilo po Din 280.—

789

Poslušajte se ugodne prilike ter si naročite takoj Vaš aparat

RADIO LJUBLJANA

Ljubljana, Miklošičeva 5

Maribor, Aleksandrova 44

Najlepša prilika za božična in novoletna darila!

Gramofoni vseh svetovnih znamk! »Homocord«, »Columbia«, »His Master's Voice«, »Centrafon«, »Polydor«.

Velika zaloga in izbira gramofonskih plošč!

Najnovejši šlagerji, kupleti, karmonike itd. vedno v zalogi.

Gramofonske plošče po stari ceni ob Din 30.- dalje.

Cene zelo nizke! Vse na ugodne obroke!

»Centra« trgovina gramofonov in plošč, živalnih strojev, koles i. t. d. i. t. d.

LJUBLJANA Masarykova c. (pri kolodvoru) - Tel. 23-83

Školjeloško pismo

Škofja Loka, 18. decembra.

Dvomimo, da bi bila Škofja Loka kdaj praznovala rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra tako slovesno in s spontanimi čustvi kakor leto. Mesto s bližnjico okolice je bilo odeto v državne trobojnice, trgovine so bile zaprte in obrati so počivali. Ob 9. uri se je vršila v župni cerkvi sv. Jakoba služba božja z zahvalno pesmijo Te Deum s pripadajočo molitvijo za kralja. Poleg zastopnikov državnih, samoupravnih in vojaških oblasti, gojencev banovinske mekarske šole, šolske mladine s učiteljstvom, oficirskega zbora, ojačenega z rezervnimi častniki krajevnih gospodarskih faktorjev in vsega državnega nameščenstva so napolnili cerkev ostali meščani do kraja. Pred cerkvijo je bila postirana garnizija s polkovno zastavo. Deška šola je imela prisrčno, domačo proslavo v pestro dekorirani učni šoli. Mladini je izpregovoril najprej upravitelj Rojce, nakar je v prijetno zasnovanem nagovoru očrtal praznik jugoslovanskega očeta — kralja Aleksandra učitelja Sicherl. Mnoge deklaracije in pevske točke so zaključile spored po skupno odpeti državni himni. Višek družabne proslave je bil večer v Sokolskem domu, kjer se je vršila oficirska zabava s plesom. V močno dekoriranih dvoranih cvetja, zelenja in trobojnice s sliko Nj. Vel. kralja v ospredju se je zbrala elita vsega školjeloškega prebivalstva. Polnoštevilno so bili navzoči vsi zastopniki oblasti, gospodarski funkcionarji in oficirski zbor, pomnožen s člani ljubljanskega bataljona. Omenjamo imenoma vodjo srbske izpostave Franja Levičnika, školjeloškega župana Jozipa Hafnerja, komandanta 52. p. polkovnika Djordje Bulića z namestnikom polkovnikom Lulićem, predstojnika sodišča sodnega svetnika dr. Janko Prešerna, starosta Sokola Franca Dolencja s podstarostom Vinkom Zahraštnikom itd. Dame so si omislile sijajne toalete. Ples, katerega aranžma je vodil podpolkovnik Markulj Ivan, je v ubrno prijetnem razpoloženju potekal ob zvokih godbe dravske divizije. Bil je izbran večer.

Kolašice so razdelile med revne družine in žernice okoli 200 kg bele moke. Družine so dobile po 10 kg, posamezniki po 5 kg. Vsi obdarovanci so bili darovalcem polni hvale, naj je prejmejo Kolašice tudi z naše strani.

Vse prijatelje lista Dravske banovine »Jugoslovane« opozarjamo, da se s tekočim tednom dalje dobi dnevnik v vsakodnevni prodaji v trafiki g. Petra Jamnika na Glavnem trgu v sodiščnem poslopiju. »Jugoslovane« neprikrito zastopa težnje današnje dobe in je brezkompromisno v službi naroda in države. Posamezne številke 1 Din.

Zimski sport je privabil mnoge sankarje in smučarje na prsto. Po sportnih razgovorih in predpripravih, ki so posebno v delokrogu Sokola močne, je sklepali, da bomo v Škofji Loki zaživeli z zimo prav razgibano smučarsko sportno panogo.

V krizi je školjeloška godba na pihala. Da ne zabreduje v dolgove, so za dobo treh mesecev, t. j. do marca odpovedali vaje. Ker je normalnemu razvoju godbe zavora le gospodarska stran, se bo skušalo pridobiti v času zastoja novih sredstev za poživljeno delovanje na pomlad.

Školjeloški državni upokojenci so pričeli poslednje čase misliti na organizacijo. Tozadeven sestanek, ki je bil prav dobro obiskan, se je vršil pri Kavčiču na Spodnjem trgu. Pripotovala sta kot delegata gg. Lilleg in Perko iz Ljubljane. Organiziralo se je okoli 40 nameščenecv. Nadaljna izvedba krajevnega društva državnih upokojencev in upokojenk je v rokah gg. Lapajnetja in Kocjana.

Novo mesto

Predavanje. V Sokolskem domu je v petek zvečer vodil številne poslušalce z živo besedo in lepimi slikami po Parizu prof. Josip Kovač. Predavanje je bilo nad vse zanimivo, publika hvaležna, le malo dolga je bila stvar. Več bi zaleglo, če bi bil predavatelj razdelil obširno in poučno snov v dva dela.

Smrtna kosa. Dva moža kremenjaka nam je uničila usoda ta teden. Skoro nenadno je preminul knjigovez in knjigotržec g. Josip Kos. Tudi »Jugoslovane« je prodajal. Bil je vnet prijatelj bajnih naših Gorjancev, ki jih je nešteto krat prehodil po dolgem in počez. Še pred svetovno vojno je zbral in založil lepe slike številnih okoliških gradov in Gorjancev. Zali-bog, so te krasne razglednice že pošle. Tukajšnji podružnici SPD je bil velika opora. Mnogokje ga bomo pogrešali. — Istotako naglo nas je zapustil častitljivi 90-letni starček, upokojeni nadučitelj g. Ivan Barle. Kot smreka zdravnan je še meril mestni trg pred nekaj dnevi, zdaj pa že počiva na smehelskem pokopališču. Njegova zadnja pot je bila vredna moza, ki je pol svojega življenja žrtvoval mladini in njeni vzgoji. Služboval je v Budanjah v Vipavski dolini, nato polnih 27 let v Podzemlju v Beli krajini in slednjič še več let v Smihelu pri Novem mestu, kjer je tudi stopil v zaslužni pokoj. Zredil in vzgojil je šest sinov in dve hčerki. Vsi njegovi otroci zavzemajo danes odlična mesta v civilni, vojaški in cerkveni upravi. Pred nekaj leti je blagi pokojnik praznoval biserno poroko v krogu svojih dragih. Na grobu sta se prav lepo poslovila od tovariša g. Anton Mervič v imenu novomeškega učiteljskega društva, g. Matko Ljubij pa v imenu belokranjskega učiteljstva ter v imenu občin Podzemelj, Gradac in Griblje. Dirjljive so bile govornikove besede, ki je želel za Belokranjce, da bi pokojnikovo truplo počivalo med njimi, ki jim je dal vse in jim je bil vse. V svojem delu in v svojih otrocih bo pokojnik živel v trajnem, častnem in hvaležnem spominu. Bodi obema pokojnikoma lahka domača zemlja in večen spomin. Ostalim naše globoko sožalje!

Božične prireditve Kolo jugoslov. sester danes popoldne ob treh na tukajšnji osnovni šoli. Obdarovanih bo 10 dečkov in 10 deklet ter 17 drugih revežev. Vabljeni so tudi starši in drugi dobrotniki naših ubožcev.

Oseba vest. Znanja sokolska delavka gđ. Zora Hauptman, učiteljica v Dol. Nemški vasi pri Trebnjem, je dobila enoleten dopust in pojde z novim letom v prednjaški tečaj SKJ.

Otvoritev dijaške kuhinje. Istega dne je bila popoldan ob 4. v prostorih šol. kuhinje čajanka, s katero je bila otvorena dijaška kuhinja za tukajšnje učence so mladino. V okusno okrašen jedilnici se je zbrala odlična družba zastopnikov vseh šol z g. sreskim načelnikom in proštom

na čelu. Stregle so gostom deklice — članice PRK tukajšnje meščanske šole. Cicerona in vodnika po veži in stopnišču sta bila dva učenca. Člana. G. gimnazijski ravnatelj je opravičil odsotnost. Slavnost je potekla v izvrstnem razpoloženju in pokazala, koliko simpatij spremlja to institucijo. Vse navzoče je prav primerno pozdravila predsednica PRK — učenka Zhogarjeva. Govorili so še g. prošt, g. sreski načelnik, g. šol. upravitelj, g. sreski referent, zastopnik grške kmetijske šole inž. Kotlovšek, ravnatelj mešč. šole in g. strokovni učitelj Štrbenk. Iz vseh govorov je velo toplo priznanje in vzpodbuja za nadaljnje delo. Žal, da ni mogel k otvoritvi g. župan, kot zastopnik občine, ki je postala takoj ob začetku pravi mecen ustanove. Plaćavši vso opremo in posode je omogočala s izdatno denarno podporo, da se je beseda dijaška kuhinja realizirala in poseže z 2. januarjem v naše življenje.

Ptuj

Trgovine bodo na zlato nedeljo 21. t. m. odprte od pol 8. do 12. ure.

Trgovski gremij opozarja vse trgovce in tvrdke svojega okoliša, da je predpisan v medsebojni trgovski korespondenci edino državni jezik. Pravzaprav bi moral biti človek mnenja, da je tako opozorilo po 12-letnem obstoju naše države odvisno. In vendar kaže, da ni.

Velika tombola bo 28. t. m. na Florjanskem trgu. Čisti dobiček pojde v prid popravila tuk. župnijske cerkve Sv. Petra in Pavla. Glavni dobiček bo krasen Singerjev šivalni stroj.

Podlegel strašnim opeklinam. Ponosrečeni delavec Pišek Anton, o katerem smo poročali, da se je dne 9. t. m. v tovarni strojil v Majšpergu z vrelo vodo oparil, je po devetdnevnih mukah v tuk. bolnici poškodbam opekline podlegel.

KRZNO

v vseh modnih kreacijah ima na zalogi in izvršuje po meri

IVAN KNECHTL

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta šte. 4
Postrežba hitra! 943 Cene najnižje!

KLOBUKE

gladke, razne dlakaste, trde (polcilindri), športne ter zimske in športne čepice, samo zadnje novosti v oblikah in barvah, nudi v lepi izbiri specialna trgovina klobukov in čepic M. Bogataj, prej Pok, Ljubljana, Stari trg 14. — Sprejemajo se popravila. Cene zmerne! Solidna postrežba! 879

Jesenice

Vabila za drugi akademski ples na Jesenicah, ki bo 5. januarja 1931 v prostorih tukajšnjega sokolskega doma, smo razposlali. Vse one, ki bi vabila pomotoma ne prejeli, naprošamo, da javijo to taji ku krožka med Bogataju Jožetu.

Bled

»Kino Bled« predvaja danes v nedeljo dne 21. t. m. ob 4. uri popoldne in ob 8. uri zvečer izvršno filmsko veseligoj HAROLD junak v glavni vlogi Harold Lloyd in Jobyna Ralston. K večernim predstavam vozi avtobus iz Gorij. Dvorana toplo kurjena. K obilni udeležbi vabi in se priporoča Albin Izaklar. 1005

Zborovanje blejskih interesentov za gradnjo vzpenjače bo danes v nedeljo ob 15. v hotelu Union (Beograd).

Telovadba moške dece blejskega Sokola se bo vršila šele po novem letu. Istotako tudi petje. Dvorana Zdraviškega doma je nekurjena, radi česar je telovadba v njej nemogoča. Po novem letu bo telovadnica novega Sokolskega doma že toliko dovršena, da se bo v njej moglo telovaditi. Računa se, da bo blejski Sokol priredil Silvestrov družabni večer že v novem Sokolskem domu, ki stoji tik za vilo Vltavo na Prešernovi cesti.

»Jugoslovane« dobite v trafiki g. Franca Mandelca, v trafiki Drini in pri g. Svetini, trafiki v hotelu Troha. Stane samo 1 Din.

Oglase za »Jugoslovane« sprejme trafika Mandelca poleg pošte in lekarne. Poslužite se ugodne prilike za oglašanje zlasti za božično in novoletno številko.

Hrastnik

Glede naše steklarne smo že doznali, da je bilo zadnji čas tako malo naročil, da je bilo pričakovati prav znatne omejitve dela. Turško znatno naročilo je prišlo torej v pravem času, vzlic temu bo pa vendar še poslanih nekaj steklarjev na (plačan!) mesečni dopust, delo se pa vrši tačas le pri dveh pečeh. Kriza bo pa sigurno kmalu odstranjena, in dela bo zopet dovolj!

Nesreča v kemični tovarni. V kemični tovarni se je z električnim tokom močno opalil monter Maru Lipce. Na cni roki bo ob nohte.

Zagorje

Splošna gospodarska zadruga »Delavski dom« bo sklicala danes popoldne v dvorani g. Brvarja v Toplicah javen šod, kjer bodo razpravljali o delovanju zadrugne mesarije, ki je počela včeraj poslovati. Za šod vlada med delavstvom veliko zanimanje, posebno ker se že tu in tam govori tudi o zadrugni pekarni, ki naj bi znižala cene moki in kruhu. — Pred šodom gospodarske zadruge se bo vršil istotam javen šod rudarjev, kjer bodo razpravljali o razdelitvi podpore, ki jo je naklonila TPD najrevnejšim rudarjem. Z razdelitvenim ključem se rudarji ne morejo zediniti, ker se tam omenja, da oni, ki so v bolniškem stanju, ne prejmejo podpore. Razpravljati se namerava v istem smislu kakor preteklo nedeljo na javnem šodu rudarjev v Trbovljah, kjer se je predlagalo, da se naj razdelitveni ključ spremeni.

Kamnik

Regulacija Bistrice. Licitacija, ki jo je razpisala pred mesecem dni Uprava državne smodnišnice za zgradbo oziroma popravilo jezov na Bistrici, je uspela. Dela so bila oddana ljubljanskemu podjetju ing. Dedek, ki je izšlo iz licitacije kot najnižji ponudnik. Podjetje je ponudilo, da izvrši dela, ki so bila v predračunu preračunana na vsoto 894.000 Din za 737.000 Din. Z gradbo jezov se bo pričelo takoj, čim bo pripelo iz Beograda odobrenje ministrstva vojske in mornarice. To bo zopet življenje in vrvenje ob naši Bistrici, ker, kakor smo slišali, prične podjetje z deli na osemnajstih jezih naenkrat. Z zgraditvijo teh jezov bo reguliran velik del Bistrice za državno smodnišnico, kjer je voda v zadnjih letih odnesla toliko sveta in na nekaterih mestih ogrožala tudi ceste.

17. december na osnovni šoli. V prazničnem razpoloženju je obhajala naša osnovna šola obletnico rojstva Nj. Vel. kralja Aleksandra. Ob 8. uri so se vsi razredi z učiteljstvom na čelu leležiš alovnega cerkvenega opravila v frančiškanski cerkvi. Po maši so se podali učenci v učno sobo šestega razreda, kjer je imel učitelj g. Emil Rus, predavanje o bojih Srbov za osvoboditev izpod turškega jarma. Predavanja so spremljale številne slike.

Mraz. Z lepimi solničnimi dnevi so nastopile tudi izredno mrzle noči. Toplomer je kazal v soboto zjutraj —9 stopinj C. Na drsališču prav pridno planirajo in polivajo z vodo, ki kar sproti zmrzuje. Ako bo šlo vse po sreči se bomo že danes lahko drsali.

Bližnje prireditve. Danes popoldne igrajo v Kamniškem domu »Tihotapac«. — Dramski odsek Narodne čitalnice pripravlja za praznike mladinsko igr »Peterčkove poslednje sanje«, po praznikih pa se prično vaje za »Rokovnjače«. Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu.

Kranj

Prijavljanje prebivalstva. Hišni posestniki in tudi podnajemniki, ki so dobili ob občne tiskovine za prijave prebivalstva in jih dosedaj še niso vložili, se pozivljajo, da to nemudoma store in oddajo tiskovine pri županstvu. Oni pa, ki so tiskovine že vložili, pa so se pri njih med tem časom izvršile kake spremembe, morajo javiti vse spremembe v mestni pisarni, kjer se dobijo tozadevne odjavnice. Vsako osebo, ki pride v kranjsko občino, je treba tekom 24 ur prijaviti in po odhodu takoj odjaviti. Prestopniki bodo kaznovani z globo 500 Din.

Občni zbor Vrtnarskega in sadjarskega društva. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva za Kranj in okolico ima v petek na dan sv. Stefana, dne 26. decembra ob devetih popoldne v dvorani Ljudskega doma svoj redni občni zbor. Dnevni red običajen. Za člane obvezna udeležba, sicer so vabljeni vsi.

Danes otvorena nova kavarna. Danes je otvorena nova kavarna v prvem nadstropju elegantnega hotela »Nova postać. Kavarna je moderno opremljena s centralno kurjavo in igralnico. Ima veliko izbiro dnevnih časopisov, ilustracij in revij. Vsak večer igra »Salon-jazz-Serközy« orkester.

Hišnim posestnikom. Društvo hišnih posestnikov v Kranju pozivlje vse posestnike, ki še niso prijavili škode, nastale po viharju dne 18. julija t. l., naj to nemudoma store. Nove najemniške knjižice in hišni redi, ki popolnoma urajajo razmerje med hišnim gospodarjem in najemniki, so na razpolago pri tajniku g. V. Omersi za Din 2.— za knjižico, ki je potrebna vsakemu posestniku.

Dolenji Logatec

Osebnosti. G. Franc Merlak, sreski šolski nadzornik, je bil premeščen na novo službeno mesto v ministrstvo v Beograd. V šestletnem službovanju si je pridobil srca ne samo učiteljstva, temveč vsega tukajšnjega prebivalstva. Učiteljstvo mu je na svojem zborovanju priredilo lepo odhodnico. Na novem službenem mestu mu želimo vso srečo. — Na njegovo mesto je imenovan tukajšnji šolski upravitelj g. Karel Straus, ki mu kot dobremu pedagogu in kulturnemu delavcu prisrčno čestitamo!

Proslava rojstnega dne Nj. Vel. kralja se je vršila v Logatcu kar največkrat. Popoldne je bila svečana služba božja, katere se je udeležil g. sreski načelnik z vsem uradništvom, celoku-

pen oficirski kor tukajšnje garnizije in vsa druga društva in uradi. Zvečer se je vršila svečana proslava v Sokolskem domu. Slavnostni govor je imel brat Karol Straus. Isto tako se je vršila tudi svečanost v Kat. prosvet. društvu.

Cerknica

Požar na Premrovovi žagi. V petek ponoči okrog dveh je nastal na parni žagi lesnega trgovca g. Premrova ogenj, ki je bil k sreči še pravočasno pogasjen in je le neznatna škoda. Neki delavec je dal namreč sušiti drva zelo blizu ognja in tako je nastal požar. Neki delavec je skočil k sireni in kmalu je bilo na kraju požara precej ljudi, ki so še pravočasno pogasili ogenj.

Sneg in mraz. Ko smo dobili sneg, je sedaj pa še mraz precej pritisnil. Tudi burja nas sem pa tja malo prepiha. Tudi pri nas je zadnji sneg potrgal precej žic. Samo med Cerknico in Martinjakom je bila telefonska žica pretrgana nad 30-krat.

Kraljev rojstni dan. Tudi Cerknica je bila na rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. vsa v zastavah. Delo je povsod počivalo in bil je res pravi narodni praznik. Ob 9. uri je bila v farni cerkvi tudi služba božja, katere se je udeležilo veliko število Cerkničanov. Napovedana otroška predstava v Sokolskem domu pa je bila predstavljena na nedoločen čas, ker je nekaj igralcev zbolelo.

Litija

Zobni atelje E. Glavič v Litiji

se je preselil iz vile dr. Ukmarja v hišo Nežke Zoos (med hišo mesarja Vrhovca in gostilno Franko Cerar), kjer je nanovo uredil moderen-bigijski atelje 909

Šmartno pri Litiji

Nepovabljen nočni gost. V torek po policijski uri je gostilničarka Ivana Zeleznik zaprla svojo gostilno. Pri zadnjih vratih se je pa do sedaj še ne izsledeni rokovanj vtihotapil v spodnje gostilniške prostore in vse prebrakal, ne da bi ga kdo čutil. Na kredenci je bila ročna torbica s vsebino 500—600 Din, katero je zlikovec odnesel in izginil v noč.

Čajanko priredi društvo »Narodni dom« z delovanjem priznanega akad. »Jazbandac iz Ljubljane v nedeljo 21. t. m. ob 15. v Sokolski telovadnici v Šmartnem. Prijatelji Sokola iskreno vabljeni!

Slovenske Konjice

Rojstni dan Nj. Vel. kralja je proslavil naš Sokol prav svečano. V dvorani Narodnega doma se je zbralo mnogo občinstva, ki je z velikim zanimanjem in navdušenim odobravanjem sledilo svečanostnemu govoru brata dr. Mejaka. Za tem so se vrstile številne orkestralne točke tako, da nam je res v najlepšem razpoloženju potekel ta večer.

Premestitve. Premeščen je z deške osnovne šole v Konjicah za šolskega upravitelja v Resniku tukajšnji učitelj g. Vladimir Voglar.

Avto je zgorel 16. t. m. nekemu Ljubljancu, ko se je vozil po državni cesti v smeri Maribor —Konjice. V vasi Tepanje, 4 km od Konjic se mu je vnel bencin in iz prednjega dela so živili visoki plameni, ki so v kratkem času popolnoma uničili vozilo. Ostalo je le počrnelo železno ogrodje. Vozaču samemu se ni ničesar pripetilo.

Rešitev križanke »Jugoslavija«

Vodoravno: 1. Po — 3. motika — 6. ata — 8. mat — 10. ara — 12. bokal — 15. Ljubljana — 18. up — 19. Zagreb — 23. Nero — 26. oda — 28. kaos — 29. Aa — 30. val — 31. Abo — 33. Beograd — 37. akord — 40. Ema — 42. rja — 43. lok — 45. Avar — 46. carina — 49. Ig — 50. ob — 51. rek — 52. ma — 53. teta — 54. Ada — 55. Evropa — 56. ne — 57. ona — 58. ad — 59. sidol — 62. ki — 63. kapa — 64. oj — 65. Iva — 68. solina — 70. anoda.

Navpično: 1. Pi — 2. Oka — 4. Trajan — 5. Atal — 7. Arja (vas) — 8. ml. — 9. tu — 11. Aa — 12. brak — 13. Olga — 14. lub — 16. baraka — 17. nuda — 20. roh — 21. E sera — 22. car — 24. Eva — 25. olovo — 27. abeceda — 29. aga — 32. omaka — 34. oj! — 35. alga — 36. do — 38. Rab — 39. dr. — 41. ar — 44. komedija — 47. imenik — 48. navada — 49. Italia — 51. Ra — 53. to — 53 a) ep — 56. nakoval — 57. os — 60. op. — 61. la — 65. ikona — 66. osa — 67. ena — 69. id.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 21. decembra ob 20. uri: »Naš gospod župnik«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 22. decembra: Zaprto.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Nedelja, 21. decembra: ob 15. uri: »Vesela vojna«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.

Ponedeljek, 22. decembra: Zaprto.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Nedelja, 21. decembra ob 15. uri: »Lutka«. Kuponi. — Ob 20. uri: »Življenje je lepo«. Znižane cene. Zadnjič.

Ponedeljek, 22. decembra: Zaprto.

Torek, 23. decembra: Zaprto.

Sreda, 24. decembra: Zaprto.

Četrtek, 25. decembra ob 15. uri: »Aladin«, otroška predstava. Ob 20. uri: »Grof Luksemburški«. Prvič v sezoni

Šentjakobski gledališki oder

V nedeljo, dne 21. ob 20. uri: »Revna kakor cerkvena miš.

Janko Moser, simpatični igralec-komik Šentjakobskega odra, proslavlja v nedeljo, dne 21. t. m. svoj stoti nastop. Oder vprizori pri tej priliki izvrstno komedijo »Revna kakor cerkvena miš.

Premije za izvoz dvo- lastniškega vina v ino- zemstvo — odpravljeno

Gornja Radgona, decembra.

Mnogo razburjenja med našim prebivalstvom ob državni meji, predvsem med našimi vinogradniki, je povzročila izvozna premija na vino, katero dobivajo oni, ki izvozijo naenkrat najmanj 50 hl vina ali mošta v inozemstvo in ki znaša 100 Din oziroma 50 Din od 100 litrov v inozemstvo izvoženega vina oziroma mošta. Uvedena je bila s Pravilnikom za izvrševanje zakona o državnih trošarinah z dne 9. julija 1930. Ta izvozna premija je prinesla posebno avstrijskim dvovladnikom, ki imajo velike komplekse vinogradov v obmejnem pasu v okolici Gornje Radgone, nepričakovane dobičke, ki so dali potem povod številnim pritožbam. Kot dvovladniki smejo namreč že itak izvažati vino iz svojih vinogradov v inozemstvo brez vsake carine in prosto vseh javnih dajatev, letos pa jim je naša finančna uprava naklonila celo za to, da so si spravili vino brez carine in prosto vseh javnih bremen v svoje kleti v Avstriji, še izvozno premijo v zgoraj označenem znesku. Avstrijskim dvovladnikom je bila ta zakonska določba nerazumljiva in celo smešna. Nešteto krat so nas v avstrijski Radgoni z zasmehom hvalili kot velike kavalirje, ki jim dajemo za spravljane vina v kleti izvozno premijo. Izražali pa so upanje, da bomo prihodnje leto gotovo že bolj pametni. Kako tudi ne? Saj so samo nekateri iz Radgone, ki so nam osebno znani, dobili na izvoznih premijah do 15.000 Din in še več, katerih niso nikdar pričakovali.

To je seveda povzročilo med našimi vinogradniki velikansko razburjenje. Vsled slabe vinske trgovine niso mogli spraviti svojega vina v denar za nobeno ceno. Tudi letošnji mošt, ki je bil kvalitativno mnogo boljši od lanskega, jim je ostal nerazprodan. Nasprotno pa so avstrijski dvovladniki mošt, ki so ga spravljali iz svojih vinogradov preko državne meje, prosto vseh javnih dajatev, prodajali v Avstriji po 12—15 dinarjev za liter. Za to pa so potem še dobivali od naše finančne uprave zanj izvozno premijo v iznosu 1 Din od litra.

Samo ob sebi umevno, je to jako hudo vplivalo na splošno razpoloženje med našimi vinogradniki na meji, ki so videli v izvozni premiji samo zaščito inozemskih vinogradnikov, ne pa tudi obrambe svojih lastnih interesov. Za to so podvzeli vse, da se ta krivična določba zakona razveljavi. Opozorili so na njo kraljev-

državni trošarini predvidena izvozna premija na mošt in vino, katero oni pridelajo v svojih vinogradih na ozemlju kraljevine Jugoslavije ter ga izvozijo na svoje domove v sosedno državo in sicer radi tega, ker to vino in mošt ni podvrženo carinskim dajatvam v sosedni državi, v sled česar se ne more z njim postopati kot s izvozom v inozemstvo.

S tem je vlada Njegovega Veličanstva kralja ugodila najnujnejši težnji našega vinogradništva ob državni meji, obenem pa tudi pokazala z dejanjem, da je te težnje uvaževalo, za kar ji je naše ljudstvo samo hvaležno.

A. Jam.

Masne cene in zastoj v ži- vinski kupčiji

Kmetovalci po sejmih čimdalje težje in slabše vnovčujejo svojo živino, po mestih ljudstvo čim dalje bolj toži o dragini mesa. Pojavljajo se konsumne zadružne mesnice, med kmeti se pojavljajo zahteve po ustanovitvah zadružnih vnovčevalnic za meso.

Kje leži tedaj vzrok, da kmet toži o slabih cenah, konsument pa o previsokih. Očividno v tem, da se mesarji niso prilagodili padcu cen žive živine in pomanjkanju denarja pri konsumentu. Ako pogledamo v diagram letošnji potek cen na ljubljanskem sejmu in sicer za prvovrstne in tercia vole ter debele krave in ta potek primerjamo s črto, ki naznačuje cene v mesnicah za boljše volovsko meso, uvidimo, da mesarske nadrobne cene nikakor niso in ne morejo biti v redu. Kljub taksam, trošarinam in izgledajo mnogo previsoke. Odgovarjati bi morale nekako (sicer še vedno visoko), ako bi se gibale tako kot naznačuje dvojna črta v diagramu.

Kajti mesarji ne koljejo samo prvovrstnih volov, ampak tudi nižjevrstne, pa tudi krave in za vse to raznovrstno meso konsument plačuje

izborne kvalitete iz novo povečane zaloge po najnižjih cenah

cene, kakor za prvovrstno volovsko meso, ki se mi vsekakor vidi predrago. (Meso druge vrste je nekoliko ceneje.)

Sedaj, ko ljudstvo ne zmaguje več visokih cen in ko je cena goveji živini tako padla, bi bilo umestno forsirati tudi klanje krav s čemer bi se ljudstvu moglo nuditi istotako prav dobro meso pa po dokaj nižjih cenah. Konsum mesa bi tedaj mogel precej narasti in kmet bi pri sedanjih slabih cenah vsaj lažje vnovčeval svoje blago.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

mizarskih del

za novogradnjo stanovanjske hiše v Celju.

Vsi potrebni pripomočki, kot proračun in načrti se dobe za 50 Din od 27. t. m. dalje med uradnimi urami pri podpisanemu uradu v Ljubljani, Gledališka ul. 8.

Zapečateni in v smislu razpisa opremljene oferte je vložiti do 7. januarja 1931 do pol 20. ure dopoldne pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani.

992

Dasi je klanje volov za mesarja najbolj dobičkanosno, bi jim manjši pa gostejši dobiček donesal vsaj najmanj takšen zaslužek kot do- slej. V mesarski obrat pa bi moralo priti več ekonomije, kajti povprečni 100 in nad 100- odstotni pribitek na ceno žive teže (računana na prvovrstno blago) vendar ne more biti podlaga nadrobni mesarskim cenam.

Četudi so ljubljanski mesarji v zadnjem času šli s cenami nekoliko navzdol, to še ni dovolj, iz krajev izven Ljubljane čujemo pritožbe dan na dan in pa zahteve po konsumnih zadružnih mesnicah kakor tudi po vnovčevalnicah. Pojav sega tako globoko v naše gospodarsko življenje, da se bo tu morala zgoditi temeljita preosno- va, ker bi sicer sedanje stanje utegnulo ne samo škoditi delitvi dela in zaposlenju mesarja kot posrednika med kmetom in porabnikom. Golni so hlevi, polne so kašče, porabniki trpe pomanjkanje, kmet nima komu prodajati, ker se zdi, da posredništvo brez potrebe preveč jemlje.

Borzna poročila

dne 20. decembra 1930.

Devize.

Jugoslovanske devizne in efektne borze danes niso poslovale. V prostem prometu so se na ljubljanskem tržišču imenovala sledeče notacije:

Dunaj, 20. decembra. Amsterdam 285'93, Beograd 125'885, Berlin 169'96, Bruselj 99'17, Budimpešta 124'28, Bukarešta 4'215, Kopenhagen 189'90, London 344'707, Madrid 76'40, Milan 37'155, Newyork 709'90, Pariz 27'91, Sofija 5'145, Stockholm 190'40, Varšava 79'54, Curih 137'87.

Curih, 20. decembra. Beograd 9'1260, Pariz 20'2328, London 25'0389, Newyork 514'80, Bruselj

Zimske plašte, zimske obleke, zimsko perilo, snežne čevlje, damske, moške te otroške

71'95, Milan 26'955, Madrid 54'70, Amsterdam 207'30, Berlin 122'74, Dunaj 72'52, Sofija 3'73, Praga 15'28, Varšava 57'75, Budimpešta 90'20, Ate- ne 6'765, Carigrad 2'44, Bukarešta 3'06, Helsing- fors 12'975.

Amsterdam 22'705—222'765 (22'735), Berlin 13'4675, Bruselj 7'8872, Budimpešta 9'882, Curih

1094'4—1097'4 (1095'9), Dunaj 793'68—796'68 (795'18), London 274'22, Newyork 56'24—56'44 (56'34), Pariz 221'86, Praga 167'62, Trst 295'59.

Vrednostni papirji.

Dunaj, 20. decembra. Bankverein 16'80, Kre- ditni zavod 46'80, Dunav-Sava-Adria 13'65, Pri- oritete 86'65, Trbovlje 45'50, Leykam 3.

Notacije naših drž. papirjev v inozemstvu

London, 20. decembra. 7% Blaire 78'75—79'50. Newyork, 20. decembra. 8% Blaire 90'50—92, 7% Blaire 78—79'50, 7% pos. drž. hip. banke 75'50—78.

Žitna tržišča.

Novi Sad, 20. decembra. Moka: baška 0g, Ogg 235—250, 2. 205—220, ostala neizpremenjena. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 14 vagonov, ječmen 1 vagon, kuruza 28 vagonov, moka 7 vagonov, otrobi 3 vagoni. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta, 20. decembra. Tendence prijaznej- ša. Promet majhen. — Pšenica: marec 15'08—15'17 (15'08—15'10), maj 15'18—15'23 (15'23—15'24). — Riž: marec 9'90—9'93 (9'93—9'95). — Kuruza: maj 12'37—12'55 (12'53—12'55), transit maj 10'30—10'32 (10'32—10'35).

× Trgovski list prinaša v svoji zadnji šte- vilki uvodoma članek, v katerem se naglašajo odločujoč stadij vprašanja zveze Slovenije z morjem. To je stadij financiranja. Članek predlaga, naj bi posamezne banovine plasirale obveznice, ki naj bi jih izdala država za fi- nanciranje te proge. Pa tudi inozemstvo bi imelo interes na teh obveznicah, saj se ino- zemstvo že danes pojavlja s konkretnimi po- nodbami za udeležbo v tej ali oni obliki. V nadaljnjih razmotrivanjih poudarja članek ugotovitev, da je mobilizacija dolgoročnega kredita 240 milj. dinarjev v tej obliki mogoča s sredstvi, s katerimi razpolagajo v poštev pri- hajajoči denarni zavodi v Dravski banovini. Potrebna je po mišljenju člankarja samo ga- rancija s strani države. Članek se zaključuje z nado, da se ta novogradnja že v doglednem času prične, ker ima tudi država na tem inte- res, da se nudi našemu industrijskemu delav- stvu zaslужka in se s tem preprečuje izselje- vanje.

na dolgoročno odplačevanje
pri

Oblačilnici „Ilirija“
Ljubljana

Mestni trg 17. Telefon 28-25.

Ouida:

Kneginja Zurova

Roman.

»Ne govori mi neprestano ‚mati, mati!‘ Kako se to žudno sliši. Tako se zdi, kakor bi vedno za tabo stala z metlo in šibo. Nespametnica si, otrok,« je vnovič zažgo- lela s pojočim glasom, ki ga je bila za hip izgubila. »Ne razumem, kaj vidi v tebi, nekaj pa mora že biti, ker me je prosil za tvojo roko. Zenitna ponudba od takega moža kakor je on! V resnici imaš neverjetno praviljično srečo, draga —.«

Sklonila se je, kakor bi jo hotela pobožati ali polju- biti, toda Vera se ji je umaknila. Bila je smrtno bleda v obličje.

Knez Zurov mi je zoprni,« je vzklila. »Sovražim ga; saj je moral opaziti, da ga sovražim. Njegova ponud- ba je zame žalitev. Nikdar mu ne prečem »dac.

»Ali si ob pameti,« je vzklila Lady Dolly. Zenitna ponudba od moža, po katerem se že petnajst let poteguje vsa Evropa, naj bo žalitev zate. Resnično nisi vredna lju- bezni takega moža.«

»Toda jaz ga ne morem trpeti, ne morem ga trpeti,« je ponovila Vera z bliskajočimi se očmi. »Sporočite mu to od mene, mati. Nečem se poročiti, ne z njim, ne z ni- komer!«

»Ti si blazna,« je siknila mati ježno. »Jaz pa ti za- gotavljam, da boš kneginja Zurova. To bo moja skrb. Ta zveza mi ugaja, in kar hočem, to hočem, otrok, in prav nič se ne bom ozirala na tvoje litanije. Šestnajst-

letna dekleta pa itak nimajo besede v takih stvareh. Tudi jaz je nisem imela. Saj vendar veš, da nimaš pare. Od gospoda Vanderdeckena nimaš pravice kaj zahtevati. Koliko moledovanja me bo stalo, da ti poskrbi balo, od Herbertovih pa ti ne more nihče pomagati.«

Vera je udarila z nogo po tleh. Bil je to prvi strastni izbruh v življenju.

»Dovolj, mati,« je rekla odločno. »Recite knezu, kar- koli hočete, samo toliko mu povejte, da ga jaz ne ma- ram. Nečem ga in to bodi dovolj.«

Po teh besedah je šla iz sobe, predno je utegnila mati izpregovoriti.

Lady Dolly je zmignila z rameni in izustila na tihem kletvico, prav tako, kakor če je pri igri izgubila pet- deset funtov. Bila je nevoljna, vendar je ni nič skrbelo. Dekleta so pač taka, si je dejala. Le škoda, da je imela tako malo časa na razpolago, da jo pripravi do pameti.

Razmišljala je nekaj časa in si izprašala vest. Toda nobena krutost ji ni bila prevelika, samo da doseže svojo voljo.

Šele opoldne so se prvič v dnevu sestajali gostje v Felicite. Sergij Zurov se je nasmehnil, ko je videl lady Dolly pri zajtrku.

»No torej?« je vprašal.

Njegov nasmeh jo je čudno dirnil, vendar pa se je zatajila in odgovorila pohlevno: »Ne prenačimo se. Moja hčerka je še otrok. Vaša snubitev ji je v čast, toda prišla je tako nenadno. Na take stvari ni sploh nikoli še mislila in jih tudi ne razume. Prepustite jo meni še nekaj dni in nikar naj se vam ne mudi. Dajte mi pon- jevo vprego. Popeljem se z njo v La Caprice in ostanem tam dan ali dva z njo. Govorila bom z njo in potem —« Zurov se je zasmehal.

»Draga mi lady,« je dejal. »Vaša hči me mrzi. Sicer pa mi je to vseeno, le recite ji. Zato ne bo sovražna med nama.«

»Motite se,« je odgovorila lady Dolly tako naravno in odločno, da je celo kneza premotila, in ji je verjel, kar je rekla. »Ne ljubi vas, pa vas tudi ne sovraži. Sa- ma si ni na jasnem glede svojih občutkov. Saj ne ve, kaj je ljubezen in zakon. Itak veste, da je po značaju hladna!«

»To je lepa napaka.«

»Lepa napaka — hm — da, pri mladem dekletu že,« je pritrdila lady Dolly. »Vsekakor si ne želim, da bi bila moja osirotela hčerka drugača, kakršna je. Toda ravno to je tisto, ki ji brani reči da. To je pri vseh dekletih, ki niso pred časom dozorela — toda pazimo, da nas kdo ne sliši. O tem ni treba še nikomur govoriti.«

»Kakor vam je drago!« je zamrmral Zurov.

Bil je užaljen in istočasno zadovoljen. Užaljen, ker je bil vaju zmag brez odpora, zadovoljen pa, ker se je pokazalo, da je to sivooko dekle drugačnega kova ka- kor druge. Ni se bil zmotil o njej. Za hip je pomislil, da bi sam prevzel materi nalogo pregovarjanja, toda bil je len človek, ki se je rad izognil najmanjšemu trudu, poleg tega pa je imel še ravnokar sitno zadevo z neko igralko svojega gledališča, ki mu je pokazala kremplje.

»Moja Vera se danes ne počuti dobro. Bržkone se je prehladila,« je rekla Fuchsia Coach s svojim glas- nim, presunljivim glasom. »Jutranja rosa ni zdrava.«

Sport

Občni zbor SK Ilirije

V petek ob 20. se je vršil v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti 19. redni občni zbor največjega kluba naše banovine SK Ilirije. Velika dvorana je bila polno zasedena in se je izkazala kot premajhna.

V odsotnosti obolelega predsednika dr. Dularja je vodil občni zbor podpredsednik dr. Lapajnc. V svojem nagovoru je pozdravil zastopnike vseh ljubljanskih dnevnikov in se jim je zahvalil za dosedanje naklonjenost. Na predlog predsedujočega sta bili s velikim odobravanjem odposlani vdanostni brzojavki ministrskemu predsedniku Živkoviču in ministru za narodno zdravje Preki. Iz predsednikovega nagovora in tajniškega poročila je razvidno, da vrši SK Ilirija s svojim delovanjem in sportnimi napravami važne socialne naloge in da razbremenjuje s tem občino in državo. Radi številnih prireditvev, ki privabijo mnogo tujcev, je Ilirija tudi važen činitelj v tujsko-prometnem pogledu. Kljub tem dejstvom, klub ni bil deležen od strani oblasti one podpore, ki bi jo zaslužil. Mestna občina ji ne gre v pogledu prošnje za novo igrišče za vselej-škim prostorom nikakor na roko.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da šteje klub 1291 članov. Javnih prireditvev je imel klub tekom leta 133.

Glasom blagajniškega poročila je znašal denarni promet preko 1 milijona 255 tisoč Din. Na članarini je znašal letni dohodek 50.000 Din.

Sledila so nato poročila načelnikov sekcij in sicer smuške, drsalne, table tennis, lawn tennis, hazenske in damsko lahkootletke, lahkootletke, težkootletke, sabljaške, plavalne, nogometne in zabavne.

Vsa poročila so bila sprejeta soglasno brez debate. Odstopajočemu odboru je bila soglasno izrečena razrešnica.

Pri volitvah je bil izvoljen naslednji novi odbor:

Predsednik dr. Dular Milan, podpredsednika dr. Stanko Lapajnc in dr. Mirko Kuhelj, tajnika Miloš Sevnik in Mirko Šircelj, blagajnika Rudolf Medic in Ivan Baltesar, gospodarja Josip Pevalak in Stane Miklavčič, arhivar Ivo Komar, odborniki: podpolk. Dušan Jorgovič, podpolk. Miloš Ožegović, dr. Joža Bohinc, dr. Stane Rape, Friedrich, Stane Pelan in inž. Hinko Petrič. Za načelnike sekcij so bili izvoljeni: smuška: Karl Šircelj, drsalna: inž. Stanko Bloudek, table tenis: Mirko Pevalak, lawn tennis: Joža Pogačar, hazena: dr. Ernst Mayer, lahkootletka: prof. Jos. Cop, težkootletka: Anton Kos, sabljaška: polk. Rudolf Cvetko, nogometna: Evgen Betetto, plavalna: Fridrich. Revizorji: Ethin Bežek, Fran Jerala, Viktor Rabič. Razsodišče: dr. Jernej Demšar, dr. Josip Pretnar, Valašek Zdenko in dr. Makso Juvanc.

Pred zaključkom občnega zbora o polnoči je bila izročena zlata kolajna Stanetu Špornu kot prvemu državnemu prvaku v maratonskem teku.

Smuški tečaji na Pohorju.

Zimsko-sportni odsek SPD Maribor priredi za časa božičnih počitnic, to je od 25. decembra do 1. januarja 1931 sledeče tečaje: Pri Mariborski koči za začetnike pod vodstvom gg. inž. Run-galdiera in g. por. Ogorela. Vsakodnevna prehrana znaša 30 Din. Odhod vseh udeležencev dne 25. decembra ob 8. uri zjutraj izpred Velike kavarne, odkoder se odpelje z avtobusom do Reke. Priljago je vzeti s seboj. V Reki bodo čakali konjički, ki bodo za malo odškodnino spravili tovore do koč.

Pri Klopem vrhu tečaj za izvežbane smučarje pod vodstvom zveznega učitelja g. Tavčarja iz Ljubljane. Prehrana celodnevna 30 Din. — Odhod dne 24. decembra ob 13.18 in ob 17. uri ter dne 25. decembra ob 5.40 zjutraj. Prijavnina za oba tečaja 30 Din za osebo. Ker je zanimanje za tečaje veliko, se prosijo vsi oni, ki se mislijo udeležiti kakšnega tečaja, da se pravočasno javijo pri g. Burešu v Vetrinjski ulici ali pri g. Majerju na Glavnem trgu, da jim lahko vse potrebno preskrbimo.

Smuški tečaj za otroke. Za časa božičnih počitnic priredi Zimsko-sportni odsek SPD Maribor v neposredni bližini Maribora otroški tečaj. Prijave sprejema g. Bureš v Vetrinjski ulici. Zbirališče dne 25. decembra in naslednje dni ob 9. uri pri godbenem paviljonu v parku. Starši so vabljeni, da otroke spremiti na vežbališče.

Rokavne znake zimsko-sportnega odseka SPD Maribor dobijo člani pri blagajniku g. Majerju na Glavnem trgu. Cena 15 Din.

VREMENSKO STANJE NA POHORJU.

dne 18. decembra 1930 ob 7. uri zjutraj:
Mariborska koč: temperatura —5, sneg 50 cm, vrsta snega: suh; veter: mirno; sankališče pri koči uporabno in smuka dobra. — Ruška koč: temperatura —5, sneg 55 cm, vrsta snega: suh; veter: mirno; sankališče: uporabno; smuka: dobra. — Klopni vrh: temperatura —6, sneg 55 cm, vrsta snega: suh, veter: mirno; smuka: dobra. — Zavetišče na Ribniškem jezeru: temperatura —7° C, sneg: 60 cm, vrsta snega: suh; veter: mirno; smuka: ugodna. Izgledi za nedeljo pri vseh kočah dobri.

Pristna

dalmatinska vina preko ulice

Za božične praznike in novo leto nudi

tvrdka Brača Lasan

po sledečih cenah: V lokalih gostilne »Dalmatice«, Spodnja Šiška, Vodnikova ulica št. 17.

Belo po	Din 11—
Črno po	Din 10—
Rdeče po	Din 10—
Viško po	Din 12—
Prošek po	Din 30—
Bermet po	Din 20—
Fini tropinovec	Din 35—
Pristni figovec	Din 35—
Vinski kis	Din 6—
Olivno olje	Din 20—

Srečne božične praznike in veselo novo leto želi in se priporoča

Ivan Lasan

Mali oglasi

Oglasi socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5—. Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10— (do 5 besed). Vsaka nadaljnja beseda 50 par. Za pismene odgovore priložite znamko.

Priporočila se modna trgovina

T. Eger
Ljubljana
Sv. Petra cesta 2

Deske

III. vrsta, jelka, smreka, kupujem stalno proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe s ceno franko meja via Postumia. Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ulica 12. 763

Štedilnike

vrste in nagrobne ograje, ter vsa druga ključavničarska dela izvršuje v vseh ozirih solidno

I. Slanovic
ključavničarstvo
LJUBLJANA, Gajeva 2

Modroci

iz afrika žime, močno blago, spodnji modroci, mreže in konjske opreme oddaje najceneje Alojz Vodišek, sedlarstvo in tapetništvo, Zagorje ob Savi, št. 62. 885

KLIŠEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidnejše klišarna **ST-DEU** LJUBLJANA DALMATINOVA 13

ISCEM SOBO

s 1. januarjem. Rad bi dobil skromno sobo, svetlo in zdravo. Plačam točno. Ponudbe pod »Skromen študent«.

Trgovski lokal

v naši hiši na Pražkovi ulici (sedaj knjigarna Hrovat) oddamo takoj v najem. Podrobní pogoji na razpolago pri Pokojniškem zavodu za nameščence, Ljubljana, Gledališka ulica 8. 1004

Pri Ljubljanskem gradu

Povodom bližajočih se božičnih praznikov priporočila svojo vsestransko bogato založeno trgovino

galanterije, igrači

ter predmetov za darila, srečolove in spomine. Priznana najokusnejše sohe (kipi), vaze, slike in drugi predmeti za ozaljšanje domov.

Emil Dobrič, Ljubljana

Prešernova ulica št. 9. Poleg glavne pošte.

Zmerne cene! Solidno blago! 984

Premog, drva, koks prodaja

»Ilirija« d. z. o. z.
Dunajska 46, tel. 2820
Miklošičeva 6, tel. 2595

Cenj. občinstvu

se priporočila za vsa kleparska, vodovodna in inštalacijska dela.

Franc Bögel
Ljubljana, Gospodarska cesta 6. dvorišče.

Elektrotehnično podjetje

Ivan Černe
Ljubljana 764
Sv. Petra nasip 53

Službo išče

močan mladenič k dobremu gospodarju. — Nastop o Božiču. Pismena vprašanja na naslov uprave. 857

Pisalni stroj

»Royal«
v dobrem stanju, malo rabljen prodamo. — Predpogoj takojšnje plačilo. — Naslov v pravi.

REKLAMNI RISAR

z večletno prakso v izdelovanju reklamnih risb se priporočila cenj. tvrdkam za naročila za risbe za Božič in Novo leto. Naslov pove uprava.

Ako želite kupiti na obroke

obrnite se na **KREDITNO ZADRUGO DETALJNIH TRGOVCEV** r. z. o. z. v Ljubljani Cigaletova 1 (zr. sod.)

Kolesarji!

Končala je sezona vožnje! Treba pa se je pripraviti na prihodnjo pomlad. Zato dajte urediti svoja kolesa, da bodo z malimi stroški kakor nova! Potrebno je, da se kolesa razderejo, emajlirajo, poniklajo, ležaji očistijo, z vazelino namažejo ter zopet sestavijo. Tudi shranite jih lahko čez zimo. Za vse to se priporočila največja specialna mehanična delavnica: Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. Brezkonkurenčne cene! Točna in solidna postrežba!

Sobo in kuhinjo
oddam takoj ali s 1. januarjem. Naslov pove Uprava. 998

Gramofone,
šivalne stroje, otroške vozičke in kolesa popravljaja najbolje specialna mehanična delavnica: Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ulica 14, nasproti Narodnega doma. (925)

Zatekel se je
mlad pes volčje pasmine. Splošna bolnica, Ljubljana. Poizve se pri vratarju. 995

Kupim naslove

dobro stoječih gospodarjev in posestnikov z dežele po nizki ceni. — Ponudbe na upravo »Jugoslovana« pod: »Naslovic«.

Amerikansko omaro
v dobrem stanju kupi podjetje. Ponudbe pod »pocenica«.

Gg. odvetnike, notarje in trgovce

opozarjamo, da dobijo zakon o nelegalni konkurenci v upravi »Jugoslovana«. — Cena Din 6—.

Kdor ljubi lepo čtivo

se naroči na »Roman« tednik za vse. Izhaja vsak četrtek. Posamezna številka 2 Din. Naročnina četrtno 20 Din. Prinaša dva lepa romana, feljtona, film, uganke, humor, doma v družini in mnogo drugega interesantnega čtiva. — Uprava »Roman«, Breg 10.

Štajerska jabolka
mošančki
prodaja
Gospodarska zveza
Ljubljana 905

Kdo je znižal cene?
Kdo podpira domače vinogradnike?
Kdo ima veliko izbero in specialitetna jedila:

»BELI KRANJC« Kajlež

Zato za praznike vsi k »Belemu Kranjcu«

Dalmatinska bela in črna vina samo 10— dinarjev.

Očarljivo dobri domači bermet (pelinkovec) samo 20— dinarjev.

Preko ulice prvovrstni eviček samo 12— dinarjev.

Priporočila se

hotel in restavracija

pri »Belem Kranjcu« Kajlež
Florijanska ul. 4. - Telefon 26-25.

Najlepša darila!

Električne žarnice

Likalnike

Vse aparate za vsakdanjo uporabo

Radio-aparate za priključek na omrežje

na mesečne obroke

Lestence, vsake vrste svetiljke

Instalacijski material

Moderne plinske peči in štedilnike

vam nudi po najsolidnejših cenah in plačilnih pogojih

Mestna

elektrarna in plinarna

Celje

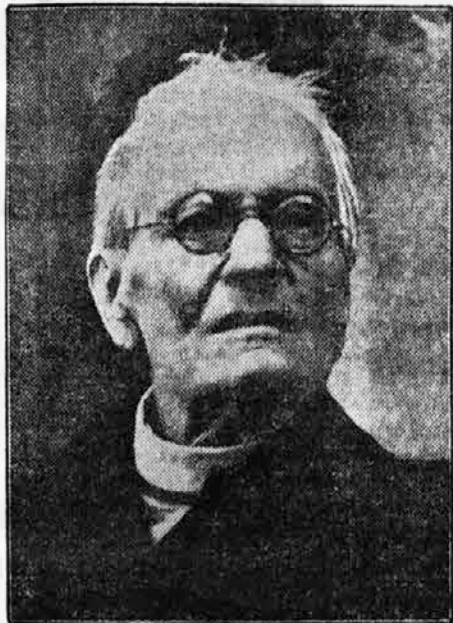
Ljubljanska cesta 12

Najlepša darila!

Pesnik Simon Jenko in Marija Mandeljc

Simonu Jenku v spomin, 91letniku Tomu Zupanu za čestitke k rojstnemu in godovnemu dnevu

V juliju 1910 smo v Kranju prav slo-
buden: »Naprej zastava slave!« Poseben
čar je dalo tej slavnosti to, da sta se je
udeležila poleg ogromne množice iz vse
Gorenjske tudi skladatelj himne sam, Davorin
Jenko, cerkljanski rojak, in Lenka, se-
stra pesnika Simona. Lepo je bilo videti,
kako sta oba sedela pri isti mizi in najbrže
prvič in zadnjič prijateljski kramljala med
sabo.

Tedaj sem se pobilize začel zanimati za
Simona Jenka in sem priobčil na podlagi
novih virov nekaj črtic iz njegovega živ-
ljenja pod naslovom: »Iz mladih dni pes-
nika Simona Jenka in skladatelja Davori-
na Jenka«. Tam sem orisal pesnikovo mla-
dost in njegovo šolanje na ljudski šoli v
Kranju v letih 1843—45. Kot posebno za-
nimivost sem povdal, da sta bila v šol-
skem letu 1843/44 v II. ljudskem razredu
Davorin in Simon sošolca. In ko sem na-
tančneje zasledoval Simonovo življenje,
sem prišel nehoti do vprašanja, kako je
bilo z Jenkovim razmerjem do Marije, ki
je bila sestra Valentina Mandeljca, rojaka
iz Kranja, ki je bil Simonu najboljši tova-
riš in prijatelj. Da bi prišel do jasnega,
sem se pismeno obrnil do najboljšega sve-
doka za to zadevo, do profesorja Toma Zu-
pana, ki je bil v tistih letih katehetoval na
gimnaziji v Kranju, doživel Jenkovo zgo-
dno smrt in prevzel tudi skrb za pesnikovo
literarno ostalino.

Tomo Zupan, častitljivi mož, moj bivši
ravnatelj v dijaškem zavodu Alojzijevešči
v Ljubljani, pozneje pa moj najodličnejši
prijatelj in kolega, mi je na moje tozadev-
no pismo tako-le odgovoril:

»Dragi kolega —
Ker opazujem tendenco Vaših spisov,
beležim Vam na Vaš c. list izza 12. t. m.
vse glavne narodne svojosti takratnega
Kranja in to v zvezi z Mandeljcovo rodbino.
Na tej zadnji težji Vaše vprašanje.

Ko sem prišel 1868. iz Ljubljane v
Kranj, bival sem tu v Čimzarjevini. To je
bila Krisperjevi sosednja in nanjo prizi-
dana hiša na južni strani.

Hiši lastnica je bila Kunigunda Čimzar-
jeva, rojena Tirolka, ki je pa v Kranju
vzela Čimzarja, tega, ki njegovo ime be-
rete.

Ob mojem prihodu ni bil več med živi-
mi. Ker ni imela otrok, sprejela je 2 si-
roti Čehinji, menda imenom Beranek, osta-
li sta neozmenjeni. V svoji dobrosrčnosti je
Krisperjev hišo prodala. A še to potem,
ko jaz nisem več tam bival.

Preselil sem se bil namreč v Schiffer-
jevino, kjer je stanoval kolega Prné. Dru-
god v Kranju nisem bil nikjer.

Kunigunda Čimzarjeva je bila Dragotinu
Dežmanu v rodu. V tej njeni hiši je pa po-
leg mene bival penzionist, župnik Josip
Gliha; mož tistega starega kova, ki je vse-
povsod budil simpatije. Ljudje te baže so
stopili s pozorja; narodu ne v prid.

Kunigundo je ob volitvah Gliha sprejel
v svojo šolo. Zato je vselej volila deželne-
ga: poslanca Slovenca z drugimi kranjski-
mi posestnicami vred. In to kot Tirolka in
še ob živem Dežmanu. Takrat so v narodu
v prospéh volile žene. Vladovala in volila jih
je Katarina Florijanová, žena posebnih
zmčnosti.

Edin slovenski kandidat, ki bi bil ob sil-
nih Widmanovih časih zmagati v stanu, je
bil Karol Šavnik. Nobeden vradnikov si ni
upal takrat slovensko voliti. Edini aktivni
vradnik sem Šavnika volil jaz. Zato so vo-
litveni večer v Kazini pri Dolencu skle-
nili: »Diesen Zupan müssen wir aus
Kainburg fortbringen.«

Da bi bil jaz vprašujočemu direktor Kro-
bu povedal: kako da volim — bila bi mi
došla prepoved z deželnega predsedništva
i če bi bil po prepovedi volil, bil bi mor-
da ob kruh. Ali bi me bili pa poslali v Ce-
lovec mesto msgr. Andreja Einšpilerja. O

tem, se je nekoč vršila itak debata v
Ljubljanskem deželnem šolskem svetu.

Kaj storim, vprašali so me 3 narodni ko-
legi. Tudi njim nisem povedal ničesar. Bal
sem se, da me poneso v gostilne ter tem
načinom provzročijo dir. Krobova daljna
vmešavanja. Mož, otužen Čeh, je bil te na-
rave, da bi bil vstregel rad vladi; vrad-
ništvu; meščanom; nekaterim kolegom na
gimnaziji in ženi, ki je govorila veliko be-
sedu. Strašil se je — kadar ni bilo zaslom-
be za hrbtnost — svoje sence. »Kadar dojde
čas, povem Vam gospodje, kaj storim.« Ta-
ko sem kolegom odgovoril. Došel je volit-
veni dan. Ob 10. šolski oddihljaj. Tisti tre-
nutek sem stopil na tlaku do profesorjev:
Artelja, Davorin Karlina in Skabrnega go-
voroč: »Vprašali ste me in sedaj je čas, da
Vam povem: To trenutje grem volit in Va-
ša narodna dolžnost je, da tudi greste z
menoj.«

Šavnik je zmagal le s kakimi 3 glasovi.
— Svoje veselje nad zmago mi je Čimzar-
jeva gospodinja izrazila govoreč: »Der
Herr Šavnik haben gesiegt. Ist auch recht.
Sind ein so guter Herr — alle Leute haben
sie gerne.« Kroba omenjajoč moram kot
pravičnik dostaviti, da je bil dober učitelj
in v šoli še boljši odgojitelj.

In tako sem volil edin efektivni vradnik
poleg penzionista, zlata vrednega Drago-
tin Peca. Pripeljati so bolnega morali na
volišče. Solze je vzbujal narodno voleči
poštenjak. — To je bil tisti neverjetni čas,
ki je danes določeno nemogoč. Glasi se po-
vest o njem kakor bajka iz zgodnjih de-
žela. — Ob 10. sem zopet v šoli učil. —
Vlada mi povodom tega ni učinila ničesa
žalega. Z Widmanom sem bil prej na bo-
ljem, nego na slabšem. Sam energičen je
računal z vsako energijo. In pa sol je nosil
v glavi.

Kar sem zapisal, je vsaj v posrednji zve-
zi z Marijo Mandeljcovo. In njej velja Vaše
vprašanje. Tu sem v Čimzarjevino je več-
krat prihajala. Samo do skrajnosti lepega,
deklisknega življenja si je torej izbrala te pa-
trijarhalne ljudi, da jih je obiskovala.
Občena je bila — ne kakor sedanji mest-
ni rod — prav popolnoma kmečko. — Žup-
nik Gliha mi nikoli ni omenil kakih nje-
nih zvez z Jenkom. Morda tudi ni vedel.
Meni bi bil povedal, ker sem z njim ob-
doval in je bil, dosti odkrit. — Govoril o
tem takrat sploh v Kranju tudi ni nikdo.
A govoriti bi bilj vendar morali. Saj je
umrl Jenko prav prve meseca mojega bi-
vanja v Kranju. Vsak dan je poprej hodil
v lekarno in imel tu svoj prostor. A, ko
sem v Kranj prišel, je bil že vsodno bolan.
Niti v lekarni, niti v mestu ga ni več bilo.
Videl sem ga v prvo in v zadnje, ko sem
ga kropil. Hišo, kjer je umrl, so prenare-
dili. A, da sem jaz mesto Vas, vzdala naj
bi se pa vendar le plošča. Saj skromnost
ne stane veliko. — Po svetu je česa po-
dobnega šega prav povsod.

Jaz z Marijo Mandeljcovo nisem nikoli
dalje govoril. Če je prišla do Čimzarjevih
v II. nadstropju in me je srečala na tlaku
I. nadstropja, kjer sem bival, me je vselej
pozdravila. Odzdravil sem. Tega zato ome-
njam, ker ženstvo tiste dobe v Kranju ni
še tega znalo! — Prav zato že je moral v
tem bitu tu nizek nivo — ker je ženska
mladina vso izobrazbo zajemala le iz ene-
ga šolskega razreda, ki ga je učila indige-
na: neka stara Scaria. Ko sem mestjane
opozarjal potrebnih kulturnih sredstev de-
kletom, rekel mi ni le eden takratnih več-
del nemško govoriči umetnih: »Für die
Mädchen ganz genug.« Ko sem od tu odšel
zopet v Ljubljano, bili so že štirje ženski
razredi.

Zato povdarjam, da se je glede na to
Kranjčevino sedaj umrla Marija v Čimzar-
jevini — soseb po žpk Glihovem vplivu
— veliko naučila. Vzbujal jej je narodno
zavest. Takrat je bilo v Kranju Slovensko
le pol nobel.

Njeno znanje z Jenkom se mi zdi fak-
tično. Tudi sam sem pozneje o tem slišal.
Spevček v pesmih 15 se mi je pojasnoval,
da je njej zložen. Vendar vprašajte Šavnik
sen.: on za gotovo to ve. Midva o tem ni-
sva govorila.

Jenko je bil prijatelj prof. Valent Man-
deljcu, njenemu bratu. Jenko pač menda
nikamor v rodovine ni zahajal v Kranju
— razum v Mandeljcovino. Tam je Marijo
in njeno vrednost lahko spoznal. S prof.
Mandeljcem pa jaz nisem bil znan.

A nevesta v tem smislu — da bi jo bil
v doglednem času vzel — Marija Jenku ni
bila. V takih vprašanjih Jenko ni bil pes-
nik; pač pa reelen poštenjak. V siroma-
ščino, ki jo je v Kranju vžival, neveste
Jenko vabil ne bil. Bil je tak revež, da bi
Vi ne verjeli. Nekateri scene o tem mi je
priporočeval svetnik Šavnik. Potem pa še
to, ker si — verus poeta — ni znal prav nič
pomagati: da bi bil namreč prikriž takrat,
kadar ni imel. A vendar vprašajte o ne-
vestnosti Šavnika, da spis ne bo neresni-

čen. — Tudi najmanji neresničnosti o na-
ših velikih sem jaz zaklet sovražnik.

Očeta je Marija morala zgodaj izgubiti.
Kakega posla je bil, ne vem. Morda Šavnik
ve. Mater je še imela, ko sem bil v Kran-
ju in sicer vrlo mater. Poznal je nisem.
V Mandeljcovini namreč nisem bil nikoli.

Izhajali sta ženski — sestre, če prav
vem, ni bilo — menda v perilu. Pomanjka-
nja ni bilo.

Marija Mandeljc

Doma ostali neozmenjeni njen brat (krst-
no ime pove Šavnik) je bil sedlar. Dosti
velika, lepa in krepka, skoraj rejena po-
stava. Celo brat je hodil v čitalnico in bil
morda njen praporščak. Šavnik to pove.
Šavnik in čitalnica je to dobo aequale.
Brez Šavnika bi je še dolgo ne bilo. Umrl
je mlad.

Prof. Valent je bil tako finega na grško
rezanega obraza, kakor se skoraj nikogar
ne spominjam, kar sem videl ljudi. Soseb
profil mu je bil tak, da bi nikdo ne bil
sklepal: To je sin priproste hišice pod
kranjskim mestom. Bil je skoraj srednje
rasti. Umrl zgodaj. »Curriculum vitae« je
za domačo nalogo v takem šaljivem tonu
napisal, da podobnosti ne bo nikjer.

Prof. Valent vsaj zame torej nenavadne
telesne prikazni — sedlar pa vsekako lep
človek.

Tretji sin v hiši, Anton, je bil mojemu
bratu — prof. Ivanu — součenec. Večkrat
ga je pripeljal domu v Novakovino v Smo-
kuč. In radi smo ga imeli. Vleklo ga je v
bogoslovje in je bil izgleden duhovnik. —
A zdelo se mu je morda premalo in je po-
stal kapucin (če ne frančiškan? Šavnik
pove.). Bil je določno prijeten človek. Na-
vadne velikosti. Po obrazu se mora imeno-
vati popolnoma vsakdanji. Tudi Anton je
zgodaj umrl.

Sedaj umrlo sestro Marijo, omož. Kerš-
čev, bi po njeni zunanosti vrstoval bra-
tu Antonu. Nastopanja je bila finejšega od
svojih kranjskih sovrstnic. A blestečnosti
ni bilo na njej nobene. Glede redkosti je
bila — kar se ženske tiče — najviše zrast-
la med temi štirimi. V doseglj starosti je
vse daleč prekosila. Anton torej in Marija
po zunanosti nista bila Valent in sedlar.
Iz obeh pa je govorila tista neprisljuna
prijaznost, ki trajno prikuplja. Po starosti
se mi zdi. so: sedlar — prof. Valent —
Marija — Anton, a vprašajte svet. Šavnika.
V tem nisem prav zanesljiv.

To torej obširen odgovor Vašemu nago-
voru izza 12. t. m. V domovinski ljubavi
bodite

pozdravljeni
Vaš

Tomo Zupan.

Okroglo, 21. marca 1915.

Tednji dekan in zgodovinar Anton
Koblar mi je na mojo prošnjo za podat-
ke Mariji Mandeljcovi in njeni rodbini in o
Gregorju Keržiču, s katerim se je Marija
pozneje poročila, preprijazno takoj tako-le
odgovoril:

»Gregor Kržič, rojen leta 1827 v Vodi-
cah, sin zemljaka Aleša Keržiča in žene
Marjane Šporn, se je oženil 1. septembra
1870 (bival je v Kranju št. 115) z Marijo
Mandeljc, hčerjo sedlarja Ivana Mandeljca
in Marije Pogačnik, rojeno 15. decembra
1840 v Kranju, savsko predmestje št. 5.
Priči pri poroki sta bila Leopold Jugovic,
trgovca, in Anton Mandeljc, kaplan v Škof-
ji Loki. Poročil ju je dekan Ivan Reš v
Kranju.

Ivan Mandeljc, sedlarski mojster, ki je
kupil od Antona Trpinca hišo št. 5 »na
Gmajni pod mestom«, je bil rojen 30. ok-
tobra 1811 v Zupah pri Begunjah in je umrl
v Kranju 19. februarja 1848. Žena Ma-
rija r. Pogačnik je bila rojena v Ljubnem
5. novembra 1808 in je umrla 31. maja 1873
v Kranju.

1. sin Valentin Mandeljc je bil rojen v
Kranju okr. pr. št. 25, 16. februarja 1837,
postal je gimnazijski profesor in je umrl
v Karlovcu 12. maja 1872, leta.

2. sin Ivan Mandeljc, sedlarski mojster,
je bil rojen 3. novembra 1838 in se je ože-
nil 7. IX. 1869 z Marijo Puhar.

3. Marijo Mandeljc, hči glej zgoraj.
4. Anton Mandeljc, sin, rojen 21. maja

1842 v Kranju, okr. predm. št. 23 je bil
nekaj časa svetni duhoven, potem je bil
kapucin, Pater Ambrož, in je umrl v Go-
rici 25. novembra 1894.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Koblar.

Kranj, 14. III. 1915.

Levee omenja v svojem življenjskem Simo-
na Jenka (Stritarjev Zvon I. 1879 stran
338), kako je bil bolni Jenko spravil nek
uradno mu izročeni denar doma, da ga iz-
roči na pristojnem mestu. Med tem je v
bolezenskih težavah pozabil, kam ga je
djal. Iskal ga je, a ne našel, a blaga go-
spodična M. M. (Marija Mandeljc), ki je
pesniku ob njegovi boleznosti stregla s tisto
čudovito požrtvovalnostjo, kakršna je zmo-
žno samo ljubeče žensko srce, ni si dala
miru. Iskala je novcev noč in dan ter na-
posled res jih našla, vseh 700. Pesnik jih
je v nogavice pomašil ter med perilo skril,
potem pa pozabil, kam jih je dejal.

V govoru, ki sem ga govoril ob odkritju
plošče, vzdane na hiši, kjer je Jenko umrl
(2. IX. 1923) sem namignil na Marijo Man-
deljcovo z besedami: »In začne se sedaj
zadnji boj njegovega izmučenega telesa z
neizprosno smrtjo. Hitro mu gineje moči.
Ob postelji je neprestano čuvala Marija in
mu z ljubeznijo in nežnostjo, ki jo je zmo-
žno samo naše zlato slovensko dekle, bri-
sala potne srage z razpaljenega čela.«

Ko sem hodil z ljube moje Rupe učiti na
gimnaziji v Kranju in jo zložno meril mi-
mo mestnega pokopališča in Sodarjevino,
sem večkrat srečal na tih Pokopališki ce-
sti staro damo. Velika je bila po postavi,
leta so jo malo uklonila, življenje ji je v
obraz urezalo gube, starost ji uleknila ko-
ra. Počasi je stopala skozi pokopališka
vrata in zašla med grobove. Starka, kam
t. pač vede pot? Ali na grob moža Gre-
gorja Keržiča, ali na gomilo dobrega Si-
mona Jenka, ki je bil mladostni prijatelj
bratu tvojem? Valentinu in tebi? Kajne-
da, pač na obo: Na grob moža, ki si mu pred
B gom in pričami prisegla zvestobo, in na
grob mla. Simona, do katerega je do-
bro srce tvoje občutilo tiste srečne, blaže-
ne, prve utripe ljubečega srca, poštene Slo-
venke. Gospa, dobro je tako! Tvoja vest
je čista. Odgovor ti bo lahek pred Gospo-
dom, ki vsikar brez pristnosti pregleda
nam srce in obisti.

Iz ljubezni do pesnika Jenka, ki mi je
bil tolažnik s sladko pesmijo svojo tako v
sreči kakor v nesreči, sem zbral te drob-
ce. Zbral pa jih tudi iz spoštovanja do 91-
letnika Tomo Zupana, ki mu jih poklanjam
za godovni in rojstni dan. In ti, rojak, vz-
mi jih za dobro iz iste ljubezni do Jenka,
ki je znal peti tako domače in tako globo-
ko, kateremu pa je bilo kakor toliko našim
drugim kulturnoscem usojeno, trdo, bed-
no življenje, usojena le zgodnja smrt.

Namen mojih pesmi.

Ko moje pesmi tiskane
Po belem svetu bodo šle,
Nekateri mož jih bo izbral,
In dragi svoji v dar podal.
Ko tvoj v Ljubljano pride mož,
Tudi ti dobila ene boš,
V rdeče usnje vezane,
In z zlatom bodo rezane.
Oberi jih, preberi vse,
Saj tebi so napisane.
(Jenko Pesmi 1865, I. izdaja, stran 15.)

Makso Pirnat.

Knjige Goriške Matice

Malo je menda narodov na svetu, ki bi imeli
tako na drobno in tako v globino in šir or-
ganizirano ljudsko prosveto, kakor Slovenci. Naj
lepjo na tem delu kakršnekolik tradicije, naj mu
bo priloženih kakršnekolik teshnih tendenc in za-
kaj oboj murgama namenov — bistro in teža
tega dela je brez dvoma nekaj visoko pozitiv-
nega in najlepšega, naimplementirani snovi tega de-
la so tako nujni, da imamo vso pravico do vsega
kulturnega in nacionalnega optimizma. Ena naj-
boljših, največje ljubezni vredna med vsemi knji-
ževnimi družbami, ki v množicah širijo lepo
knjigo in kulturo med Slovence, pa je gotovo
Goriška matica, ki so jo nove razmere leta 1919,
na skromen način poklicale / življenje in ki je
potem prosperovala, rasla in se boljčala od leta
do leta, tako da se danes lahko ponosno meri
tudi s podjetji, ki imajo dolgotrajnejše, bogatejše
tradicije za seboj in ki delujejo v mnogo ideal-
nejših razmerah.

Letos je Goriška matica izdala petero knjig:
Koledar za leto 1931; Dr. Josip Potratu, Zdravje
in bolezen v domači hiši, IV. del; Slibarjev To-
ne, Osolnje in osetje; Damir Feigel, Čudežno
oko; Nande Vrbanjakov, Po svetu naokrog; in
(za doplačilo) France Bevk, Človek proti člove-
ku, zgodovinski roman. Z izvajanjem takega pro-
grama skrbi Goriška matica za vse: za razširja-
nje lepe literature med ljudi, za popularizacijo
praktičnih, tudi preprostemu človeku nujnih zna-
nosti, za gojitev kulturnega življenja v okviru
družine in doma.

Koledar je zelo pestro urejen. Poleg bogatega
literarnega dela, ki so ga mimo številnih prevo-
dov prispevali Čemazar, Jurca, Dornik, Zgur,
Samsa, je cela vrsta člankov o zanimivostih sve-
ta in za praktične življenjske potrebe. V Kotičku
za otroke so lepa Volarjeva Pripovedka o grofu,
ki ga je vrag vzel, Kavkaška pravljica o po-
gunem Mevčju in lepa Žgurjeva pesem Otroci
prosijo. Med drugim veselim in koristnim gra-
divom je pregled sejmov v Julijski Krajini.

Četrti zvezek Potratovega Zdravja in bolezn
prinaša nazoren opis kužnih bolezni in praktične
migljaje, kako je v posameznih primerih ravnati:
knjiga, kakršna pride prav vsaki hiši, kjer je

kaj ljudi in otrok. — *Šlibarjevo Osoledje in osvete* je knjiga posebne cene in pomena: poljuden pouk o nebu in o gibanju njega teles, o solncu in njegovem sistemu, o zemlji in o zvezdah, ki nam sijejo. Knjiga odpira človeku tiste neskončne poglede med zvezde in vesolje, po katerih bi mogli vsi ljudje postati razumni in dobri — po njih bi se lahko polagoma zavedali svoje majhnosti in bi šele prav začeli ljubiti življenje in vse, kar je. — *Vrbnjakova Po svetu naokrog* prinaša zbor potopisnih črtic iz vsega sveta: iz Rima in iz Kitajske, iz Prage in Abesinije, iz Boke Kotske in s severnega tečaja. Knjiga prihaža večni človeški težnji, videti široki svet ali vsaj slišati kaj lepega o njem, s toplo besedo nasproti.

Leposlovna knjiga med rednimi izdanji je *Feiglovo Čudežno oko*. Zanimiva, fantastična povest o nezasklihanem izumu — o aparatu, ki odpira vpogled v misli drugih ljudi. Idealist in učenjak, ki se mu je posrečil ta izum, si je za preizkušnjo izbral dvoje solidnih, zanesljivih ljudi, ki naj bi vsak v svojem krogu preizkusila smiselnost in pomen te reči, sodnika Repiča in trgovca Goloba, pa sta mu nazadnje oba vrnila aparate s prošnjo, naj uniči to vražjo, nemogočo stvar: toliko zmede in zdražbe, toliko zla je prizadejal ljudem ta izum. Avtorjeva zamisel je, skoraj bi dejal, naravno oprta ob sodobno psihološko usmeritev literature, ob Joycea, Freuda in ob psihoanalizo. Delo pa se ni razraslo do usodnih dušnih globin, temveč je lepo ostalo pri vrhu in nam tako predstavlja lepo, zanimivo ljudsko povest, ki človeka naravno svira in tolaži obenem pred propastmi, ki jih utegne človeštvu tehnika še prinesiti.

Vse knjige so prav lepo opremljene in so vredne, da bi si jih omislili tudi ljudje pri nas — toliko vsega dobrega in preprostega je v njih.

Pariški teater

Pariz, začetkom decembra.

Kadar govorimo o pariški umetnosti, zlasti o teatru, govorimo obenem že o francoski in deloma svetovni umetnosti sploh. To pa z ozirom na dominanten položaj Pariza v Franciji, ker se v njem vse koncentrira in samo v njem vse uspe. Kljub ogromnemu številu pariških teatrov pa jih je vendar le malo, ki so se ohranili v umetnostnem pomenu besede in ki so mogli ohraniti na ta način svoj značaj. Tako na primer teater Sarah Bernhard umetniško danes ne pomeni ničesar več. Tu moramo omeniti Pitoijevljev teater, Comédie française, L'Atelier. V »Trocadero«, v pariškem ljudskem gledališču, se vrše le gostovanja drugih dramskih in opernih gledališč. Drugi teatri, izmed katerih bi zlasti omenili »La petite scène« in Rotchildov St. Antoine itd., ki jih vidimo vsak dan notirane v vsakem pariškem dnevniku, nimajo ravno svojega posebnega značaja. Pri tem bi samo povdaril, da zlasti manjši izmed njih preživljajo velike težave zaradi svojega trmasto-nepoljudnega, dasi ne ravno prvotnega repertoarja. Vsi velikomestni repertoarji gredo leto za leto svojo strahotno pot v smeri varijetete, med tem ko imajo provincijalna gledališča neprimerno lažje stališče, ljubljanski dramski repertoar bi v primeri s pariškimi — z izjemo nekaterih naštetih gledališč — lahko imenovali klasične.

Pitoijev je lani in v letošnji predsezoni prinesel Shawa, Shakespearea, in če le mogoče vsako stvar, s katero je že enkrat uspel Reinhardt. Zanj je značilen sistem dveh glavnih igralcev — to sta on in njegova žena. Ostale vloge, zasledene po Francozih, nikoli ne pridejo do izraza. Pitoijeva za evropsko sceno ne predstavlja ravno igralcev prvega reda. Življensko povprečna, dasi virtuozno in tehnično na zelo visoki stopnji, sta vendar v pariški gledališki umetnosti postavila novo točko. Njuno gledališče je edino pariško gledališče z zares evropskim programom. Režija in inscenacija ni ravno modernistična, zato pa toliko bolj mnogostranska. Toda njegova pota vendar niso prav njegova, njegova univerzalnost ni originalna, marveč samo odjek tega, kar je po svetu doživel in potem zelo nadarjeno in marljivo reproduciral. Pitoijev zmaguje zlasti s pridobitvami modernih nemških režiserjev, ki so dosegli višek z Reinhardtom.

Če govorimo o Pitoijevem, nekako panevropskem teatru, moramo preiti h Comédie française, ki mu je skrajno nasprotje. Tu opazimo zagrizeno obdajanje s pravcatim kitajskim zidom nasproti vsem nefrancoskim kulturam, tu naletimo na izključno francoski, predvsem klasični program — redke izjeme je prinesel šele zadnji čas. Za Comédie française je aktualen in moderen kvetjemu še Hugo. Na vsak način mora biti avtor že slaven in registriran v vseh francoskih literarnih zgodovinah, da mu je dovoljen vstop na njene svete deske. Igralska skupina C. f. je v podajanju klasičnega repertoarja našla tako finih nians, da so v zgodovini teatra morda brez primere. Pri vsem detajljanju, ki je čisto psihološke narave in ki so ga rodila stoletja, pa je šla vsa naivnost, ki jo potrebuje vsaka prava umetnost. Tako je C. f. danes v glavnem le žola francoskega jezika. Toda Francozi so neomajni v svoji veri. To je sicer njihova moralna moč, ki se kaže v političnem in gospodarskem oziru, obenem pa absolutna nezmožnost, da bi razumeli in uvrstili med klasične velikane kot sta na primer Balzac in Proust.

Ce naj omeniti še publiko, lahko rečem, da francoski človek posluša besede z odra C. f. kakor božjo besedo in ravno v tem zavodu človek najlažje spozna, kako zgrešene so trditve o propadu ali kakem internacionaliziranju francoske zavesti.

Odéon vodi Gémier, ki je mogoče eden največjih francoskih igralcev, vendar kot režiser nikakor ne ustreza našim zahtevam. Repertoar je mnogovrsten in bogat. Goji predvsem klasike, seveda z izjemo nemških, in uprizarja največ Shakespearea. V ilustraciji njegovega režijskega delovanja naj povem, da Gémier pri Shakespearju zbere vse komične scene v eno celoto, tragične pa v drugo in oboje ločeno podaja. S tem je ta sicer izvrstni igralec hotel prilagoditi Shakespearja francoskemu okusu, ki je dostopen v tem sluščaju ali le popolni tragiki ali popolni nemoteni burki. V tem smislu je Gémier uprizoril celo vrsto Shakespearjevih dram.

V nasprotni smeri se giblje mlajša skupina, ki se je zbrala pod imenom L'Atelier in ki se skuša klasičnim z večjim ali manjšim uspehom prilagoditi, ne pa da bi jih prilagajala francoskemu okusu. Ta skupina je uspešna predvsem s Calde-

ronom. Druga stvar, s katero je ta skupina nenavadno uspešna, je bil Volpone, delo velikega Shakespearsevega sodobnika, ki je po zaslugi Stephana Zweiga po vsej svoji kulturnosti in finesah spet zaživel v današnji čas.

Križa francoskega, kakor vsega evropskega teatra sploh, je dandanes pretežka. Ruskemu teatru omogoča njegove uspehe predvsem njegovo neznanost, enostransko, kubistično podajanje.

In povsem pravilno trdi znani dramatik Le-normand, da križa sodobnega teatra ni v konkurenci kina, temveč v nezdravem njegovem lastnem bistvu. Zavedati se moramo, da je v prvi povojni dobi izrabila večina modernih dramatikov teater v svoje ekspresionistične ekstese, v zadnjem času pa za psihoanalitično eksperimentiranje vseh mogočih nians, in na ta način je zaprla pot pravim zdravim pojavom.

O francoski teatrski kritiki je danes težko govoriti. Umetnostna korupcija je pri silno razvitem umetnostnem življenju tako velika, da je treba že težkih tisočakov, da se o kom sploh govori. Če se je svoj čas Peladan, ki je v svojem fanatičnem sovraštvu udaril po vsej tej gnibli, s tem onemogočil, je bil Romain Rolland, ki je sicer majhen dramatik, toda velik ideolog, z gesto modrega in odpustajočega spovednika zmagovaljši. In s tem se sklicujem na eno največjih francoskih osebnosti kot dokaz za svoje morda nekoliko neprijetne vesti o francoskem teatru. M. D.

Josip Vidmar o književnosti in klerikalizmu. Kakor znano, se je nedavno mudil v Ljubljani znani pesnik in novinar Rade Drainac iz Beograda, ki je obiskal tu celo vrsto predstavnikov naše književnosti in umetnosti, tako ravnatelja Drame Golio, urednika Ljubljanskega Zvo-na Albrechta, intendanta gledališča Zupančiča, kritika Vidmarja in druge, in se razgovarjal z njimi. Največjo pozornost in najbrž tudi polemike bo pa gotovo pobudila ostro formulirana Vidmarjeva izjava, ki jo Drainac beleži takole: »Dve skrajnosti vladata v naši umetnosti. Ne bojim se za te liberalne ljudi, ki se v vsakem oziru trudijo, da bodo z duhom časa, temveč za tiste, ki v imenu klerikalizma nosijo svoje knjige in svoje napisane vrstice škofu v cenzuro. Vi nimate pojma, kaj je klerikalizem, kaj je njegova dogma v teh krajih! Še Cankarja, ki je bil največji nasprotnik kute, si je klerikalizem prisvojil, kakor si je Prešerna. V načrtu imamo odkrit in jasen boj proti tem nazadnjakom. Ne religijski boj, ker to bi bilo smešno, na to sploh ne mislimo, temveč proti tej njihovi kulturni senilnosti in brezbarvnosti. Tisto, kar se bo dalo rešiti, bomo skušali pritegniti v skupni tabor, ostalo pa nam bo za tarčo brez usmiljenja in obzira.« — Za zdaj beležimo to izjavo samo kot kroniki s pripombo, da že dolgo ni noben vidnejši slovenski literat tako ostro izrazil simpatij za eno od naših tradicionalnih kulturnih in političnih struj in obenem tako ogorčeno napadel drugo. K idejnemu boju, ki se zadnji čas vse bolj pogosto vnamajo v areni naše literature, se bo naš list o prvi priliki povrnil.

'ELITE' d. z o. z.
JUBLJANA
Prešernova ulica 9

prodaja damske, moške in deške konfekcije. Na drobno! Na debelo! Prvovrstno izvrševanje po meri! 506

VIKTOR MEDEN
veležnjanina, tvornica likerjev, ruma,
vinjaka in brezalkoholnih pijač 918
LJUBLJANA, Celovška cesta 10

Redingote iz satina-sukna je pretrgana s progo iz krzna ter ima enak ovratnik. Za tako garnituro je primerno samo kratkodlakno krzno. Obleka princes-obleke iz kašmira ima volano iz imitacije »Breitschwanz«, ki je sedaj zelo priljubljena. Volana je spredaj okrogla, zadaj pa ravno ukrojena.

Za pod božično drevesce

priporočamo našo bogato izbiro zelo prikladnih daril

kakor:

Razno modno blago za obleke in plašče
Fine modne barhente in baržune
osobito najfinejše znamke »Linden«
Velour, šifon, razno svilo
Šifone in batiste od Din 9— naprej
Barvaste batiste za damsko perilo
Cefirje za moško perilo
Garniture za spalnice in jedilnice
Preproge za divane iz pliša, volne in svile
Vsakovrstne posteljne odeje
Preproge, predposteljnike
Frotirne in platnene brisače
Linolej na meter in odmerjen
Platneni in batistasti žepni robci
Največja izbira zastorov itd.

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Modna revija »Atene«

Čeravno ste že poročali v Vašem cenj. listu o tej prireditvi, vendar upam, da ne bo odveč, ako dodam Vašemu poročilu še par besed.

Ideja »Atene« je vse hvale vredna že radi tega, ker se da pri takih prilikah napraviti uspešna propaganda za domačo industrijo, kar je za nas ne male važnosti. Smo pač še tako majhni, da sami sebi ne verujemo, da znamo tudi sami kaj dobrega ustvariti.

Ne dvomimo, da se bo ta prireditev dala ponoviti vsaj enkrat na leto, saj moda ne štedi z novostmi in njenih prijateljev je dosti. Zato ne bo odveč, ako pokažemo na par nedostatkov — ki pa se ne tičejo prirediteljic, marveč udeležencev, ki se bodo v prihodnje gotovo izognile tem napakam.

K sportni obleki n. pr. ne spadajo odprti čevlji z visokimi, tankimi petami in niti k pyjami ne. Marširanje po odru v pyjami je preveč spominjalo na »mlade vojake«. In temna obleka učinkuje vabljivo le v intimnem ambijentu; na odprtem odru in na mestu in učinkuje groteskno.

Na modnih listih sicer vidimo tu pa tam, da drži dama roke v boku. V salonu se pa dama, ki pozna bonton, nikdar ne bo postavila v tako pozo. Zato naj se manekini, oblečeni v obleke, ki so namenjene damam, obnašajo naravno, tako, kakor se, ali bi se morale obnašati dame. Sicer mora manekini skušati, da je čim gracioznejši, toda tega nikdar ne bo dosegel, ako se n. pr. drži ves čas krčevito za bok.

V celoti je pa prireditev izpadla v splošno zadovoljstvo in je marljivim prirediteljicam le čestitati na lepo uspelem večeru. M. B.

Gospodinjstvo

Za božično mizo

Božične rože. Napravi testo iz 180 g moke, 4 rumenjakov, 3 žlice debele kisle smetane, 1 žličke ruma in ščepec soli, zamesi ga dobro in raztegni. Nato izreži s tremi obročki različnih velikosti, od 4 do 8 cm okrogle ploščice ter jih zareži z nožem petkrat na okrog (kakor cvetlični listki), postavi po tri skupaj, najmanjšo zgoraj, namaži vmes z beljakom, da se primejo. Rože ocvrni na vroči masti. Ko so ocvrte, daj na sredjo malo trde marmelade ter jih dobro potresi z vanilijnim sladkorjem.

Črke so vedno največja zabava za otroke, posebno še na božičnem drevesu. Stepi trdo 8 beljake, dodaj 100 g finega sladkorja, malo stolčene vanilije, pol žličice pecilnega praška in toliko moke, da napraviš gladko testo, katerega lahko raztegneš. Iz tega testa izreži razne črke in številke, položi jih na namaščen pe-

kač ter pusti jih par ur ležati, da se malo osuše. Speci jih nato v ne prevroči pečici. Ko vzameš črke iz peči, namaži jih takoj z marmelado ter potresi jih s pestro sladkorno sipo ali z ostrgano čokolado.

Orehova salata. Sesekljaj na drobno 25 dkg orehov, dva kisle, olupljena jabolka ter dodaj 90 g drobno zrezanega citrona. Zmešaj dobro vse z četrt litra točene smetane. Salato lahko serviraš z oranžnimi rezinami.

Mandljevi kolački. Zmešaj 500 g moke, 250 gramov sladkorja, 3 jajca, 300 g masla, pecilni prašek, ostrgan olupke ene limone v testo ter pusti ga počivati. Nato raztegni testo precej na tanko, izreži kolačke, namaži jih z rumenjaki, potresi z drobno sesekljanimi mandeljini ter jih peci na namazanem pekaču v ne prevroči pečici.

Pralna sredstva v starih časih

Ko zлага danes gospodinja svoje dišeče perilo v omare, si pač težko predstavlja, da so bili časi, ko se je pralo perilo z zelo nečednimi sredstvi. In vendar je temu tako. V starodavnem Rimu so prali perilo z gnilo sečjo in je bil v pralnicah tak smrad, da so postavljali pralnice v najbolj oddaljene ulice, najrajši pa pred mestna vrata. Iznaidbo mila pripisujejo Feničanom, kateri so ga izdelovali iz pepela raznih morskih rastlin, zmešanega z olivnim oljem. V 2. stoletju po Kr. omenja slavni zdravnik Galenus neko milo, ki je bilo sestavljeno iz masti, pepelovega luga in apna v obliki mazila. Sele v 19. stoletju dobimo milo kot industrijski proizvod in sicer se je začelo proizvajati najprej v Marseillu, ki je ostal do danes središče milne industrije.

Kolinska
TVORNIKA CIKORIJE

Igor Igorjevič:

Zima

Zima in radost v očeh!
Beli sneg povsod po tleh!

Kakor da so z mehko volno
angelci zemljó nastlali,
da bi z nami se igrali,
ga povsod je polno, polno!

Po gorah in po dolinah,
v brdih, v polju in ravninah
so njegovi beli prtí
ko za praznik razprostrti.

Skrivajo ga vsi kottički,
kjer premnogi drobni ptički
dan in noč zmrzujejo
in trdó gladujejo.

Bomo pa jim zrnce dali,
da še oni praznovali
polni zdravja in moči
bodo kras teh zimskih dni!

Zima in radost v očeh!
Beli sneg povsod po tleh —

Pesmi o kraljeviču Marku

Prevaja Radivoj Rehar
Kraljevič Marko in Vuča general
(Dalje)

Zgrabi Marko težko topuzino
pa za Vučo vrže jo čez polje
ter zadene z ročem ga jeklenim;
pade Vuča na zeleno travo.
Urno zgrabi kraljevič ga Marko,
zveže ga ko dete neobgljeno,
zveže noge mu in zveže roke,
pa obesi Sarcu ga na sedlo
in ujame iskro še kobilo
ter se vrne k mladu Velimirju.
Zveže skupaj sina in očeta
pa kobili jo čez hrbet vrže,
njen povodec v močno roko vzame
ter povrne v svoj se Prilep beli,
v ječo vrže sina in očeta.
Pismo piše bedna generala

pa ga pošlje v beli Markov Prilep:
»Brat po Bogu, kraljevič moj Marko!
Ne ubij mi Vuče generala
in mladiča sina Velimirja,
dam za njiju vse, kar ti je drago!«
Pride pismo h kraljeviču Marku,
in ko vidi, kaj mu ženska piše,
naglo sede, to ji odgovarja:
»Zvesta žena Vuče generala!
Daj, izpusti moje pobratime,
tri tovore jim blaga izroči
pa izpusti starega Toplico
in še njega z blagom razveseli;
mnogo moral je gorja prestati!
Slednjič pošli tri tovore meni,
ker sem mučil milega mi Šarca.
A naposled, draga generala,
evo tam ti Miloša s Pocerja,
ž njim domeni se o vsem ostalem!«
Roma pismo v mesto varadinsko
in ko prejme ga gospa čestita
ter do konca verno ga prečita,
naglo Marku odkupnino pošlje,
pa še ključce od temnice vzame,
izpusti na svobodo junake,
ž njimi starca, bolnega Toplico;
pa jih pelje v svoje bele dvore,
naglo brivce spretne tri pokliče:
eden mije, drugi brade brije,
tretji nohte reže jim in čisti.
Še prinese vina jim in žganja
in peciva ter jestvin okusnih
pa pove jim, kaj je Marko storil,
zraven prosi Miloša s Pocerja:
»Brat po Bogu, vojvoda moj Miloš!
Izpustite mojega moža mi
in pa dete, sina Velimirja!«
Odgovarja Miloš ji s Pocerja:
»Nič ne boj se, draga generala;
daj mi vranca Vuče generala,
ki ga jaše samo enkrat v letu,
ko gre k maši v samostansko cerkev,
in spremi ga kot se spodobi,
da pojašem preko zemlje sremske;
dalje daj še zlato mi kočijo,
vpreži vanjo najhitrejše konje,
ki jih jemlje tvoj soprog čestiti,
ko na Dunaj se k cesarju vozi,
da odpeljem starega Toplico;
daj naposled moževo opremo,
ki jo nosi o Veliki noči,
da oblečem mojega Toplico!
Vse izpolni naglo generala,
da še tisoč vsakemu zlatnikov,
da ne zmanjka jim za pot do Marka,
pa odide družba do Prilepa.
Srečen sprejme kraljevič jih Marko,
izpusti iz ječe generala,
zraven mladca, sina Velimirja,
da na pot številno jima spremstvo
vse do doma, vse do Varadina.
Razdeli med vojvode darove,
ž njimi pije rujno vino staro
ter objema jih v ljubezni bratski.
Poslovijo zdravi se od Marka,
vrnejo se v bele svoje dvore...

Drago B.:

Sršeni

Pri Kosmačevih so imeli velik prostran
vrt, poln sadnega drevja. Sredi vrta je sta-
la tudi trhla votla hruška. In v tej hruški
je Kosmačev Vikec nekega dne zasledil
sršene. Videl jih je, kako so letali iz luk-
nje in se zopet vračali. Mislil je, da so če-
bele in je vesel stekel k materi.

»Mama, na vrtu pa imamo čebele!«
Mati ga je začudeno pogledala, ker Kos-
mačevi niso imeli čebel.

»Vikec, kaj pa lažeš, saj jih nimamo!«
A Vikec je trdovratno vztrajal pri če-
belah in trdil, da jih je videl. Mati je iz
radovednosti stopila z njim na vrt, kjer ji
je Vikec pokroviteljsko pokazal hruško.
Sprva ni ničesar videla, ko pa ji je Vikec
s palico pokazal luknjo, se je nasmejala.
»Tepček, to so vendar sršeni!«

Vikec je užaljeno odprl usta in se čudil
prvič slišani besedi: sršeni.

»Kaj pa so to?«

»To so čebelicam podobne živalice, samo
da ne nabirajo medu za ljudi, ampak zase.
Pa mi nikar ne hodi blizu, da te ne opi-
kajo!«

Vikec je imel pripravljenih še polno
vprašanj, a mati je urno odhitela v kuh-
njo, kjer je kipele juha. Vikec pa je še
dolgo strmel na hruško, potem pa se je šel
pobahat k sosedovim.

»Pri nas pa imamo sršene!«

Sosedovi so se mu navidezno začudili,
še bolj pa, ko je Vikec povedal, da jih je
našel on. S sosedovim Tončkom sta takoj
odšla na vrt k hruški in oba opazovala
sršene.

»Kakšno imajo neki v gnezdu?« je vpra-
šal radovedno Vikec.

»Bog ve! Ampak medu morajo imeti pre-
cej,« je rekel Tonček in ob misli na sladke
med pogoltnil debelo slino. Tudi Vikec je
dobil skomine po medu in je boječe dejal:

»Kaj, če bi sršene pregnala iz luknje!«

»Kako neki?« je vprašal Tonček.

»S šibo!«

»Ali pa z vodo!« je vzkliknil Tonček.

Vikec je hitro zbežal na drugi konec
vrta in kmalu prinesel kangljico vode.
Tonček je pa nanosil kup kamenja, kamor
naj bi stopil Vikec.

»Kdo bo pa vlil vodo?« je vprašal Vi-
kec.

»I, ti! Saj so tvoji sršeni!«

»Pa daj ti, ki si večji!« je menil Vikec.

Tonček se je branil na vse mogoče na-
čine, da Viku ni preostalo drugega, kakor
da je sam preizkusil srečo.

Junaško je stopil na kup kamenja, nag-
nil kangljico in zlil vodo v luknjo. A hipo-
ma je omahnil — na vratu je začutil bo-
lečino, jo, na ušesu že drugo, au, na nosu
tretjo in Vikec je ves prestrašen zaklical:

»Jo, Tonček pomagaj!«

A ta jo je že junaško pobrisal za plot in
od tam gledal prestrašenega Vika. Vikec
je jo ucvrl proti hiši, sršeni pa za njim!
Od bolečin je tulil in klical mater na po-
moč. Mati je prestrašena pritekla iz kuh-
nje in začela opletati z obrisačo po srše-
nih. Vikec pa je urno smuknil v sobo ter
tam nadaljeval z jokom. Mati mu je obraz
namazala z medom, pa tudi Viku ga je
dala, da je nekoliko pozabil na bolečine.
Vmes ga je oštevala in mu poklicala v spo-
min pregovor: Kdor ne uboga, ga tepe
nadloga!

Ko je opoldne prišel domov oče, se je
iz srca nasmejal Vikevi nezgodi, še bolj
pa njegovemu zabuhlemu obrazu. Še Vikec
se je smejal, ko se je pogledal v ogledalo.

Popoldne je Vikec z obvezano glavo zo-
pet šel na vrt, a votle hruške se je izognil
v velikem loku. Sosedovemu Tončku pa je
čez plot zaklical, da je strahopetec, a Ton-
ček mu je odgovoril s tem, da mu je po-
kazal dolg jezik.

Vsakovrstne ure, zlat-
nina in srebrnina po
nizki ceni pri
L. VILHAR, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

Uganke

Spremeni se vsa narava
vsako spomlad in poletje,
vsako jesen, vsako zimo —
kal požene, brst in cvetje:
nje vejevje pa vse leto
v isto krilo je odeto!

Rešitev prejšnje uganke: snežinke. Ured-
ništvo je prejelo 29 pravih rešitev, nagrado
pa dobi Dušan Makarovič, učenec III.
razreda osnovne šole v Srednji Bistrici pri
Črenšovcih v Prekmurju. Rešitve današnje
uganke bo sprejemalo uredništvo mladinske
priloge »Jugoslovana« v Mariboru, Aleksandro-
va cesta št. 24 do srede 24. t. m. opoldne.

Storžkove pustolovščine med ljudožrci

(Dalje.)

»Cesar pogumnih bojevnikov
Kokoma I.

iz vladarske hiše Kosmatincev, vabimo svojih
312 podložnikov k prisostvovanju pri treh pre-
izkušnjah:

a) z žarečimi sulicami; b) v razburkani vodi;
c) z nihajočimi se vislicami. Pred te preizkušnje
bo prišel, ko bo solnce doseglo polovico svoje
dnevne poti, ujetnik z dolgim nosom, in sicer
na trgu cesarskega doma. Če bo ujetnik z ne-
izmerno dolgim nosom v redu prestal vse te
preizkušnje, mu bo podarjeno življenje, veliko
bogastvo in še sužnjev — kalikor bo hotel.
— Kokoma I.

— Saprmiš, čudna stvar, ta razglas! — je
pomislil Storžek in se v skrbeh popraskal za
ušesi.

— Ali nisi zadovoljen? — ga je na veliko
Storžkovo presenečenje nenadoma vprašal stra-
žar.

— Seveda ne, gospod črnuh! — je odvrnil
dondek. — Ali, povej mi, kako je mogoče, da
govoriš moj materni jezik?

— Ker mi ugaja; zakaj, ti pa ne bom razkla-
dal!

— Ahi kako si neolikan!

— Nič bolj kot si ti, — mu je svojeglavo od-
vrnil divjak.

— Ne, lahko me nadleguješ s svojo robotostjo!

— I, kdo pa si ti, da se drzneš tu zaničevati
pogumnega bojevnika Nj. Ces. Vel. Kolome I.?

— Jaz sem Storžek.

— Kdo?

— Storžek... Storžek Lesnjak, če si gluhi!

— Ti, da si Storžek? Bum! To pojdi pravit
komu drugemu, meni ne boš!

— Ne verjameš?

— Še v sanjah ne! Če bi bil Storžek...

— Primojduni, da sem! Zagotavljam tel!

— Dokaži, samo dokaži! je nejeverno zahte-
val divjak.

— Pogledaj moj nos — in sploh vsega — pa
se uveril!

Divjak je skrbno premotril svojega ujetnika
od pete do glave, nato se je stegnil skozi od-
prtino v steno in ostro zažvižgal. Na ta žvižg
je od nekod prišel nek smrkač, star kakih
šest let, ki je veselo pozvižgaval neko — Stor-
žku dobro znano — popevščino.

— Kokomino, steci hitro po knjigo o Storžku!
mu je ukazal neverni divjak.

Kokomino je izginil kot je bil prišel in se
čez čas vrnil, držeč v roki knjigo »Storžek in
njegovo burkasto življenje«.

— Tukaj imaš »Storžka«, očka! je vzkliknil
deček.

Divjak je zagrabil knjigo in se zazrl v njeno
naslovno stran. — Saperlot! je zamrmral — ali
bo res...? Potem je jel znova motriti Storžka.

— Da, res — ti si pravi Storžek! je dejal po
kratki strokovnjaški presoji njegove zunanosti.

— Torej si se prepričal? ga je zmagovalno
podražil Storžek.

— Sedaj da ... toda ... Kokomino, stopi
sem!

V kolibo je vstopil Kokomino.

— Očka, očka! Kaj ni to Storžek? je ves pre-
senečen vzkliknil divjaški deček.

— Da, on je! Počaka, da te mu predstavim!
mu je dejal divjak.

— Storžek! Predstavljam ti Kokomina Koko-
meloviča od Kokomera in Kokomerine Koko-
merovičeve...

— Zelo sem izradoščen, da mi je čast pozna-
ti potomca tako odličnih in junaških staršev! —
je pristavil Storžek, nudeč Kokominu desno
nogo, katero je ta z veliko spoštivostjo stisnil.
To Storžkovo dejanje pa je razžalil starega Ko-
komera, ki ga je zato zafrknil:

— Noge se podajo samo med lutkami, raz-
umeš!

Navihani Storžek pa se je zopet obregnil:
Dragi gospod Kokomero, vidi se, da nimaš niti
pojma o pravih lepega vedenja.

— Hočeš reči, da je danes ta običaj v navadi?

— Se razume!

— Pojdi, pojdi, ali res?

— Moja častna beseda!

— No, da, moja dolžnost je, da ti verjamem,
ker si Storžek, je čez čas potolažen spregovoril
divjak. — Poslušaj, če mi slovesno izjaviš in
zagotoviš, da mi pošlješ še kaj lepih zgodbic
iz svojega burnega življenja, — pa ti pri kosteh
svojih dedov — obljubljam, da napravim vse,
kar je v mojih močeh, za tvojo rešitev...

— Sprejemem! Boš le videl, kako lepe knjižice
ti bom poslal, tako lepe, da se bo tvoje mrko
in trdo srce kar talilo od samega gnotja...
Potem boš šele videl, kaj je moral Storžek vse
prestati tekom svojega pustolovskega življenja!
V zagotovilo ti dajem svojo častno, lutkovo be-
sedlo!

— Poslal mi jih boš na sledeči naslov: Koko-
mero Kokomero, tolač Nj. Vel. cesarja Koko-
ma I. Cesarstvo Pogumnih Bojevnikov na oto-
ku Kakomaka. — Si razumel?

— Izborni! Čisto gotovo. Živijo Kokomino!
Sedaj me samo reši!

— Čuj torej, ljubi Storžek! Sedaj pride kma-
lu drugi vojščak na stražo, ki zamenja mene.
Ko nastopi on svojo službo, mu vrži v obraz
tale prah — dal mu je zavojček finega, pušča-
skega prahu — prederi nato tisto steno in jo
pobriši, kolikor hitro te morejo nositi noge,
proti gozdu in naprej do obale... Jaz pridem
neopazeno za teboj, da ti prinesem nekaj po-
trebne hrane. Za sedaj pa se pokrepiš s temle!
— In raz nekakšne police je vzel košaro kako-
sovih orehov, datelnov, fig in drugega razno-
vrstnega sadja.

— Pa to šilo v mojem nosu? — je boječe
vprašal dondek.

— Tudi to urediva, le nič se ne boj!

To rekši se je stražar zopet zresnil in se pod-
vizal očistiti še zadnji noht na levi nogi, da bi
tako ne vzbudil nikakega suma, kadar pride
novi stražar. (Konec prih.)

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 26246.

Pregled nalezljivih bolezni v Dravski banovini

od dne 22. novembra do dne 30. novembra 1930.

Srez	Ostali	Na novo oboleni	Ozdraveli	Umrli	Ostalo v oskrbi
Skupina tifuznih bolezni.					
Brežice	2	2	—	—	4
Celje	1	—	—	—	1
Kamnik	1	1	—	—	2
Krško	—	1	—	—	1
Laško	—	1	—	—	1
Ljubljana (srez)	2	—	—	—	2
Ljubljana (mesto)	1	—	—	—	1
Novo mesto	5	—	3	—	2
Ptuj	2	1	1	—	2
Radovljica	3	1	1	1	2
Skupaj	17	7	5	1	18

Škrlatinka. — Scarletina.					
Brežice	2	1	—	1	2
Celje	7	1	1	—	7
Celje (mesto)	1	—	—	—	1
Dolnja Lendava	5	—	3	—	2
Kamnik	4	—	—	—	4
Krško	10	2	—	1	11
Laško	8	2	2	—	8
Litija	1	—	—	—	1
Ljubljana (srez)	6	1	—	—	7
Ljubljana (mesto)	4	1	—	—	5
Ljutomer	5	—	—	—	5
Maribor desni breg	5	1	—	—	6
Maribor levi breg	2	—	—	—	2
Maribor (mesto)	3	2	—	—	5
Murska Sobota	5	2	4	—	3
Novo mesto	2	1	1	—	2
Prevalje	—	1	—	—	1
Ptuj	2	—	1	—	1
Ptuj (mesto)	2	—	—	—	2
Radovljica	6	—	—	—	6
Šmarje pri Jelšah	13	—	2	—	11
Skupaj	93	15	14	2	92

Ošpice. — Morbilli.					
Brežice	1	—	—	—	1
Konjice	4	—	1	—	3
Ptuj	13	25	10	1	27
Ptuj (mesto)	1	—	1	—	—
Skupaj	19	25	12	1	31

Davica. — Diphtheria et Croup.					
Brežice	17	18	2	1	32
Celje	6	5	1	—	10
Celje (mesto)	—	2	—	—	2
Dolnja Lendava	1	1	1	—	1
Kamnik	2	—	—	—	2
Kranj	5	1	1	—	5
Kočevo	1	—	1	—	—
Konjice	5	1	5	—	1
Krško	22	5	3	—	24
Laško	2	1	—	—	3
Litija	—	1	—	—	1
Logatec	4	1	1	—	4
Ljubljana (srez)	22	7	8	2	19
Ljubljana (mesto)	8	3	3	—	8
Ljutomer	9	6	3	2	10
Maribor desni breg	12	6	12	—	6
Maribor levi breg	4	1	—	—	5
Maribor (mesto)	1	2	1	—	2
Murska Sobota	5	1	5	—	1
Novo mesto	4	1	1	1	3
Prevalje	1	1	—	—	2
Ptuj	4	5	1	—	8
Radovljica	3	1	1	—	3
Slovenjgradec	4	2	2	2	2
Šmarje pri Jelšah	13	7	7	—	13
Skupaj	155	79	59	8	167

Nalezljivo vnetje možganov. — Meningitis cerebrospinalis epidemia.					
Ljubljana (srez)	—	1	—	—	1
Skupaj	—	1	—	—	1

Dušljivi kašelj. — Pertussis.					
Brežice	—	1	—	—	1
Skupaj	—	1	—	—	1

Šen. — Erysipelas.					
Brežice	1	2	1	—	2
Celje	2	1	2	1	—
Kranj	—	1	—	—	1
Ljubljana (mesto)	3	—	—	—	3
Maribor desni breg	1	2	1	—	2
Maribor (mesto)	—	1	—	—	1
Prevalje	1	—	1	—	—
Ptuj	1	1	—	—	2
Skupaj	9	8	5	1	11

Krčevita odrevenelost. — Tetanus.					
Ljubljana (mesto)	1	—	—	—	1
Skupaj	1	—	—	—	1

Odrevenelost tilnika. — Polyomyelitis acuta.					
Prevalje	2	—	—	—	2
Skupaj	2	—	—	—	2

Srez	Ostali	Na novo oboleni	Ozdraveli	Umrli	Ostalo v oskrbi
Vnetje priušesne slinovke. — Parotitis epidemia.					
Ptuj	8	9	6	—	11
Skupaj	8	9	6	—	11

Ljubljana, 6. decembra 1930.
Po odredbi vršilca dolžnosti bana:
Zdravstveni inšpektor:
Dr. Mayer.

II. No. 85.075.

Razpust društva.
Društvo »Podporno društvo jugoslovanskih akademikov v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.
Kraljevska banska uprava Dravske banovine, dne 12. decembra 1930.
Po odredbi bana
načelnik upravnega oddelka:
Dr. Staré, s. r.

II. No. 85.339.

Razpust društva.
Društvo »Društvo certifikatistov za Slovenijo v Ljubljani« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.
Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, 13. decembra 1930.
Po odredbi bana
načelnik upravnega oddelka:
Dr. Staré, s. r.

II. No. 85.337.

Razpust društva.
Društvo »Organisation Franco-Slovène« v Ljubljani je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.
Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, 13. decembra 1930.
Po odredbi bana
načelnik upravnega oddelka:
Dr. Staré, s. r.

II. No. 85.058.

Razpust društva.
Društvo »Esperantski klub v Novem mestu« je razpuščeno, ker že več let ne deluje, nima ne članov niti imovine in torej tudi ne pogojev za pravni obstoj.
Kraljevska banska uprava Dravske banovine, v Ljubljani, 13. decembra 1930.
Po odredbi bana
načelnik upravnega oddelka:
Dr. Staré, s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 393/30—6. 3091

Dražbeni oklic.
Dne 10. januarja 1931. ob devetih se prodajo v Trzinu št. 156 po javni dražbi sledeči predmeti:
1. 161 komadov različnega pohištva, med tem več dragocenih preprog, in
2. nekaj srebrnine.
Okrajno sodišče v Trzinu,
dne 19. decembra 1930.

E 370/30—18. 3094

Dražbeni oklic.
Dne 15. januarja 1931. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Visole, vl. št. 40, obstoječih iz hiše št. 15, gospodarskega poslopja s stiskalnico in vinsko kletjo, vinograda in drugih zemljiških parcel.
Cenilna vrednost 81.449 Din 75 p; najmanjši ponudek 54.299 Din 83 p.
Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri.
Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici,
odd. II., dne 4. decembra 1930.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme:
Popravek.
878. Sedež: Murska Sobota.
Dan vpisa: 27. novembra 1930.
Besedilo: Kreditna banka, d. d. v Murski Soboti.

Pri vpisu, objavljenem pod tem naslovom tem mestu dne 17. dec. 1930., se odstavek »Podpis firme« pravilno glasi:
Tvrdba družbe se podpisuje tako, da pod natisnjeno, s štampiljko odtisnjeno ali od kogarkoli predpisano besedilo tvrdke v slovenskem (srbo-hrvaškem, nemškem ali madjarskem) jeziku podpiseta vsak svoje ime ali dva člana načelstva, ali en član načelstva in ravnatelj ali 1 član načelstva s prokuristom, ali 1 član načelstva z v smislu člena 48 trg. zak. za podpisovanje firme pooblaščenim uradnikom.

879. Sedež: Kranj.
Dan vpisa: 13. decembra 1930.
Besedilo: Uvoz kave, družba z o. z.

Obratni predmet: Uvažanje vsakovrstne kave in kavinih surogatov, mletje in prženje vsakovrstne kave, razprodajanje kave vsake vrste in kakovosti na drobno in na debelo in sicer surovo, praženo, pa tudi zmleto, nadalje izvažanje vseh teh vrst kave in kavinih surogatov.

Družbeni pogodba z dne 21. novembra 1930 opr. št. 648.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas. Višina osnovne glavnice: 20.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 20.000 dinarjev.

Poslovodje: Andrašič Angela, trgovčeva soproga, in Andrašič Ignac, trgovec, oba v Kranju.

Za namestovanje upravičen: Družbo zastopa in njeno tvrdko podpisuje vsak poslovodja zase na ta način, da pristavi pod besedilo tvrdke napisano, natisnjeno ali s štampiljko od kogarkoli odtisnjeno en poslovodja svoj podpis.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, dne 13. decembra 1930.

Firm 2024/30 Rg C IV 245/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

880. Sedež: Brežice.
Dan vpisa: 3. decembra 1930.

Besedilo: Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Brežicah.

V smislu sklepa XXX. rednega občnega zbora delničarjev z dne 22. marca 1930., sklepa upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke na 151. seji z dne 19. avgusta 1930., se spremene §§ 1., 2., 10., točka 3., 30., 33. in 86., bančnih pravil. Te spremembe so bile odobrene z odlokom kraljeve banske uprave banovine v Ljubljani VIII. št. 3201, odnosno 3201/1 z dne 30. maja 1930. ozir. 31. avgusta 1930. in vpisane glasom sklepa Deželnega sodišča, kot trgovskega sodišča v Ljubljani, odd. III., z dne 10. oktobra 1930., opr. št. Firm. 1772/30 Reg. B I 42/165, v trgovskem registru tega sodišča pri protokolirani tvrdki centrale.

Točka 3. pravil glede delokroga banke se glasi sedaj: »3. Nakupovanje in prodaja vrednostnih papirjev, deviz, novcev, kovin, drugega blaga in surovin vseh vrst in terjatev ter posojanje na vse te reči, terjatve in na nepremičnine za lasten kakor tudi za tuj račun, a z izključenjem pravih poslov hipoteknih bank.«

Firmo družbe podpisujeta pod besede Ljubljanska kreditna banka (v cirilici ali latinici), ali Banque de credit de Ljubljana ali Laibacher Kreditbank, ali Banca di credito di Ljubljana, ali Credit Bank of Ljubljana, ki so od kogarkoli pisane ali s štampiljko odtisnjene, dva člana upravnega sveta, ali en član upravnega sveta in en ravnatelj, odnosno en namestnik ravnatelja, odnosno en prokurist ali pa en ravnatelj, in en namestnik ravnatelja, odnosno en prokurist.

Ravnatelj ali uradniki, ki so pooblašteni k sopolisovanju, morajo pristaviti pod svoje ime črki p. p. (per procura).«

Vse podružnice zadevajoče pravnoobvezne izjave se morajo opremiti s podpisom centrale pod § 30. teh pravil, ali pa s trgovsko-sodno protokolirano firmo podružnice in s podpisom enega člana predstojništva ter dirigenta, odnosno njegovega namestnika, odnosno prokurista podružnice, ali pa s podpisom dirigenta in njegovega namestnika, odnosno prokurista podružnice, odnosno drugega uradnika, katerega upravni svet v to pooblasti.«

Okrajno kot trgovsko sodišče Celje, odd. I., dne 3. decembra 1930.

Firm 291/30 Rg B I 35/11.

881. Sedež: Slovenjgradec.
Dan vpisa: 3. decembra 1930.

Besedilo: Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Slovenjgradu.

V smislu sklepa XXX. rednega občnega zbora delničarjev z dne 22. marca 1930., sklepa upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke na 151. seji z dne 19. avgusta 1930., se spremene §§ 1., 2., 10., točka 3., 30., 33. in 86., bančnih pravil. Te spremembe so bile odobrene z odlokom kraljeve banske uprave banovine v Ljubljani VIII. št. 3201, odnosno 3201/1 z dne 30. maja 1930. ozir. 31. avgusta 1930. in vpisane glasom

sklepa Deželnega sodišča, kot trgovskega sodišča v Ljubljani, odd. III., z dne 10. oktobra 1930., opr. št. Firm. 1772/30 Reg. B I 42/165, v trgovskem registru tega sodišča pri protokolirani tvrdki centrale.

Točka 3. pravil glede delokroga banke se glasi sedaj: »3. Nakupovanje in prodaja vrednostnih papirjev, deviz, novcev, kovin, drugega blaga in surovin vseh vrst in terjatev ter posojanje na vse te reči, terjatve in na nepremičnine za lasten kakor tudi za tuj račun, a z izključenjem pravih poslov hipoteknih bank.«

Firmo družbe podpisujeta pod besede Ljubljanska kreditna banka (v cirilici ali latinici), ali Banque de credit de Ljubljana ali Laibacher Kreditbank, ali Banca di credito di Ljubljana, ali Credit Bank of Ljubljana, ki so od kogarkoli pisane ali s štampiljko odtisnjene, dva člana upravnega sveta, ali en član upravnega sveta in en ravnatelj, odnosno en namestnik ravnatelja, odnosno en prokurist ali pa en ravnatelj, in en namestnik ravnatelja, odnosno en prokurist.

Ravnatelj ali uradniki, ki so pooblašteni k sopolisovanju, morajo pristaviti pod svoje ime črki p. p. (per procura).«

Vse podružnice zadevajoče pravnoobvezne izjave se morajo opremiti s podpisom centrale pod § 30. teh pravil, ali pa s trgovsko-sodno protokolirano firmo podružnice in s podpisom enega člana predstojništva ter dirigenta, odnosno njegovega namestnika, odnosno prokurista podružnice, ali pa s podpisom dirigenta in njegovega namestnika, odnosno prokurista podružnice, odnosno drugega uradnika, katerega upravni svet v to pooblasti.«

Okrajno kot trgovsko sodišče Celje, odd. I., dne 3. decembra 1930.

Firm 296/30 Rg B I 56/10.

882. Sedež: Celje.
Dan vpisa: 3. decembra 1930.

Besedilo: Prva hrvatska štedionica v Zagrebu, podružnica Celje.

Izbršje se vsled smrti član upravnega odbora Majdič Peter, veleindustrijalec v Celju, Sp. Hudinja.

Okrajno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 3. decembra 1930.

Firm. 295/30 Rg B I 37/31.

883. Sedež: Ljubljana.
Dan vpisa: 13. decembra 1930.

Besedilo: Jelovšek & Co, založniška in propagandna družba »Adanac« družba z o. z. Izbršje se poslovodja Jelovšek Josip, vpiše pa poslovodja Bulc Franc, posestnik in trgovec na Mirni.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 13. decembra 1930.

Firm. 2034/30 Rg C III 207/5.

884. Sedež: Ljubljana.
Dan vpisa: 13. decembra 1930.

Besedilo: Zadruga banka v Ljubljani.

Izbršeta se člana upravnega sveta dr. Tuma Henrik in Koren Franjo. Vpišeta se člana upravnega sveta dr. Svigelj Anton, odvetnik v Ljubljani, Dalmatinova ulica, in Weber-Bremc Hani, trgovka in industrijalka v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III., dne 13. decembra 1930.

Firm 2079/30 Rg B I 165/8.

Vpisi v zadrugi register.

Vpisala se je nastopna za druga:

885. Sedež: Šalkavas.
Dan vpisa: 13. decembra 1930.

Besedilo: Zadruga za elektrifikacijo Šalkavasi, r. z. z o. z.

Obrat in predmet: Zadruga ima namen, pos

Prazniki pri raznih narodih

Vsak narod praznuje enkrat na leto praznik, ki vsakogar dvigne, kakor na perotih do najlepšega in najčistejšega veselja.

Za Nemce je tak praznik božič, ko se tudi najbolj navdušen pristaš in zagovornik »nove stvarnosti« ne sramuje, da se mu vsaj za pičlo uro ne bi omehčalo in ublažilo srce. Nemci sami pravijo, da jih noben tujec ne more prav poznati in razumeti, kdor ni vsaj enkrat preživel božičnih praznikov med njimi, bodisi na severu ali na jugu, ob Donavi ali pa ob Reni. Drugi narodi res da tudi praznujejo božič, toda za druge je božič pač praznik kakor je vsak drug praznik, za Nemce pa je božič praznik »das Fest«, ne »ein Fest«. Tako pravijo Nemci sami.

Kar je za Nemce božič — »das Fest« — to je za Rusa praznik vstajenja. Rusi pravijo, da znajo samo oni obhajati Veliko noč. Takrat se mehka in široka ruska duša odpre še bolj na široko, ljudi se polasti splošna radost, tako da se neprestano poljubujejo in objemajo, pa prav vsi, sovražniki in prijatelji, sorodniki in tujci. Vse je takrat lepo in vsi ljudje so dobri in tisti dan vlada v celi prostrani Rusiji samo ljubezen in veselje, kakor da ima vsa Rusija eno samo veliko srce.

Na Francoskem je na sveti večer vsaka še tako skromna pivnica svečano razsvetljena in vsaka miza je lepo pogrnjena: ljudje večerjajo, kakor da je Silvestrov večer, ob novem letu se pa obdarujejo kakor pri nas za Božič. Pravi francoski narodni praznik, namreč praznik splošnega bratstva, pa je 14. julija ko slave praznik republike. Takrat je vsa Francija eno samo veliko sejnišče in vsi ljudje so eno samo srce in ena duša.

Tudi v Zedinjenih državah je največji praznik »dan neodvisnosti«. Ta praznik praznujejo Amerikanci z velikim hrúščem in vsepovsod slišiš strel na strel, kakor da slavi praznik pušk in pištol.

V vzhodni Aziji je največji praznik Novo leto. Ta praznik praznujejo kar po cel teden. Kitajci celo še po več tednov. To izgleda, kakor da nagromadi najprirednejši narod na svetu vse praznike celega leta na en sam kup. Kdor celo leto ni pokusil niti koščka mesa — sedaj si ga lahko naloži celo košaro, toliko živine pokoljejo na Kitajskem za Novo leto. Kdor se celo leto ni mogel niti enkrat preobleči, dobi tedaj potrebno obleko zastónj in tudi najbolj trdosrčni upniki so te dni mehki kot vosek.

V Braziliji zopet imajo za največji praznik

predpust. Ta praznik slavijo tako, da so enkrat ob obisku nekega mogočnega v Braziliji sklenili, da bodo priredili njemu na čast špeciolen »karneval«, kajti samo predpustom je mogoče Braziljance spoznati, kakšni so. — Predpust praznujejo sicer tudi v Italiji, tudi v Nemčiji (Köln, Monakovo) ampak vse to praznovanje ni nič v primeri z braziljskim predpustom. Na bodoči predpust se ljudje vesele že celo leto in posebna društva se trudijo leto in dan, da vprizore vedno in vedno kaj novega. Denarja potrošijo takrat na milijone, potem pa praznujejo 3 dni. Promet je ustavljen, trgovine so zaprte in vse prebivalstvo glavnega mesta (Rio de Janeiro), nad 1 milijon moških, ženskih in otrok, slavi predpust. Umazani zamorčki se bratijo s predsednikom republike, vse raja in pleše, in sicer vse v maskah. — Nikjer ne vidiš žalostnega obraza, vse je razposajeno in razigrano in te dni padejo vse družabne in socialne razlike.

Črna filmska »zvezda« v Evropi
Zamorska filmska umetnica Nina Mač Mac Kinney potuje sedaj po Evropi in nastopa pri različnih filmskih podjetjih.

Soba v priličju

V Bukarešti je policija zaprla nekega dijaka, ker je s kovčgom v roki skočil iz nekega pritličnega stanovanja skozi okno na ulico. Na stražnici so ugotovili, da je bil mladi mož že večkrat ovađen zaradi goljufije. Stvar je bila pa taka: Dajak je bil vedno suh kakor poper in ni mogel nikdar priti do denarja, da bi plačal stanovanje. No, in ko je zopet prišel nesrečni »prvi« in zopet ni imel denarja, da bi poravnal svoj dolg pri gospodinjici, si je zopet poiskal novo pritlično sobo v drugem delu mesta. Uhajal je pa tako, da je vedno počakal, kdaj pojde njegova gospodinja kam klepetat, takrat je pa skočil skozi okno na ulico. Dvakrat so ga zaradi neplačane sobe ovađili, veseli študent pa je priznal kar sam, da je že 18-krat na ta način »plačal« svoje stanovanje.

»Kako pa, da na rektoratu o tem nič ne vedo?« — ga je vprašal komisar. »Kaj pa mislite,« se je zasmejal dajak, »mar me imate za takega bedaka, da bom gospodinjicam pravil, da sem študent? Da bodo zahtevale denar naprej?«

Komisar, mož usmiljenega srca, je študenta spustil brez kazni.

Ta je pa kar za božič!

V nekem angleškem listu beremo to-le povestico:

»Okoli 18 let je tega, ko je gospa Grace Bakerjeva v Londonu hitela zvečer domov mimo dolge vrste prodajalcev, ki so na ulici prodajali vsakovrstna darila za božič, kakor jih pač kupujejo le bolj siromašni ljudje. Gospa se za nadležne prodajalce sprva ni dosti zmenila, pozorna pa je postala na nekega visokega in čedno oblečenega prodajalca, ki je prodajal po jako nizki ceni ovratnice, »prave« biserne ovratnice. »Samo 6 krajcarjev stane tale ovratnica,« tako je ponujal mož svoje blago. Gospa Bakerjeva je res kupila tri ovratnice, med temi tudi tisto, ki jo je držal prodajalec za reklamo v rokah.

Dve leti kasneje pa je gospod Baker umrl in vdova je morala prodajati svoj nakit, da je mogla živeti. Svoj nakit, in med tem tudi tiste tri ovratnice, je poslala znanemu draguljarju v Antwerpen na ogled. Gospa se ni malo začudila, ko je prejela čez nekaj dni pismo iz Antwerpna in pa ček na 1500 funtov šterlingov. V pismu je draguljar sporočil gospej, da je ovratnica iz pravih biserov in zato ji pošilja denar za njo.

Minilo je več let, ki jih je gospa Bakerjeva preživela v Argentini, kamor se je bila izselila za zaslužkom. Na svojem povratku v domovino pa je pripovedovala na parniku v večji družbi zgodovino tiste za 6 krajcarjev kupljene in za 1500 funtov prodane ovratnice. Ko je pa svojo pripoved povedala, je stopil pred njo starejši gospod in je rekel, da je on tisti, ki ji je ovratnico prodal. On je bil prej borzni mešetar v Londonu in je stavil s nekim svojim tovarišem, da bo pristno biserno ovratnico prodal za božič na cesti po silno nizki ceni, pa

je nihče ne bo kupil. Svojo stavo bi bil gotovo dobil, če ne bi bil pozabil, v kateri roki je držal ponarejene in v kateri prave bisere.

Ta storija pa ne bi bila za božič, če se ne bi končala tako: »Gospod Boyan, zastaven udovec, se je na parniku natančneje seznanil z udovo Bakerjevo in še predno je parnik pristal na Angleškem, sta že bila srečno zaročena.«

Čudna mistifikacija

V nekem londonskem predmestju živi gospa Adams, ki se peča s prav čudnimi posli. Ta ženska namreč vedno potuje in kjer naleti na lepo gosposko hišo na deželi, ki je zidana v starogrškem slogu, jo kupi in jo proda naprej temu ali onemu bogatemu Amerikancu. Amerikanci pa dajo take hiše podreti, potem pa vsak kamenček in vsako opeko prepeljejo v Ameriko, kjer hišo zopet sezidajo v njihovi prvotni obliki. Za take hiše, ki so bile sezidane že v dobi, ko so vladali Tudorji ali pa kraljica Elizabeta, plačujejo Amerikanci ogromne vsote. Kakor hitro torej najde gospa Adams kje na deželi tak starinski gosposki dvorec, ga izmeri in fotografira, potem pa hoče vedeti zgodovino dvorca do podrobnosti. Nato ponudi svoje »blago« svojim agentom v Newyorku.

Gospa Adams pripoveduje tudi, kako visoko cenijo Amerikanci razne stare stvari iz dobe Henrika VIII., kraljice Elizabete ali pa Shakespeara. Hišica, kjer je bil rojen pesnik Masefield, ki je sedaj v Ameriki zelo v modi, je vredna sicer 30.000 Dín več kakor bi bila vredna sicer. Hiša, ki stoji tako ali tako v zvezi z zgodovino Henrika VIII., je tudi po toliko več vredna.

Gospa Adams ima hišico, ki ima tudi neko zvezo s kraljem Henrikom VIII. Ko je nekoč kralj tam mimo jezdit na lov, je padel s konja. Neka stara ženica, ki je živela v sosesčini, je potolčenemu kralju stregla. Da ji povrne njen trud, je dal kralj zapleniti več sosedom v bližini njihove hiše in jih je dal starki za plačilo. Gospa Adams trdi, da je njena hiša ena izmed tistih, ki jih je bil dal kralj Henrik VIII. takrat zapleniti. Čeprav je hišica tako zanemarjena, da je obična gospej že večkrat zagrozila, da bo dala bajto podreti, vendar upa gospa Adams, da jo bo še silno drago prodala.

Včasih je pa silno težavno dognati, čegave so bile nekdaj hiše, ki prihajajo za gospo Adams v poštev. Nedavno je staknila hišo iz dobe Tudorjev (stara angleška dinastija). Šla je takoj iskat gospodarja in je potrkala; ker pa se ni nihče oglasil, je odprla vrata in se ni malo začudila, ko je zagledala v prostoru svinjo z njenimi mladiči. povedali so ji, da rabijo sosedje to hišo še celo vrsto let za svinjak. Ta okolnost pa dela bajto še dražjo, kajti če stoji v ceniku pripomba, »da je hiša že 50 let služila za svinjak«, je to po ameriškem pojmihi silno uspešna reklama.

NASIM CENJENIM INSERENTOM!

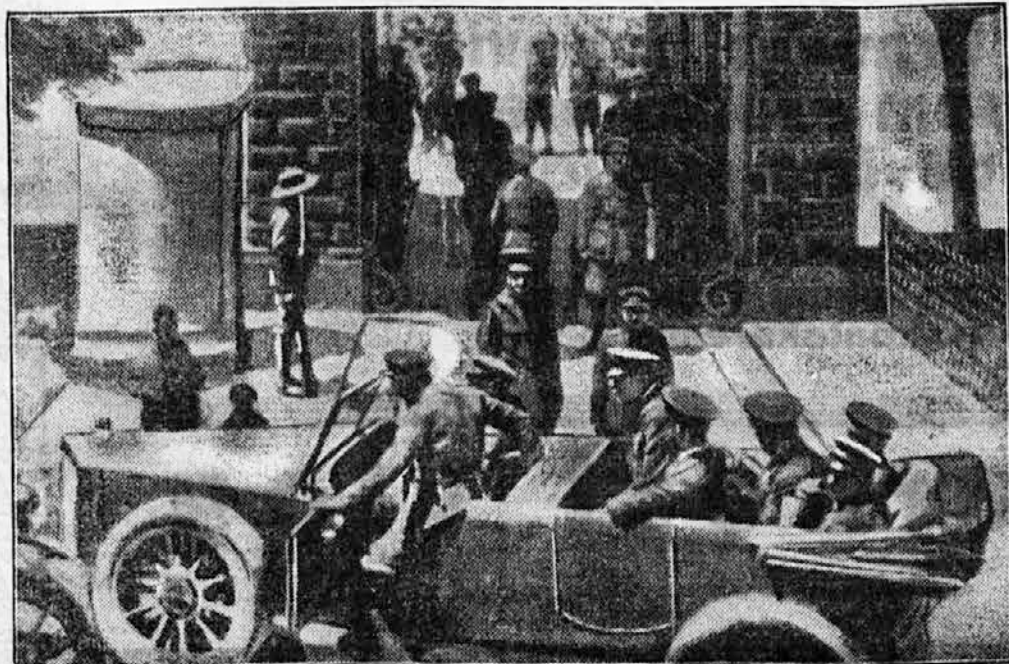
Vsled obilice dela pred prazniki prosimo uljudno, da se nam dostavi oglas

ZA BOŽIČNO STEVILKO
do torka, dne 23. t. m. do 14. ure,

ZA NOVOLETNO STEVILKO
do vključno dne 30. t. m.

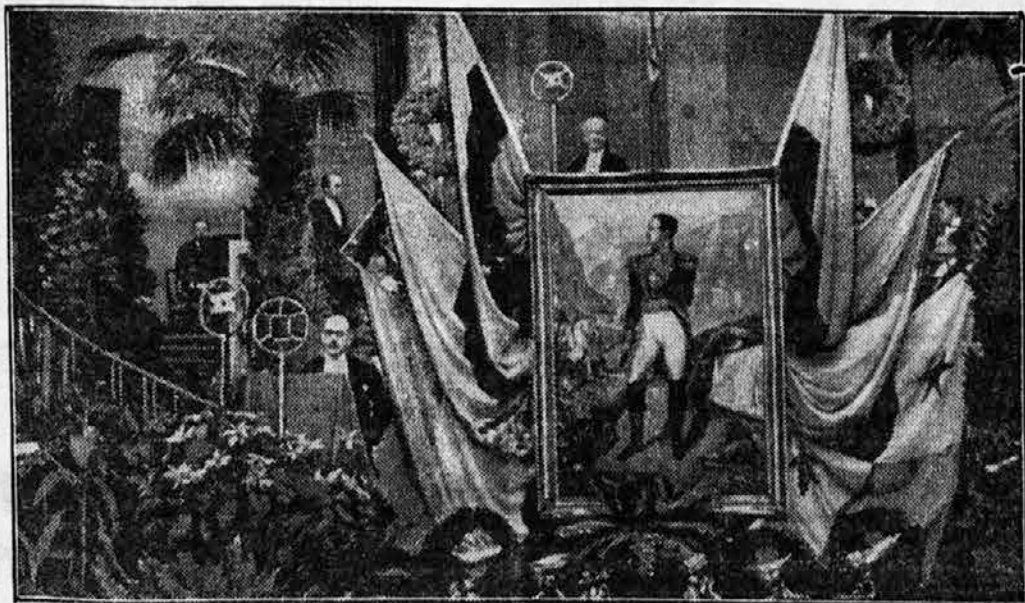
Zakasnela naročila bomo sprejemali tudi 31. t. m. do 16. ure, in sicer na podlagi cenika s poviškom za 50%.

UPRAVA

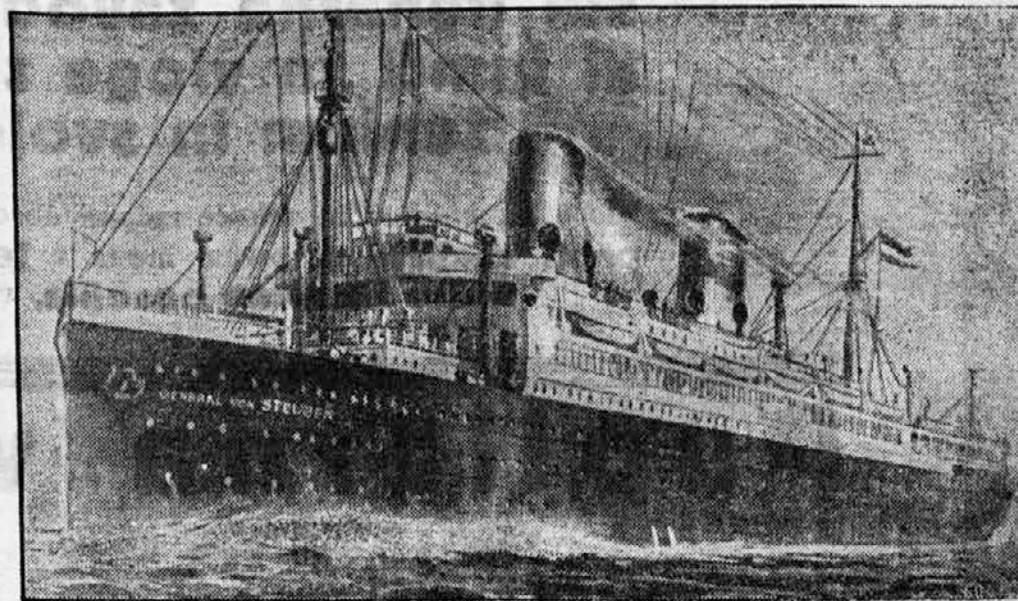
Revolucija v Španiji

Vladne čete korakajo po zmagi nad uporniki v špansko obmejno garnizijsko mesto Jaca.

Bolivarjeva proslava v Berlinu

Ob stoletnici smrti osvoboditelja Južne Amerike generala Simona Bolivarja so priredili v Berlinu spominsko svečanost, katere se je udeležil tudi nemški državni kancler dr. Brüning in ves diplomatski zbor, slavnostni govor pa je govoril minister za zunanje zadeve dr. Curtius. Na desni strani vidimo sliko Simona Bolivarja, ki je bila okrašena z zastavami vseh južno-ameriških držav.

Novi parnik severo-nemškega Lloydja »General von Steuben«.

L. 1931. bo postavil severo-nemški Lloyd v službo nov 15.000 tonski parnik, ki se imenuje »General von Steuben«. Parnik je dolg 167 metrov in ima prostora za 800 potnikov.

Praktična darila

Namizne garniture —
posteljne garniture —
damsko perilo —
šifon — robci — no-
gavice

Najboljša kvaliteta in nizke cene pri

Hed. Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ul. 5

Gremo v Korotan Čitanka o Koroški za mladino

Podarite Vašim malim knjigo o Koroški, da se bodo vedno spominjali bratov na Koroškem! Knjiga se dobiva v vseh knjigarnah!

Zlata in srebrna bronza
za okraske božičnega drevesa

Drogerija Gregorič
LJUBLJANA, Prešernova ul. 5
994

Papir za zavijanje

potiskan in nepotiskan prodaja po nizki ceni

tiskarna »Merkur«, Ljubljana
Gregorčičeva ulica 23

Okasijska prodaja

»Schaffhausen« precizne žepne ure, briljantni prstani, moderne zapestnice, obeski, uhani, cigaretne doze, jedilno orodje, srebrni nastavki, 994 moderne budilke, stenske ure

IVAN PAKIZ
Ljubljana, Pred škofijo 15

ODDAJO SE V NAJEM

v Wolfovi ulici šte. 12 obsežne in suhe kleti, pripravne za shrambo zelenjave, sadja itd.

Pismene ponudbe sprejema: Upravni odbor dr. Oražnovega dijaškega doma v Ljubljani, univerza. 936

Lovcem in ribičem

primerna božična darila dobite najpovoljnejše pri puškarju

ALBIN ŠIFRER

LJUBLJANA, Gosposvetska cesta
polog restavracije »Novi svet«

J. ROZMAN
SV. PETRA CESTA ŠT. 85
LJUBLJANA

Pristne kranjske klobase priznane dobra specialiteta nudi za božične praznike in se priporoča

948

L. MIKUŠ
Ljubljana - Mestni trg 15

Telefon šte. 2282
Ustanovljeno 1839

Na malo!

Na veliko!

Poslužujte se za oglašanje »Jugoslovana«!

TO JE NAJVEČKRAT SEDEŽ NAJOPASNEJŠIH OBOLENJ!

Bolni prebavni organi so vedno povod slabi prebavi, ki oslabi cel organizem. Osigurajte si torej dobro prebavo ter pijte:

Radensko zdravilno vodo. 819

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob bridki izgubi naše drage, nepozabne soproge, sestre, tete in svakinje, gospe

Marije Gregorc
soproge mesarskega mojstra

se tem potom vsem prav pristržno zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo oč. duhovščini, pevskemu društvu »Sava« za ganljive žalostinke, »Zadrugi mesarjev«, vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev ter končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našo blago pokojnico v tako častnem številu spremili k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 20. decembra 1930.

Žalujoči ostali

982

Kranjska hranilnica - Ljubljana

Račun poštne hranilnice Ljubljana šte. 10.680.

Telefon Ljubljana šte. 2481.

Oblastna hranilnica Maribor s podružnico v Celju

Račun Poštne hranilnice Maribor šte. 12.363.
Račun Poštne hranilnice Celje šte. 10.727.

Telefon Maribor šte. 2281.
Telefon Celje šte. 93.

sta denarna zavoda Dravske banovine, ki jamči za vloge z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo.

Vloge na knjižice in tekoče račune obrestujeta najugodnejše. Dovoljujeta **kredite proti vknjižbi** na prvem mestu v **tekočem računu** in proti **amortizaciji**, dajeta **menična posojila**, vršita vse **kontokorentne** posle.

Pupilarna varnost vlog

DNEVNO SVEŽE
PRAŽENA:

MOTOH KAVA

LJUBLJANA
VODNIKOV TRG ST. 5.

NOVOSTI! Dvokolesa težava

7 kg
naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa
najboljših svetovnih tovarn. Otroški
vozički od najpreprostejšega modela
Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Sivalni
strolli, motorji, pneumatici, posamezni deli. Ve-
like izbire na nižje cene. Prodaja na obroke.
Ceniki franco.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles
in otroških vozičkov.
LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Prave gozdarje, lovske,
smaške, škornje in sploh
vseh vrst sportne čevlje
ima v zalogi in izdeluje po
meri

A. Zalokar
Ljubljana

212
Gospodarska cesta št. 8

MEDNARODNI
INFORMACIJSKI
ZAVOD

Viktor Blažič

Ljubljana

Tavčarjeva ulica 2-I

Daje edino res zanesljive trgovske
in privatne informacije in je
edini za celo Jugoslavijo poverjeni
posredovalec v zadevah

AMERIKANSKIH DEDSCIN

KAŠELJ,
pa naj bo njegov izvor
tak ali tak Vam vedno
takoj olajšajo razkužljive
PASTILJE

VALDA

neprekosljiv izdelek zo-
per prsni prehlad, nahod,
gribov, vnetje krlja,
akutne in kronične ka-
tarje, gripo, influenco,
naduho, zasoplost i. t. d.
Pazite dobro:
Zahtevajte v vseh lekar-
nah in drogerijah samo
izvirne pastilje

VALDA

v škatljicah z napisom
„VALDA“.

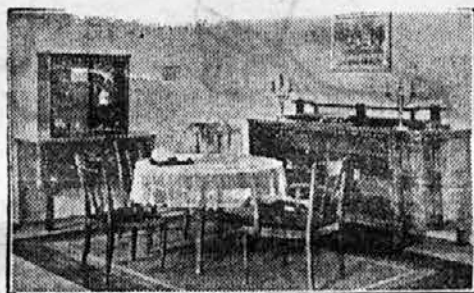
827

OKVIRJI!

Največja zaloga najmodernejših
okvirjev vseh vrst. Izdelovanje
lesenih lesenecov ter vsako-
vrstnih rezbarskih in pozlarskih
del. — Izdeluje solidno in poceni
tvrdka

A. GOTZL, Ljubljana

Dunajska cesta 17 695

Tovarna pohištva
IVAN MATHIAN

arhitekt za interiere

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14

priporoča svojo veliko zalogo najmoderne-
jšega pohištva s priznano prvovrstno izde-
lavo, kakor tudi vsa tapetniška dela po naj-
nižjih cenah

Razširjajte Jugoslovana!

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrealno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm,
portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVSKA 31 OSIJEK

VESTA

910

tovarniška zaloga vseh vrst
šivalnih strojev.

Zastopnik:

I. Malnar, Ljubljana
Pražakova 13.

Iščejo se zastopniki za celo Slovenijo.

Največja odpr. td. glasbi v Jugoslaviji
Meinel & Herold

izvirna
glasbi, gra-
mofonov in
harmonik
prodajalna
podružnica

MARIBOR ST. 113

daje Vam lepo
doma

temeljiti pouk

v igranju kekega
instrumenta polom
pismenega tečaja.

Zahtevajte takoj naš

veliki

brezplačni katalog,

ki Vam da vse

pojasnila.

Glasbica
v vašem domu

Za soboslikarska,

plekarska in tkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

Krasna božična darila

za dame, gospode in otroke dobite v novi, moderno
urejeni galanterijski trgovin 989

Jvan Samec

Ljubljana, Mestni trg 21

Cene solidne in točna, prijazna postrežba! V nedeljo
odprto od 8 do 1/2 1 ure in popoldne od 2—6 ure

Od dobrega najboljši je le

Gritzner-Adler
šivalni stroj in kolo

Elegantna
izvedba
najboljši
materijal!

URANIA

pisalni stroj

v 3 velikostih!

Novosti!

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc

Ljubljana

za vodo, blizu Prešernovega spomenika
Zmerne cene tudi na obroke! Tel. int. 2913

Stavbno in pohištveno mizarstvo s parno silo

FRAN SKAFAR

Ljubljana, Rimska cesta 16

Stalna zaloga modernega pohištva

ter ameriških pisarniških oprav

Jakob Fligel

Turjaški trg št. 5

kleparska delavnica in vodovodna
instalacija se priporoča sl. občin-
stvu za vse v to stroko spadajoča
dela 636

S spoštovanjem

JAKOB FLIGEL

Cinkarna d. d., Celje

izdeluje v svoji na novo ustanovljeni in po
najmodernejših princip urejeni tovarni v Celju

CINKOVO BEILO (Zinkweiss)

v vseh nijasnah pod zaščitno znamko

„Briljant“

Odlična kakovost, vsebina cca. 90, 75—99, 9%, cinkovega
oksida. Beli, zeleni, rdeči in sivi pečet. Naš izdelek odgo-
varja popolnoma za vse svrhe. Cene nižje od konkurenčnih.

Potrošači, zahtevajte povsod cinkovo belilo znamke „BRILJANT“.

Generalno zastopstvo in prodajna pisarna:

RUDE in KOVINE d. d., Ljubljana

Masarykova cesta 12.
Poleča Vzajemne zavaroval.

Fany Patik, umetno košarstvo
Radovljica — Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 30

Velika zaloga raznovrstnih košaric,
galanterijskih predmetov in igrač

Vam nudi možnost

najugodnejšega nakupa daril za Božič

Ne zamudite prilike in si oglejte prvovrstne izdelke

Kmetijska družba v Ljubljani

TURJAŠKI TRG 3

je glavna zastopnica kmetovalcev v dravski
banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic
in okrog 26.000 članov. Člani plačajo na leto 40 Din
in dobivajo za to brezplačno strokovni list

**VSAK KMET MORA BITI
ČLAN KMETIJSKE DRUŽBE**

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk
in navodila za umno gospodar-
stvo. Družba dobavlja članom
tudi razne kmetijske potrebnosti

Špedicijsko podjetje

LJUBLJANA

Telefon št. 20-60

R. RANZINGER

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno
skladišče z direktnim tirom od glavnega kolo-
dvora. Carinsko skladišče. Mestne trošari-
neprosto skladišče. Carinsko posredovanje.
Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili.

Kupite pravočasno, ne odlagajte nakupa na zadnje dni pred Božičem!

Vrsta 211
Štev. 19-24 Din 39-
Štev. 25-28 Din 49-
Štev. 29-34 Din 59-
Štev. 35-42 Din 79-
Doma preobujete svojo deco v gorke domače čevlje.

Vrsta 2861-76 Din 69-
Otroški snežni čevlji iz gumastega gabardina ali celogumasti dovoljujejo otrokom gaženje po največjem blatu, dežju, brozgi in snegu.

Vrsta 3762-22 Din 89-
Otroški čevlji za štrpale iz mastnega in nepremočljivega usnja, kovani, z močnimi podplati in železnimi polpodkavicami.

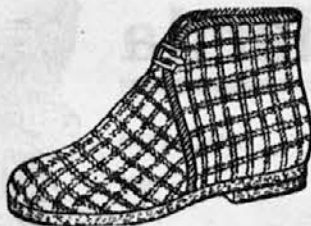
Vrsta 2842-05 Din 89-
Evo Vam lahkega udobnega čevljička iz laka za Vaše otroke. Lahko se nosijo v snežnih čevljih, potrebni so pa za vsako svečanost, da povečajo veselje Vašim otrokom.

Vrsta 9891-70 Din 99-
Za naše male generale. Za majhen denar mnogo veselja otrokom in staršem.

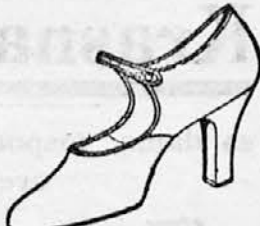
Vrsta 7005-70 Din 19-
Dama zahteva dane čevlje. Zato si brez teh polgaloš ni mogoče misliti garderobe praktične dame.

Vrsta 218 Din 89-
Ko pridete domu, zamenjajte čevlje s toplimi domačimi čevlji. Ako ste ohlajeni, si kupite te, preko členkov visoke, da Vam bo topleje.

Vrsta 9815-03 Din 89-
Elementarni čevlji iz črnega žameta. Vedno potreben dami doma, v uradu in za vsak ples. Isti spono za isto ceno.

Vrsta 9775-03 Din 129-
Te krasne čevljičke iz svilnatga atlasa bodo prilagodili vsaki barvi Vaše večerne toalete. Isti čevljiček brez spono v vseh modnih barvah.

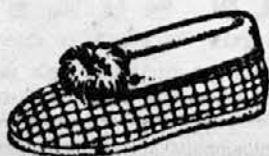
Vrsta 9805-05 Din 169-
Priljubljen čevljiček naših odjemalcev, narejen iz najboljšega laka, z elegantnim podplatom, za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 9975-03 Din 199-
Luksuzno izvršeni čevlji iz črnega antilopa, kombinirani z lakom, tako da morete z njimi tudi na ples in v družbo.

Vrsta 1875-78 Din 129-
Celogumasti snežni čevlji, praktični za dež, sneg in blato. S čevlji, praktičnimi pri oblačenju, za neverjetno nizko ceno.

Vrsta 7045 Din 49-
Neobhodno potrebno za vsako gospodinjico pri obavljanju domačih del. Nizka cena omogoča nakup vsakomur.

Vrsta 1895-81 Din 199-
Priljubljeni ruski škornji, ki jih nosimo povrh čevljev. S pisanimi okraski in ogrlico iz krimerja.

Vrsta 1365-70 Din 99-
Naš šlager tako z dobrim materialom kakor tudi z nizko ceno. S tem želimo tudi najširšim slojem omogočiti nakup dobrih snežnih čevljev, ki bodo ohranili zdravje ter povečali sposobnost.

Vrsta 1365-75 Din 129-
Elegantna oblika, kroj preko členkov, volneni gabardin s žametnim ovratnikom. Ta letošnji proizvod in naša znamka so najboljša priporočila.

Vrsta 9895-70 Din 199-
Krasni škorenjčki za ulico. V najslabšem vremenu Vam bo nožica v teh škorenjčkih vedno elegantna in okusna. Nosijo se brez čevljev z volnenimi nogavicami.

Vrsta 7047 Din 59-
Ko jutraj vstanete iz tople postelje, obujte te domače čevlje. Ko pridete domov s dela, Vam jih je zopet treba, da si odpočijete noge. Za to nizko ceno jih lahko kupi vsakdo.

Obisk naših prodajalnic Vam priporočamo dopoldne, ko je bolj udobno in največ časa za izbiranje in premišljevanje

Vrsta 6807-70 Din 79-
Galoše z našo znamko so znane po vsem svetu, ne samo po svoji obliki in dobri kakovosti, nego tudi po nizki ceni.

Vrsta 3635-18 Din 169-
Čevlji za staro mamico, iz finega boksa, z nizkim podpetnikom, udobni, fine oblike in nizke cene.

Vrsta 1645-11 Din 11
Solidni čevlji iz črnega ali rujavega boksa z usnatim podpetnikom. Praktični in pripravljeni za mater in hčer.

Vrsta 1875-57 Din 199-
Priljubljen okras. Elegantni čevlji z nizkim podpetnikom, narejeni iz laka, antilopa ali finega boksa. Z raznimi kombinacijami.

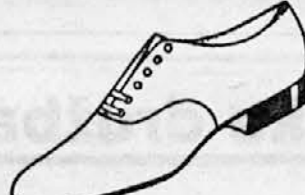
Vrsta 6625-08 Din 199-
Novi model za elegantno damo. Dame, ki goje sport, tudi one na terenu in one na tribuni, potrebujejo par takih sportnih čevljev.

Vrsta 1367-70 Din 169-
Moški snežni čevlji iz finega volnenega gabardina, elegantne oblike. Kdor jih še ni nosil, si ne more misliti vseh prednosti in udobnosti, ki mu jih proži za nizko ceno ta čevlji.

Vrsta 1937-22 Din 165-
Praktičen čevlji, potreben za vsakdanjo službo umnemu ročnemu delavcu. Črne ali rjave barve za neverjetno nizko ceno.

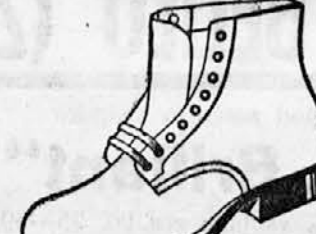
Vrsta 4837-00 Din 169-
Speciasten čevlji za ples. Izgotovljen iz laka in lahke kot pero. Z nizko ceno damo vsakomur možnost, da pride v družbo in na ples v primernih čevljih.

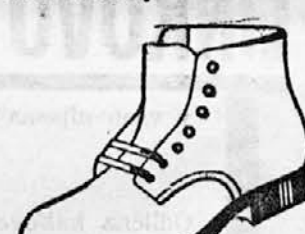
Vrsta 6627-06 Din 249-
Eleganten, udoben čevlji odličnega gospoda. Sportniki na terenu in oni na tribunah ne morejo biti brez čevljev te oblike.

Vrsta 9677-22 Din 249-
Priljubljen čevlji naših stalnih odjemalcev, narejen iz najfinejšega boksa, z lahkim usnatim podplatom in gumastim podpetnikom. Imamo jih v vseh velikostih in širinah.

Vrsta 3267-00 Din 249-
Moški čevlji iz laka za zimski sport in štrpale. Med podolatom dumast vložek, ki varuje nogo vlage, čevlji pa dela nepremočljiv.

Vrsta 0967-00 Din 169-
Čevlji za delo na terenu. Ne boje se dežja, snega niti blata. Narejeni so iz mastne kravine (juhta), z gumastim ali usnatim podplatom.

Obiščite nas pravočasno, naklonite nam svoje zaupanje. - Po naročilu pošljemo po pošti

Znižali smo cene nogavicam:

Ženske nogavice od Din 69- na Din 49-
" " od Din 39- na Din 35-
" " od Din 29- na Din 25-

Rata

Znižali smo cene nogavicam:

Ženske nogavice od Din 19- na Din 15-
Moške " od Din 29- na Din 25-
" " od Din 19- na Din 15-